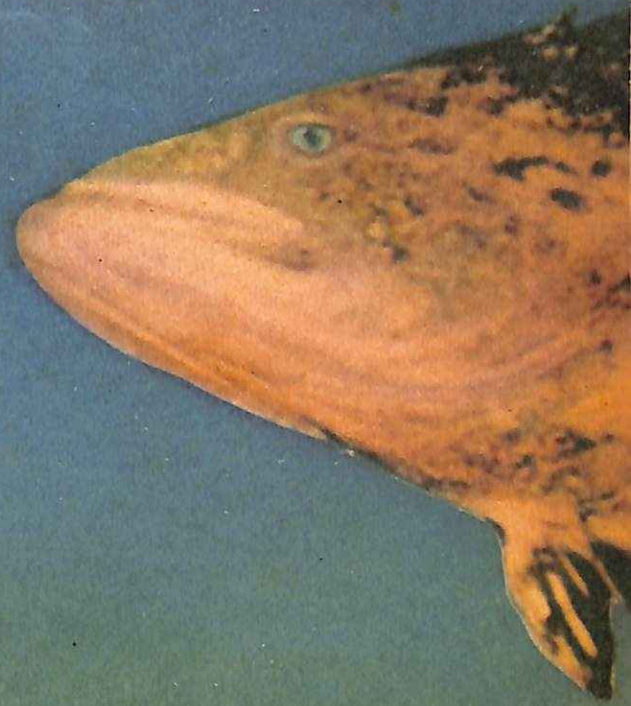

Η ΔΙΑΓΛΑΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

28-6-58

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΝΕΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

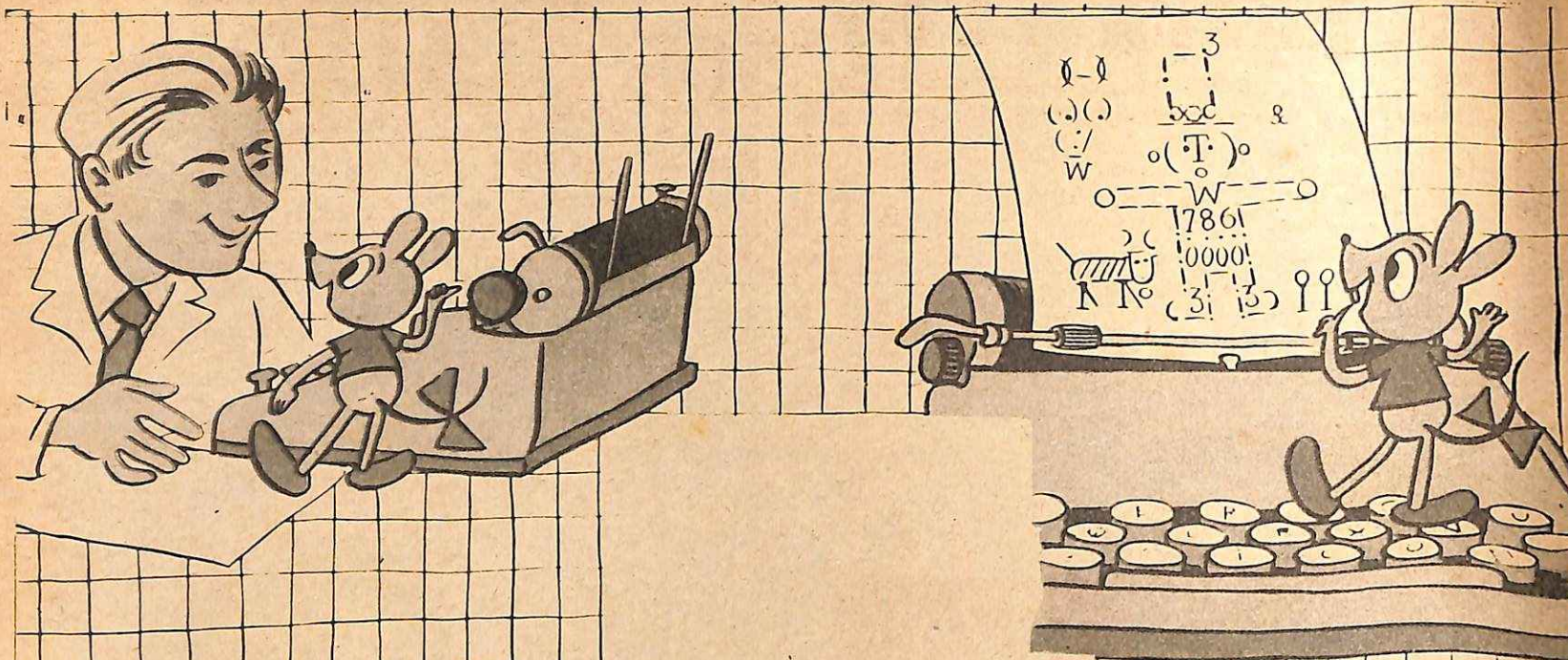
Ευγεκριμένον υπό του Υπουργείου Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τὰ σχολεία (1932).
Τιμηθέν διὰ του ἀργυρού μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡ. ΛΑΔΑ 1
(Β' ὁροφός) — ΑΘΗΝΑΙ
Τὸ φύλλον δρχ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΚΩΣΤΑΣ Ε. ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Ἱδρυτής-Διευθυντής (1879-1895) ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής (1895-1948) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΙΟΝ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1958

ΤΟΜΟΣ 1958 Β' ΑΡΙΘ. 4

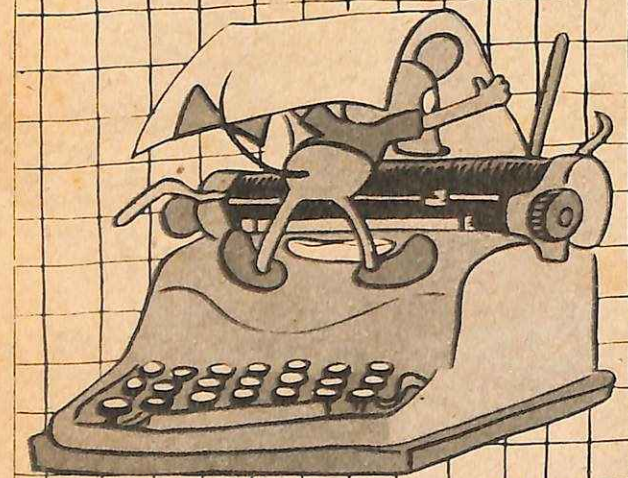
Ο ΣΠΑΓΓΟΣ ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΟΣ

—Μμ! Σπουδαῖο τό νά γράψης
Νάν'τὰ πόδια σου καλά.
Μονομιάς θά στ' ἀποδεξώ.
Θά χορέψω. Τραλαλά!

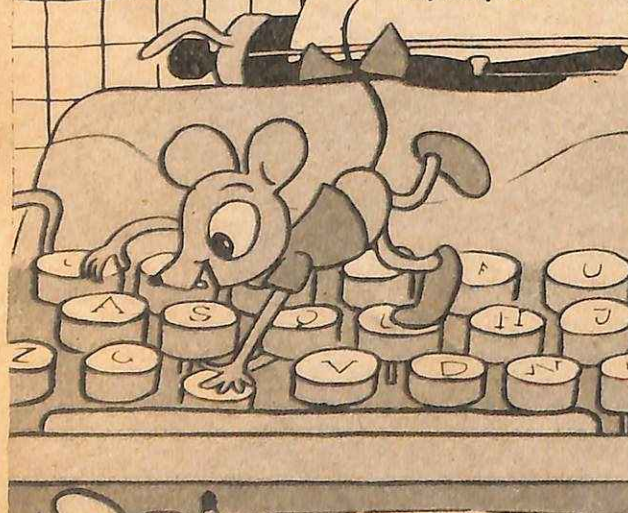
λέει ὁ Σπάγγος κι' ἀνεβαίνει
καί χορεύει καί γελά.
Γράφουνε γοργά τὰ πληκτρα
γραμματοῦνια στρογγυλά.

Μά ὡς τραβάει τήν κορδέλλα,
σάν τό φίδι τόν τυλά.
Τσαν! Τον σπᾶ καί τόν τινάζει
σάν τή μπάλα τόν κυλά!

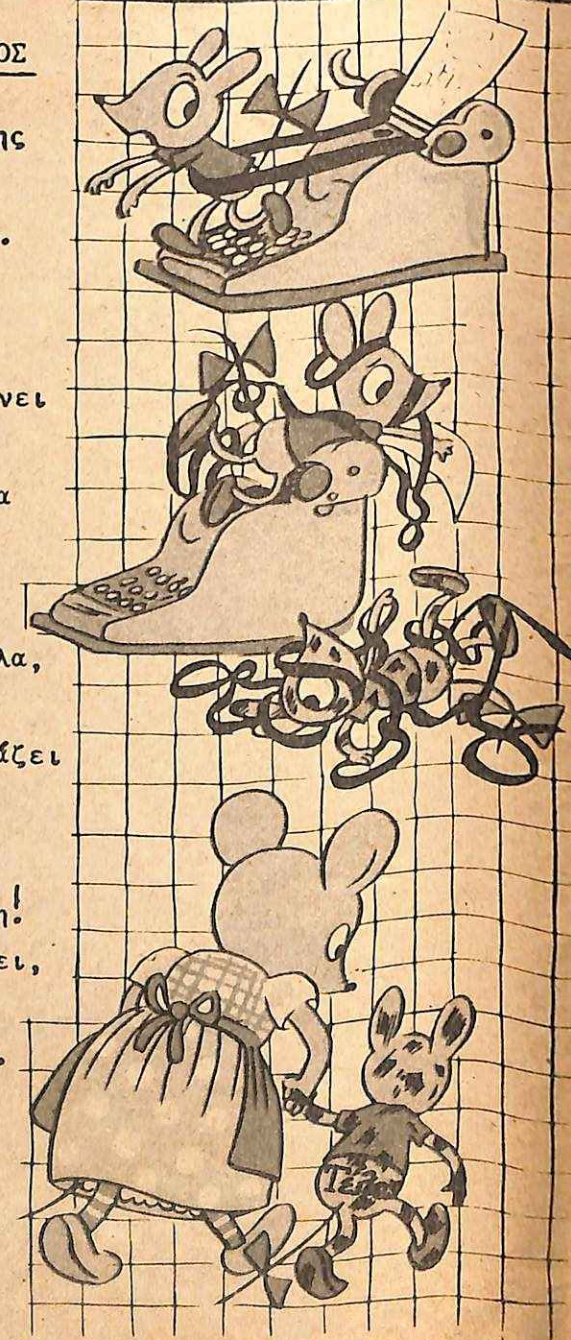
Ἀχ! Σπαγγόβλη μου χαζόβλη!
Ὅποιος μέ τὰ πόδια γράφει,
τό κεφάλι του χτυπάει,
καί μιὰ μέρα θά τήν πᾶθη.

Ἀγαπητέ

Ἀγαπητέ
κύριε!!!

ΟΙ ἐξετάσεις τέλειωσαν
καί τώρα θά ξεκουρα-
σθῇτε. Λοιπόν, καλές δια-
κοπές καί ὄχι τρέλες. Κολύ-
μπι κανονικό. Ἐκδρομοῦλες.
Διάβασμα σάν ψυχαγωγία,
ἀλλά καί γιά μόρφωση. Συν-
τροφία μέ τοὺς φίλους σας.
Μὴν ξεχνάτε ὅμως καί τοὺς
γονεῖς σας. Αὐτοὶ ἐργάζον-
ται ὅλο τὸ χρόνο γιά σᾶς.
Ἄν μπορῆτε λοιπὸν βοηθῆ-
στε τοὺς κι' ἐσεῖς λιγάκι.

ΚΑΠΟΤΕ ρώτησα μιὰ Δια-
πλάσπουλα ἂν ξέρη νά
μαγειρεύη, κι' αὐτὴ... θύμω-
σε. Ποτὲ δὲν μπόρεσε νά κα-
ταλάβω γιὰτί θύμωσε. Εἶναί
τιμὴ γιὰ ἓνα κορίτσι νά ξέ-
ρῃ ἀπὸ νοικοκυριό. Λοιπόν,
μὴ θυμώσετε πού θά συστή-
σω στὶς Διαπλάσπουλες,
νά ἀσχοληθοῦνε λίγο καί με
τὴν κουζίνα. Φυσικά, μόνο οἱ
μεγάλες.

ΠΑΤΑΤΑΣ, ἀναιδέστα-
τα, εἰσέβαλε στὸ τυπο-
γραφεῖο κι' ἔβαλε τὴν ὑπο-

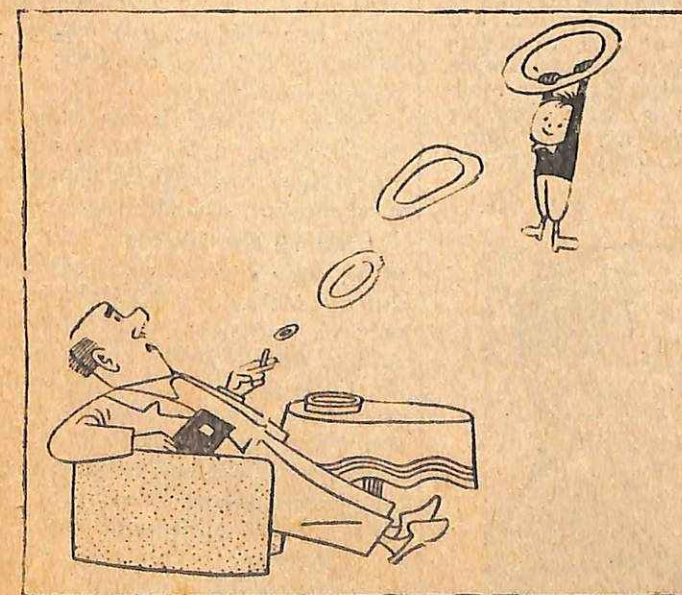
γραφή του στὴ θέση τοῦ Σο-
φάκια. Τὸν εἶδατε νά φιγου-
ράρῃ στὸ προηγούμενο τεύ-
χος, ἐκεῖ πού ὁ Σοφάκιος
κάνει τὴν πρωτότυπη ἐξερευ-
νήσή του στὴν Ἀφρική. Μὰ

εἶναι τετραπέρατος ὁ ἀθλι-
ος! Μὲ τὸ τίποτα, φτιάχνει
σπουδαῖα πράγματα!

ΤΑΧΟΡ, στὸ Μεσολόγ-
γι, ἔκανε ὅλο του τὸ
μῆμα Διαπλάσπουλα. Κι'
ὁ Μικρὸς Λογοτέχνης, ἔκανε
52 παιδιὰ Διαπλάσπουλα.
Τοὺς εὐχαριστῶ. Εἶμαι δέ-

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

— Κατέβα ἀπὸ κεῖ, παλιόπαιδο.

βαι, πὼς θά βρῶνε πολ-
λοὺς μιμητές.

ΟΣΑ παιδιὰ θέλουνε δια-
φημιστικὸ ὕλικὸ τοῦ πε-
ριοδικοῦ μας, γιὰ νά τὸ μοι-
ράσουνε στοὺς φίλους καί
γνωστούς, μποροῦνε νά μοῦ
γράψουν νά τοὺς στείλω. Ἐ-
πίσης μπορῶ νά στείλω καί
παλαιὰ τεύχη, γιὰ νά δο-
θῶν σὲ παιδιὰ γιὰ διαφη-
μιση.

ΤΑ Διαπλάσπουλα τῶν
ἐπαρχιῶν, μποροῦν νά
ζητήσουνε δωρεὰν τὸν πί-
νακα περιεχομένων τοῦ τό-
μου 1958Α ἀπὸ τὰ Πρακτο-
ρεῖα. Ὅσοι μένουν στὴν Ἀ-
θήνα, ἂς περάσουν νά τὸν
πάρουν ἀπὸ τὰ γραφεῖα μου.
Στοὺς συνδρομητὲς ἐστάλη.
Ἰὰ τὸ δέσιμο τοῦ τόμου
τὴν ἀργῆτε. Φέρετε γρήγο-
ρα τὰ τεύχη σας στὰ γρα-
φεῖα μου.

ΠΟΛΛΑ γράμματα πῆρα
γιὰ τὰ ἐξωφύλλά μου.
Ὅλοι ἐνθουσιάσθηκαν μ' αὐ-
τά. Καί πὼς μποροῦσαν νά
μὴν ἀρέσουν τέτοια ἐξωφύλ-
λα; Ὅστόσο δὲ φτάνει νά
μοῦ μιλάτε γιὰ τὸν ἐνθουσια-
σμό σας. Θέλω ν' ἀκούσω
καί τί θέματα προτιμάτε νά
ἔχουνε. Καθὼς βλέπετε, βά-
ζω τὰ δυνατά μου νά ὑπάρχη
ποικίλια σ' αὐτά.

ΑΝΑΝΙΑΣ, φοβάται
σοδάρᾳ γιὰ τὴ θέση
του. Τὸ ἐξομολογήθηκε σὲ
μια ἀπ' τὶς ἀδελφές του:
«Ἐφ' ὅσον τὰ Διαπλάσό-
πουλα μποροῦνε καί γρά-
φουνε τόσο καλά, τί νά μέ
κάνη ἡ Διάπλασις»; Ἀς
μεινῇ ἡσυχος. Δὲν πρέκειτα.
νά τὸν πειράξω. Δὲ νομίζετε
κι' ἐσεῖς ὅτι μᾶς εἶναι ἀπα-
ραίτητος;

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ὁ Τάκης γυρίζει ἀπὸ τὸ
μπακάλι μὲ ἀδειανά τὰ χέρια.
Μητέρα: Πού εἶναι οἱ πατά-
τες πού σοῦ εἶπα νά μοῦ ἀγο-
ράσῃς;
Τάκης: Οὐφ, μαμά, βαρέθη-
κα πιά νά τίς φέρνω σ' ἐσένα.
Τὶς ἔδωσα σ' ἓναν κύριο στὸ
δρόμο.
ΧΑΡΟΥΛΑ ΑΝΤΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

Κάποτε ὁ ὑπάλληλος ἐνὸς
ξενοδοχείου ὁρμαῖε ξετρελα-
μένος στὸ δωμάτιο ἀριθμὸς
12, πού κατοικεῖται ἀπὸ ἓνα
Ἀγγλο, καί χτυπάει σὰ δαι-

μονισμένος. Μὲ τὰ πολλὰ
ξυπνάει ὁ Ἑγγλέζος καί φω-
νάζει ἀπὸ μέσα:

— Τί τρέχει;
— Σηκωθῆτε, κύριε, τὸ
ξενοδοχεῖο ἔπιασε φωτιά! Οἱ
φλόγες δρῖσκονται τώρα στὸ
δωμάτιο ἀριθμὸς 4. Τρέξτε.
— Καλὰ, ἀποκρίνεται φλε-
γματικά ὁ Ἀγγλος, μόλις
φτάσουν στὸ δωμάτιο ἀρί-
θμους 10 μὲ ζυπνᾶς!
Καί γυρνώντας στὸ ἄλλο
πλευρὸ ξανακοιμήθηκε.

Ἐνας μικρὸς μπαίνει γιὰ
πρῶτη φορὰ σὲ πλοῖο καί τοῦ
κάνουν ἐντύπωση τὰ σωσίδια.
— Μπαμπά, ρωτᾷ, γιὰτί τὸ
πλοῖο ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κομλοῦ
ρες τοῦ κολυμπήματος;

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλ-
λου μας εἶναι μιὰ ἐπιτυ-
χία τοῦ φακοῦ μέσα στὸ
θαλασσινὸ βυθό. Τὸ θέμα
τῆς εἰκᾶς: κατάδυση γι'
ἀναζήτησιν ναυαγίου καί
συνάντησιν μὲ ψάρι. Σνε-
τικὸ ρεπορτάζ στὶς σελί-
δες 94-95.

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΗΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΩΝ

ΠΟΛΛΗ χαρά πήρε η οικογένεια Σέλχερ, όταν γεννήθηκε ο μικρός της Βίκτωρας, στις 21 Ιουλίου 1804. Ήταν ωραίο, εφτάχρονο παιδί, με εξαιρετική έξυπναδα, λαμπρή ύψος και μεγάλη καλωσύνη.

Αφού τέλειωσε ο Βίκτωρας Σέλχερ το λύκειο Λουί-Λε-Γκραν, άρχισε να ασχολείται με την κριτική της τέχνης και να ξεχωρίζει για τη σπουδαιότητα του διάνοια. Καθώς ενδιαφερόταν πολύ για τις μεγάλες ιδέες που συγκλονίζανε την εποχή του, πήρε μέρος σε ένα διαγωνισμό που είχε τότε προκηρυχθεί, με θέμα την ισότητα ανάμεσα στις ανθρώπινες φυλές. Μελέτησε το θέμα του, έρευνσε και έδωσε ένα λαμπρό δοκίμιο, που πήρε το πρώτο βραβείο. Αυτή η εργασία είχε μεγάλες συνέπειες στη ζωή του Σέλχερ, που πήρε την απόφαση να βοηθήσει με όλη του την καρδιά τους μαύρους να γλυτώσουν από το ζυγό της σκλαβιάς.

Άλθηβιά, τα βάσανα των μαύρων άρχισαν από τη στιγμή που στις αρχές του 16ου αιώνα, οι ακονισαντόρες, οι Σπανιόλοι κατακτητές, αποφάσισαν να κάνουν δικά τους τα πλούσια εδάφη που ανακαλύφθηκαν στο Νέο Κόσμο. Στην Κεντρική Αμερική και στα νησιά των Αντίλλων. Και το πετύχανε με τις σφαγές, τους διωγμούς, τις αυθαιρέσεις και τη σκλαβιά. Οι σκλάβοι αναγκάζονταν να δουλεύουν σκληρά, για να δίνει η γη όσο γινόταν περισσότερα πλούτη.

Ωστόσο, σε κείνα τα μέρη, όπου βασίλευε το φως, η ζέση και η εύκολη ζωή, οι κάτοικοι δεν ήταν συνηθισμένοι να δουλεύουν σαν κατάρδοι. Και δεν άργησαν να υποκύψουν σε κείνη τη σκληρή δουλειά.

Μη έχοντας έτσι τόσο άφθονα χέρια για να τους δουλεύουν, οι κατακτητές γυρέψαν να τ' αντικαταστήσουν. Και πού άλλου μπορούσαν να βρουν μαύρους σκλάβους, παρά στην Αφρική; Οι μαύροι, που ζούσαν στην άκρη της Γουινέας, ήταν μια φυλή γεροκαμωμένη, γεμάτη άντοχη.

Και τότε άραξαν στη Γουινέα καράβια, άλυσόδετα τους κατοίκους, τους πετάγανε ανάκατα μέσα σε άμπάρια των καραβιών και τους μετα-

φέρανε στην άλλη μεριά του ωκεανού. Στα 1794, η Συντακτική Συνέλευση της Γαλλίας διακήρυξε σε όλον τον κόσμο πως η δουλεία καταργήθηκε στις γαλλικές αποικίες και πως όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι, ανεξάρτητα από φυλή και χρώμα.

Αλλά, στην εποχή της Αυτοκρατορίας (Άμπρι), που ακολούθησε, η δουλεία ξαναζωντανέψε. Οι άσπροι άποικοι πουλούσαν κι αγοράζανε τους μαύρους.

Η μεγάλη καρδιά του Βίκτωρα Σέλχερ ξεσηκώθηκε. Κείνο το αταίριαστο για πολιτισμένους ανθρώπους δουλεμπόριο έπρεπε να σταματήσει. Κι ο Σέλχερ έκανε σκοπό της ζωής του την κατάργηση της δουλείας. Για να γνωρίσει μάλιστα, κατά βάθος, την υπόθεση που υπεράσπιζε, μαρμάρισε για τις Αντίλλες. Ήταν τότε είκοσιπέντε χρονών.

Γύρισε σε όλα τα νησιά του αρχιπελάγους και σε πολλές περιφέρειες της Κεντρικής Αμερικής. Πρόσεξε, παρατήρησε, μελέτησε. Και, γυρίζοντας στη Γαλλία, δημοσίευσε ένα διβλίο, που μαστίγωνε τη δουλεία. Ταξίδεψε κατόπι και σε άλλα μέρη, όπου γινότανε δουλεμπόριο, στην Αίγυπτο, στην Τουρκία. Στα 1847, σε ηλικία 43 ετών, πήγε στην Ακτή του Ελεφαντόδοντος. Ήταν ακόμα εκεί, όταν έλασαν στο Παρίσι η Επανάσταση του 1848. Η κυβέρνηση τον κάλεσε και τον όνομασε υφυπουργό των Αποικιών και του Ναυτικού.

Ο Βίκτωρας Σέλχερ γύρισε στη Γαλλία και φρόντισε να ψηφιστεί και να γίνει πραγματικότητα ο νόμος, που κατόργησε οριστικά τη δουλεία. Για τις υπηρεσίες του σε αυτή τη δίκαιη υπόθεση, ο Βίκτωρας Σέλχερ ονομάστηκε «ο Απελευθερωτής των Μαύρων» και κάθε χρόνο, στις μακρινές ακτές που ζούνε μαύροι, γίνονται συγκινητικές τελετές, που τιμούν τη μνήμη του.

Γ. Δελ. Άν.

Η Αταλάντη

Όταν γεννήθηκε η Αταλάντη, πατέρας της, ο βασιλιάς Ιάσιος, θυμωσε πολύ, γιατί του χάρισε κορίτσι ή γυναίκα του κι όχι αγόρι, όπως ήθελε εκείνος.

Για το αυτό, έδωσε διαταγή σε δύο εμπιστούς ανθρώπους του, να αρπάξουν το νεογέννητο κρυφά από τη μάνα του και να πάνε να το παρατήσουν σε κάποιον άγριο βουνό.

Έτσι κι έγινε. Οι άνθρωποι του βασιλιά, πήραν μια νύχτα το μωρό και χωρίς να καταλάβει κανένας τίποτα, πήγανε και τ' αποθέσανε πάνω σε κάτι αγριόχορτα, σε ένα απομακρυσμένο βουνό.

Κεί πάνω, βρήκε τη μικρή Αταλάντη, μια μεγάλη αρκούδα. Τη μάζεψε λοιπόν στοργικά, την έβαλε κοντά στο αρκούδακι της, μέσα στη φωλιά της κι άρχισε να την ταΐζει με το γάλα της.

Όταν μεγάλωσε, η Αταλάντη έγινε μια πανέμορφη και ζωηρή κοπέλλα που έτρεχε λεύτερη στις απότομες βουνόπλαγιές και τα ρουμάνια.

Κάποτε ο πατέρας της, έμαθε πως η κόρη του, που ο ίδιος της είχε φερθεί τόσο άσπλαχνα, ζούσε ακόμα. Τότε ο βασιλιάς Ιάσιος, γεμάτος χαρά, έστειλε τους στρατιώτες του και φέρανε την Αταλάντη στο παλάτι του με χίλιες τιμές και δόξες.

Μα η Αταλάντη, μαθημένη να ζει λεύτερη πάνω στα βουνά, έχοντας για μοναδική συντροφιά τ' αγρία θηρία και τον πλατύ ουρανό, στεναχωριόταν μέσα στο παλάτι. Γι' αυτό, έφευγε πολλές φορές και πήγαινε στα δάση και τις ρεματιές να βρει τα παλιά γνώριμα μέρη της. Ήταν πιο γρήγορη κι από έλαφι στο τρέξιμο, στο σημάδι ήταν αλάθευτη. Κι όλοι οι ήρωες τη θεωρούσαν ισάξιά τους.

Όταν θέλησε να την παντρεύσει ο πατέρας της, η Αταλάντη είπε πως θα πάρη κείνον, που θα καταφέρει να την ξεπεράσει στο τρέξιμο.

Όλα τα βασιλόπουλα, που πήρανε μέρος στον αγώνα, νικηθήκανε, εκτός από τον Μελανίωνα. Ο Μελανίων μπήκε να νικήσει την Αταλάντη στο τρέξιμο εφαρμόζοντας ένα έξυπνο κόλπο. Κάθε φορά που η Αταλάντη κόντευε να τον ξεπεράσει, εκείνος πετούσε στα πόδια της ένα χρυσό μήλο. Η κοπέλλα, που ποτέ στη ζωή της δεν είχε δει χρυσά μήλα, σταματούσε να τα μαζεύει. Έτσι ο Μελανίων κερδίζοντας συνεχώς έδαφος, κατόρθωσε να την ξεπεράσει στο τρέξιμο και να την πάρη γυναίκα του.

Σ. Γ. Τσ.

Του Ανατόλ Φράνς

να τον ρωτήσει γιατί ξεκρέμασε το Χριστό από το σταυρό του. Ο μαργαβός όμως αποκρίθηκε, πως ούτε και τον άγγιξε καθόλου. Κατόπι ρώτησε τον καπηλανάφη και τους επίτροπους. Έτσι δεβαιώθηκε, πως κανένας δεν είχε μπει στην εκκλησία, από την ώρα που είχε βάλει τον Καλό Θεό πάνω από τον πάγκο της φιλοφροσύνης.

Τού φάνηκε τότε, πως κάτι θαυμάσιο γινότανε και δάλθηκε να το μελετά. προσεχτικά. Την άλλη Κυριακή, μίλησε γι' αυτό που έγινε στους ένοριτες του και τους παρακάλεσε να δώσουν τον έρανό τους, για να φτιάξουν έναν καινούργιο σταυρό, ομορφότερο από τον πρώτο, αξιο να κρατήσει Έκείνον, που εξαγόρασε τον κόσμο με το τίμιο αίμα Του.

Οι φτωχοί παράδες του Σαίν-Βαλερύ δώσαν όσα περισσότερα χρήματα μπορούσαν κι οι χήρες προσέφεραν τη βέρα τους. Έτσι, μπόρεσε μια χαρά, να πάη γραμμή ο παπα-Τρύφωνας στο Άμπελβίλ, να παραγγείλει ένα σταυρό από έβενο, πολύ γυαλιστερό, με χρυσά γράμματα ψηλά: «Ι.Ν.Β.Ι.». Αυτοί μήνες αργότερα, δάλανε το σταυρό στη θέση του πρώτου και κρεμάσανε πάνω κεί το Χριστό, ανάμεσα στη λόγχη και στο σπάγγο. Μα ο Ιησούς τον άφησε κι' αυτόν όπως και τον πρώτο και πήγε, μόλις έλυνχεσε, να ξαπλώθη στην Αγία Τράπεζα.

Όταν τον ξαναβρήκε το πραι, κεί πέρα, ο παπα-Τρύφωνας γονάτισε και προσευχήθηκε πολύ. Το θάμα δεν άργησε να μαθευτεί στα περίχωρα κι οι γυναίκες της Αμιένης κάνουν έρανο για το Χριστό του Σαίν-Βαλερύ. Ο παπα-Τρύφωνας πήρε ακόμα χρήματα και χρυσαστικά από το Παρίσι. Μάλιστα, η γυναίκα του ύπουργού των Ναυτικών, η κ. Χύντ ντε Νεβίγ, που έστειλε μια διαμαντένια καρδιά. Μ' όλα κείνα τα πλούτη, ένας χρυσικός, στην όδδ Σαίν-Συλπίς, έφτιαξε μέσα σε δυο χρόνια ένα χρυσό σταυρό, στολισμένο με πετράδια. Τα εγκαίνια του γινήκανε με μεγάλη πομπή στην εκκλησία του Σαίν-Βαλερύ, τη δεύτερη Κυριακή του Πάσχα, στα 18... Ωστόσο, Κείνος που δεν άρνήθηκε το σταυρό του μαρτυρίου, ξέφυγε κι' από τούτον τον πλουσιώτατο σταυρό και πήγε πάλι να ξαπλώθη στο άσπρο τραπέζομανη-λο της Αγίας Τράπεζας.

Από φόβο, μην τυχόν τον προσβάλουν, τον άφησαν κεί πέρα τούτη τη φορά κι' ο Χριστός αναπαύοταν στην Αγία Τράπεζα πάνω από δυο χρόνια, όταν... Ο Πιέρ, ο γιός του Πιέρ Καγιού, είπε στον παπα-Τρύφωνα πως είχε βρει στην άμμουδιά τον αληθινό σταυρό του Κυρίου.

Ο Πιέρ ήτανε χαζός. Καθώς δεν

Τα παιδιά δώσανε στον παπα-Τρύφωνα το Χριστό κι' ο παπας τους είπε:

— Τούτη δώ ή εικόνα του Σωτήρα είναι παλαιά. Χωρίς άλλο, αυτός που την έφτιαξε, πέθανε πριν από πάρα πολλόν καιρό. Μ' όλο που οι εμπόροι, στην Αμιένη και στο Παρίσι πουλούνε σήμερα για εκατό και περισσότερα φράγκα θαυμάσια αγάλματα, πρέπει να παραδεχτούμε, πως οι έργατες του παλιού καιρού είχανε κι' αυτοί αξία. Μα πάνω απ' όλα χαιρόμαι που μας ήρθε έτσι ο Ιησούς Χριστός στο Σαίν-Βαλερύ, με την αγαλιά ανοιχτή για να βλογήση τον κόσμο, που τόσο σκληρά δοκιμάστηκε και να μας πη πως λυπήθηκε πια τους φτωχούς, που πάνε στο ψάρεμα, με κίνδυνο της ζωής τους. Είναι ο Θεός που βάδισε επί των υδάτων και εύλογησε τα δίχτυα του Κωφά.

Κι' ο παπα-Τρύφωνας, αφού ξάπλωσε το Χριστό μέσα στην εκκλησία, πάνω στην Αγία Τράπεζα, πήγε να πα-ραγγείλει στον ξυλουργό Λεμέζ, έναν όμορφο σταυρό από καρδιά δελανιδιάς.

Όταν ο σταυρός έγινε, καρφώσανε το Χριστό με δλοκαίνουργια καρφιά και τον ύψωσαν στο νάρθηκα, πάνω από τον πάγκο της φιλοφροσύνης. Είδανε τότε πως τα μάτια του ήτανε γεμάτα συμπόνια και σάμπως δακρυσμένα από συμπόνια ούρανια.

Ένας επίτροπος της εκκλησίας, που παραστεκότανε την ώρα που κρεμούσανε το Σταυρωμένο, θάρρεψε πως έβλεπε να κυλούν δάκρυα στο Θείο πρόσωπο. Το άλλο πραι, την ώρα που μπήκε ο παπα-Τρύφωνας στην εκκλησία, μαζί με το μικρό ψάλη για την πραινή λειτουργία, άπορησε δρίσκοντας άδειο το σταυρό, που κρεμότανε πάνω από τον πάγκο της φιλοφροσύνης και το Χριστό πλαγιασμένο πάνω στην Αγία Τράπεζα.

Μόλις αποτέλειωσε τη λειτουργία, ο παπα-Τρύφωνας φώναξε το μαργαβό

Ο Χριστός των Ωκεανών

είχε αρκετό λογικό να δγάζη το ψωμί του, τον θρέφαν από έλεησύννη. Τον αγα-

πούσανε γιατί δεν πείραζε ποτέ κανένα. Έλεγε μονάχα μισόλογα, που κανένας δεν τα καταλάβαινε.

Ωστόσο, ο παπα-Τρύφωνας, που δεν έπαυε ποτέ να σκέφτεται το μυστήριο του Χριστού του Ωκεανού, ξαφνιασθηκε με τα λόγια του φτωχού απλόχου. Μαζί με τον καντηλιανάφτη και τους επίτροπους, πήγε στο μέρος που είπε το παιδί. Εκεί, δρθηκε δυο σανίδες, με καρφιά σκουριασμένα από την πολυκαιρία, μέσα στο νερό. Οι σανίδες σχηματίζανε, πραγματικά, σταυρό.

Ήταν απομεινάρια από παλιό ναυάγιο. Μπορούσε ακόμα να ξεχωρίσει στη μία σανίδα τ' αρχικά Ζ και Λ. Έτσι, ήταν σίγουρο πως τα ξύλα ήταν από τη βάρκα του καπετάν Ζαν Λεονέλ, που χάθηκε πριν από πέντε χρόνια στ' άνοιχτά, με το γιο του Ντεζίρε.

Μόλις τα είδαν, ο καντηλιανάφτης και οι επίτροποι βάλανε τα γέλια κοροϊδεύοντας το χαζό, που έπαιρνε για σταυρό του Ίησου Χριστού κείνα του φαροκάικου τ' απομεινάρια. Μά ο παπα-Τρύφωνας τους έκοψε στη μέση του περιγέλιο. Είχε πολύ στοχαστή κι είχε πολύ παρακαλέσει, από τότε που ήρθε ο Χριστός ανάμεσα στους ψαράδες του άκεανού κι είχε αρχίσει να νιώθη το μυστήριο της απέραντης αγάπης. Γονάτισε στην άμμο, έβαλε τη νεκρώσιμη ακολουθία και πρόσταξε τον καντηλιανάφτη και τους επίτροπους να νη σγκώσουνε το ναυάγιο στον άμμο τους και να πάνε στην έκκλησία.

Σάν έγινε κι' αυτό, σήκωσε το Χριστό από την Άγια Τράπεζα, τον ακούμπησε πάνω στα ξύλα της βάρκας και τον κάρφωσε με τα σκουριασμένα από τη θάλασσα καρφιά.

Και την άλλη μέρα, ο σταυρός αυτός πήρε πάνω από τον πάγκο της φιλανθρωπίας τη θέση του χρυσού, διαμαντοστόλιστου σταυρού. Ο Χριστός των Ωκεανών δεν ξεκαρφώθηκε ποτέ από κείνον εκεί το σταυρό. Θέλησε να μείνη πάνω στο ξύλο, όπου πεθαίνουν οι άνθρωποι καλώντας τ' όνομά του και της μητέρας του τ' άνομα.

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡ. ΛΑΔΑ 1 (ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΗΣ)
Τηλέφωνο: 30-133
Έκδοτης: ΑΘΑΝ. ΕΜΜ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ, Χρ. Λαδά 1—Υπεύθυνος Τυπογραφείου ΒΑΣ. ΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Άμισού 24, Νέα Σμύρνη.
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Έτησία δρχ. 150
Έξωμήνου » 75
Τριμήνου » 40
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (Άπλό ταχυδρομείο) ΕΥΡΩΠΗ, ΑΣΙΑ, ΑΦΡΙΚΗ: Έτησία δρχ. 200
Έξωμήνου » 100
(Είς ανάλογον ανάλλαγμα) ΑΜΕΡΙΚΗ, ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ: Έτησία δολ. 10
Έξωμήνου » 6
(Δι' αεροπορικήν άποστολήν ειδική συμφωνία).

Το θεωρείται μας

Η παπαρούνα

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ
ΚΡΙΝΑΚΙ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Όλάνθιστος ο κήπος! Οί πασχαλιές κι' οι άκακίες φορτωμένες με τα αιθέρια λουλούδια τους, μοιάζουνε σά υφούλες, καθώς ξανοίγουν τα καταπράσινα κλαριά τους με τ' άσπρα και τα μάδι άθρη τους. Άληθινή γιορτή.

Και πιο πέρα, στα παρτέρια και στις γλάστρες, τριαντάφυλλα όλοπόφυρα κι' άσπρο εύφρόσυνο κρίνο στέλνουν τα χαρούμενα μηνύματα της Άνοιξης, που γλίστρηση από τον όλογάλανο ούρανό κι' άγγισε με το ραβδί της τη γή των ανθρώπων...

Πουλιά τιτιβίζουν χαρούμενα στα δέντρα κι' οι μακρινοί ταξιδιώτες απ' τις ζεστές χώρες, τα χελιδόνια, ήρθαν και κουρνιάσαν στis στέγες των σπιτιών και στα μπαλκόνια και ψαλιδίζουν σοβαρά και φρακκοφορεμένα στον άέρα!

Στο παρτέρι, που είναι οι άσπροι κρίνοι και οι χρυσές μαργαρίτες, που μοιάζουν σά μικροί ήλιοι, ακούγεται ένας σιγαλός ψίθυρος.

Ένα κρινάκι ρωτάει μ' άπορία:

ΚΡΙΝΑΚΙ: Ποιος μίλησε;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ: Άληθεια, ποιός;

Άκούγεται πάλι ένας ψίθυρος και όλα τα λουλούδια γυρίζουν τα κεφαλάκια τους προς τα εκεί.

Είναι μια μικρή παπαρούνα που άναστενάζει, μεαγχολικά:

ΚΡΙΝΑΚΙ (μ' άπορία): Πώς βρέθηκες πάλι έσθ εδώ;

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: Δεν ξέρετε πως τις πιο πολ-

λές φορές φυτρώνω εκεί που... δεν με σπέρνουν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ (περιφρονητικά): Είναι άγριο-λούλουδο!

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ (χωρίς να προσβληθή): Πολυ καλά με δνόμασε ή κυρά-Μαργαρίτα. Είμαι άγριολούλουδο.

Από το πλαϊνό παρτέρι ένα όμορφο ρόζ τριαντάφυλλο καταδέχεται να γυρίση προς το μέρος των λουλουδιών που συζητούν και λέει με πολλή περιφρόνηση:

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ: Μά δεν υπάρχει σ' αυτόν τον κήπο κηπουρός;

ΚΡΙΝΑΚΙ: Υπάρχει βέβαια. Άλλιώδης ποιός θα μάς καλλιεργούσε και περισσότερο απ' όλα έσένα, που θέλεις τόσο περιποίηση;

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ: Τό ξέρω! Γι' αυτό ρωτάω και με τόσην έκπληξη. Τι δουλειά έχουν ανάμεσά μας τ' άγριολούλουδα;

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ (στο τριαντάφυλλο): Ίσως έχης δίκιο, όμως τί να γίνη; Η δική μας ή γενική; Είναι άπλη και ταπεινή. Φυτρώνουμε όπου νάναι και δε θέλουμε τίποτα, έκτός από λίγες σταγόνες νερό, που μάς στέλνει, με τις άνοιξιακές βροχούλες ο καλός Θεός. Δέ χρειαζόμαστε ούτε περιποίηση, ούτε λιπάσματα, ούτε κλάδεμα και χωριστές φροντίδες.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ (ενοχλημένο): Έπί τέλους, κάποιος πρέπει να βρεθή να ξεριζώση αυτή τη φλύαρη παπαρούνα από κοντά μας. Μας άσχημίζει!

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: Ξέρετε την ιστορία μου;

ΚΡΙΝΑΚΙ: Δέ μάς ενδιαφέρει, ούτε θέλομε να τη μάθουμε...

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: Κι' ε-

μας... Ίσως άξιζη τον κόπο...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ: Και δε μάς τη λές; Θα περάση έτσι κι' ή ώρα μας.

Γίνεται μικρή σιωπή. Μόνο το άεράκι ακούγεται που παίζει άνάλαφρα με τα κλαριά των δέντρων και τα χαρούμενα τιτιβίσματα των πουλιών. Ύστερα, με φωνή σιγανή κι' ήρεμη, ή παπαρούνα αρχίζει να λέη:

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: Ένας πολύ παλιός θρύλος λέει, ότι ή ιστορία μου αρχίζει, από τη Θεία Σταύρωση. Ο γλυκύτατος Ίησούς, άφου κήρυξε την Άγάπη, άφου ακόρπισε την έλπίδα και τη χαρά της πίστες, όδηγήθηκε τέν μέση δύο ληστών στο Σταυρό. Έχει γυρίει το Θείο κεφάλι Του και βαρειά σύννεφα σκεπάζουν τον ούρανό. Όμως από τα πόδια του στάζει αίμα. Και κάθε σταγόνα γίνεται μια παπαρούνα, μια μικρή πορφυρή παπαρούνα, που κλείνει στα πέταλά της το Θείο αίμα Του.

Έτσι, από τότε, κάθε Άνοιξη που γιορτάζεται ή Άνάστασή Του, γεμίζουν οι κάμποι, ταπεινές παπαρούνες που εξαγγέλλουν το χαρούμενο άναστάσιμο μήνυμα.

Στον κήπο γίνεται βαθεία σιωπή.

Όλα τα λουλούδια άκουσαν με συγκίνηση τον παλιό θρύλο που τον διηγήθηκε ή παπαρούνα. Και πρώτο το τριαντάφυλλο λέει:

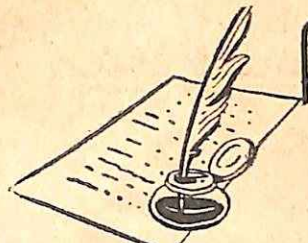
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ: Σ' ευχαριστούμε που φυτρώνεις ανάμεσά μας. Ομορφάινεις τον κήπο μας.

★

Τό άεράκι εξακολουθεί να παιχνιδίζει στα δέντρα ενώ τα χελιδόνια τιτιβίζουν χαρούμενα, φτιάχνοντας τις μικρές φωλιές τους.

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: Κι' ε-

Ν. ΜΑΤΣΑΣ

Αθηναϊκά Επιστολαιο

Περιηγήσεις

Άγαπητοί μου,

ΠΟΣΟ όμορφο είναι να βλέπη κανείς και τα πιο γνωστά πράγματα σαν καινούργια! Να άνανεώνη τις ίδιες στην άναγκη έντυπώσεις και παραστάσεις και να άνακαλύπη τις μικρές εκείνες λεπτομέρειες, που χαρίζουνε την ευτυχία στη ζωή. Άν αφήσετε το κάθε τι να πάρη τη μορφή του μολυχλασμένου, θα βαρεθήτε κι' έσεις οι ίδιοι τα πράγματα που κάποτε άγαπήσατε.

Ο ταξιδιώτης ό περιηγητής, όσο και να κουράζεται, ποτέ δε βαριέται, έπειδή έχει την ευχαρίστηση ν' άνανεώνη τις έντυπώσεις του. Γιατί όμως κι' έμείς να μην άνανεώνουμε τις δικές μας; Γιατί να μη γινόμαστε σαν τους περιηγητές, ψάχνοντας πάντα να βρίσκουμε ποι- κίλες έντυπώσεις μέσα στον τόπο μας;

Όταν πάμε σε καινούργια πόλη, έχουμε να δούμε ένα σωρό καινούργια πράματα. Υπάρχουν όμως και μέσα στην πόλη που ζούμε, πράματα, που δεν τα ξέρουμε. Είναι δυνατόν; Είναι και παλαιά. Θα σάς μιλήσω για την Άθήνα. Άλλά και στις άλλες μεγάλες και μικρές

πόλεις της Ελλάδος, γίνεται μια μεγάλη άνανέωση, κάποιο φρεσκάρισμα.

Οι έργασίες μου, με κάνουν να κυκλοφορώ μέσα σε μια άρισμένη περιοχή των Άθηνών, γύρω από την πλατεία Συντάγματος. Τις άλλες περιοχές και τις πολύ κεντρικές συνοικίες ακόμα, δεν τις επισκέπτομαι συχνά. Γι' αυτό, μερικές φορές, κάνω κι' εγώ τον περιηγητή. Γυρίζω στους δρόμους και κοιτάζω την Άθήνα μας, που κάθε μέρα αλλάζει όψη. Να ξέρετε, παιδιά μου, πόσο χαίρομαι όταν βλέπω να ύψωνται καινούργια άραία κτίρια, και να παρουσιάζονται κομψά καταστήματα! Χαίρομαι σά να είναι δικά μου! Γύρω από την πλατεία της Όμοιοίας, στους γειτονικούς μ' αυτή δρόμους, έχουνε κτισθή ωραία οικοδομήματα, πολυώροφα, με πολύ γούστο. Ξεφύγαμε πια από τα συνηθισμένα «κουτιά». Οι προσόψεις σε αρκετά κτίρια, είναι με ψηφιδωτά, είτε πολύχρωμες, με ωραίους εξώστες και παράθυρα.

Τα καταστήματα σε προσκαλούν με τις όμορφοστολισμένες προθήκες τους, καλά φωτισμένες το βράδυ. Τα τελευταία, λοιπόν, χρόνια, ή πρωτεύουσα έχει αλλάξει. Οι συ-

νοικίες πήρανε άλλη όψη και γινήκανε κέντρα, με δική τους ζωή και κίνηση. Κτίσθηκαν εκεί κινηματογράφοι, γινήκανε μεγάλα καταστήματα. Έτσι γίνεται σιγά-σιγά κι' ή άποσυμφόρηση. Στα κομψά καταστήματα των συνοικιών, βρίσκει κανείς με τις ίδιες τιμές που υπάρχουνε και στο κέντρο, ό,τι επιθυμηση: Υφάσματα, κοστούμια, οικιακά είδη, έπιπλα, παιχνίδια, βιβλία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ή όδός Πατησίων, που έγινε ένας από τους πιο έμπορικούς δρόμους.

Από που να αρχίσω όμως! Ό- λες οι συνοικίες γινήκανε τώρα κέντρα και παρουσιάζουν άδιάκοπα καινούργιες προόδους. Να γιατί έ- νας περίπατος στην Άθήνα και στα προάστια, έχει τόσο ενδιαφέρον.

Πρέπει να ξέρετε, πως στις μεγάλες πρωτεύουσες δεν υπάρχει κέντρο και συνοικίες, όσο βέβαια αυτό είναι δυνατόν. Κάθε συνοικία είναι αὐτάρκης από κάθε άποψη. Έχει τα έμπορικά της καταστήματα, τα θέατρα, τους κινηματογράφους της, αίθουσες για διαλέξεις, κέντρα διασκεδάσεως, κέντρα ψυχαγωγίας κλπ. Έτσι δε γίνεται συμφόρηση στο κέντρο της πολιτείας και ο κάτοικος της συνοικίας μπορεί να βρή στη γειτονιά του ό,τι θέλει.

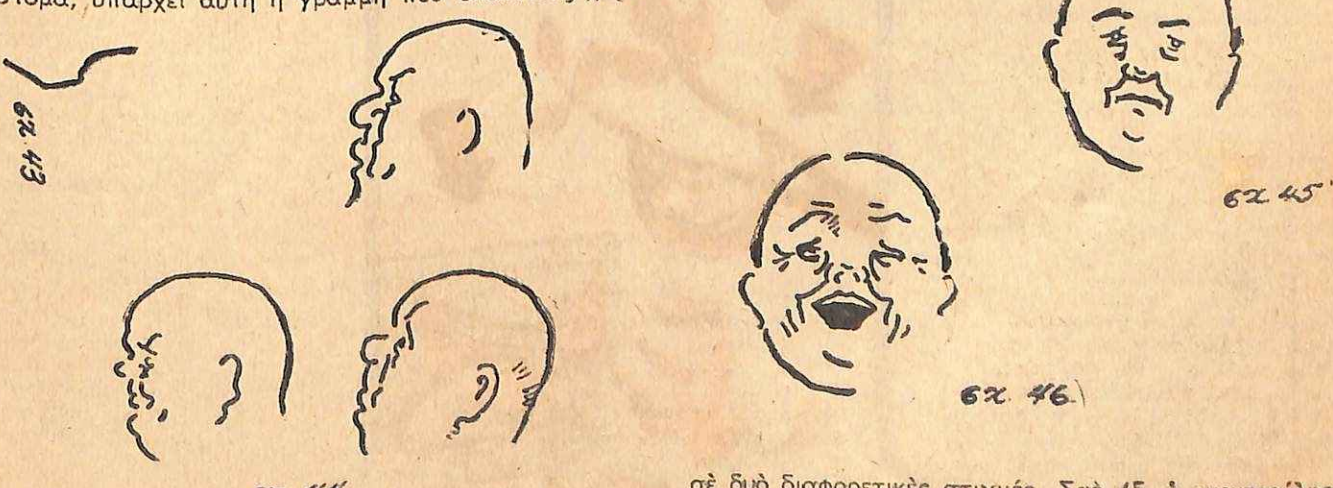
Μπορείτε λοιπόν κι' έσεις να χαρήτε για τις προόδους που σημειώνονται στην πόλη που κατοικείτε, όσο μικρή κι' άν είναι αυτή. Κάθε όμορφιά της, είναι όμορφιά που τη ζητε κι' έσεις.

Σας άσπάζομαι
ΦΑΙΔΩΝ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Όπως θα προσέξατε, στο προηγούμενο πρόσωπο, δίπλα στο στόμα, υπάρχει αυτή ή γραμμή που βλέπετε. Ξεχωρί-

στα στο σχήμα 43. Όταν ζωγραφίζετε χοντρούς ανθρώπους, να μη ξεχνάτε ποτέ αυτή τη γραμμή. Δίνει τόνο στην

σε δυο διαφορετικές στιγμές. Στο 45, ο «χοντρούλης» μας είναι σοβαρός, στο 46 γελάει. Παρατηρήσετε τις διαφορές.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΟ

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

ΤΥΡΟΣ

Ξέρετε ότι...

Στην 'Αφρική υπάρχουνε κάτι μικρά πουλιά, που τὰ λένε «μελισσοφάγους»;

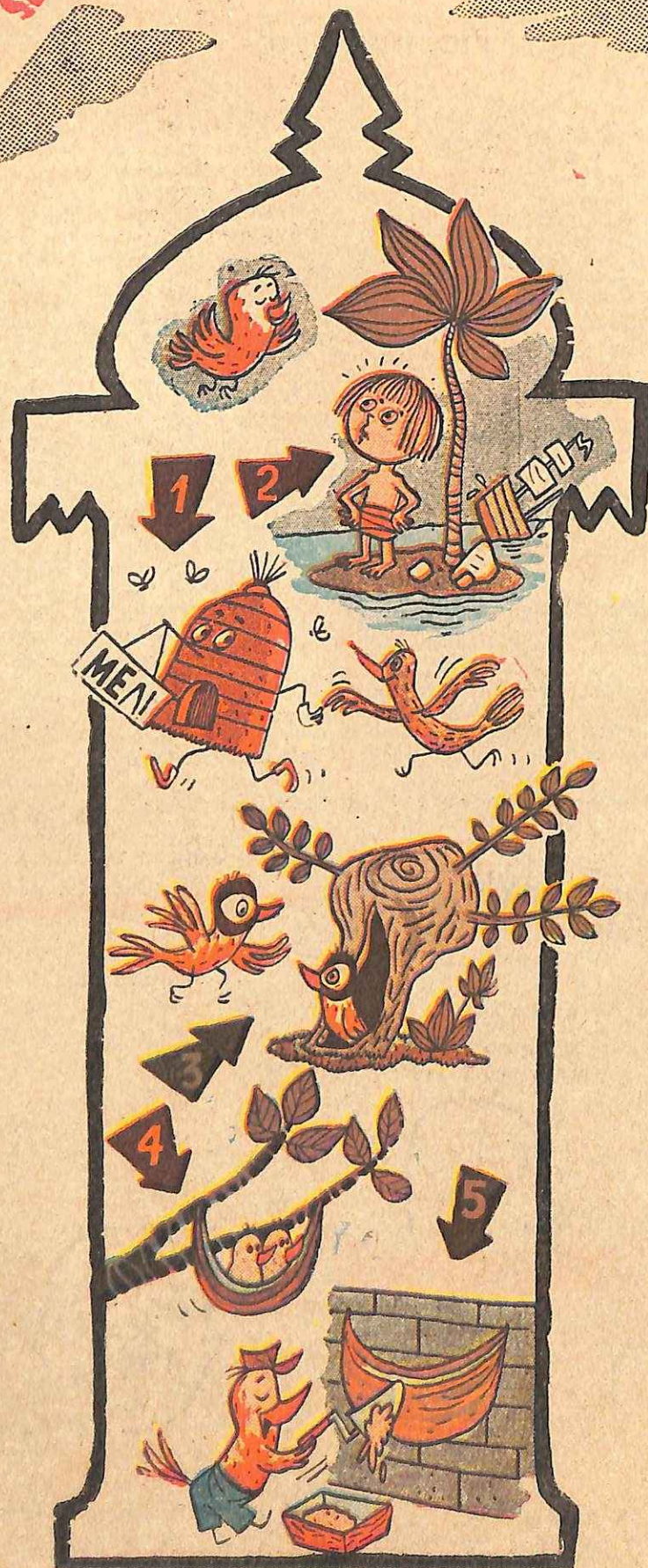
Αυτά τὰ πουλάκια ανήκουν στο είδος των κορυδαλλών, κι' είναι μοναδικά στο ν' ανακαλύπτουνε κρυμμένες κυψέλες, γεμάτες μέλι. Αλλά, όπως δεν μπορούν να τις πλησιάσουν, γιατί φοβούνται τις μελισσες, κάνουνε κάτι άλλο.

Πετούν κοντά στα σπίτια των ιθαγενών κι' αρχίζουν να θγάζουνε μιά παράξενη φωνίτσα. Οι ιθαγενείς μόλις ακούνε τη φωνίτσα αυτή, παρατάνε τις δουλειές τους κι' ακολουθούνε τὰ πουλάκια, που τους οδηγούνε στις κυψέλες. Φυσικά, αμείβονται με λίγο μέλι γι' αυτή τη δουλειά τους, χωρίς να κινδυνεύουν να τοιμηθούν από τις μελισσες.

Ξέρετε ότι... Τό ωραίο κίτρινο πουλάκι, που σήμερα τὸ λένε καναρίνι, κατάγεται από τις 'Ινδίες;

Μιά φορά ταξίδευε ένα καράβι, από τις 'Ινδίες στη Γαλλία. 'Ανάμεσα στα εμπορεύματα που κουβαλούσε, βρισκότανε κι' ένα ξύλινο κλουβί, γεμάτο με κάτι μικρά κίτρινα πουλάκια των 'Ινδιών.

Ξαφνικά, ξέσπασε ἄγρια τρικυμία. Τὸ καράβι χτύπησε πάνω σὲ μίαν ὕφαλο καὶ βούλιαξε, κοντά στις Καναρίους νήσους. Οι ναύτες τρέξανε μεμιάς να σωθούν. 'Ωστόσο, μέσα στη φασαρία, κάποιος ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ. Τὰ πουλιά τινάζανε γοργὰ τὰ φτερά τους, πετάσανε γιὰ λίγο πάνω ἀπὸ τὸ βουλιαγμένο καράβι καὶ τραβήσανε γιὰ τὴν πιδὶ κοντινὴ στεριά. Τραβήσανε δηλαδή στις Καναρίους νήσους. 'Εκεῖ σκορπιστήκανε γιὰ νὰ βροῦνε τροφή. Πολλὰ πέσανε πάνω στὰ σταφύλια, που θγάζουνε τὸ γνωστὸ περίφημο ντόπιο κρασί, καὶ κάνανε μεγάλη καταστροφή. Γιὰ τοῦτο οἱ καλλιεργητὲς τὰ κυνήγησαν. 'Ωστόσο, αὐτὰ ἀπλωθήκανε στὸ νησί καὶ πολὺ γρήγορα πολλαπλασιάστηκανε. Οἱ ιθαγενεῖς νομίσανε πὼς τὰ πουλάκια αὐτὰ ζοῦσαν πάντα στις Καναρίους νήσους καὶ πὼς

δεν τὰ εἶχαν ὡς τότε προσέξει. 'Ετσι, τὰ θγάλανε καναρίνια.

Υπάρχουνε κάτι μικρά γαλάζια πουλιά που τὰ λέμε «μελισσοφάγους». Αὐτὰ ἔχουνε τὴν κορυφή τοῦ κεφαλίου τους γαλάζια, καὶ γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τους μιά θαθεῖα μπλε γραμμὴ. Τὰ πουλιά αὐτὰ μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς εἶναι... ξυλουργοί. Γιατὶ σκάδουν μετὰ τὸ πολὺ δυνατὸ ράμφος τους τις κουφάλες στις γέριες ἱτιές καὶ φτιάχνουν ἐκεῖ μέσα τὴ φωλιά τους.

Ὅταν κανένας μελισσοφάγος πιασθῇ σὲ παγίδα, οἱ ἄλλοι μελισσοφάγοι τρέχουν ἀμέσως καὶ τὸν ἐλευθερώνουν. Μπορεῖ νὰ κινδυνεύει καὶ ἡ ζωὴ τους ἀκόμα, ἀλλὰ θὰ κάνουνε τὰ δυνατὰ ἀδύνατα γιὰ νὰ λευτερώσουνε τὸ ἀδελφάκι τους. 'Ωστόσο, δεν κάνουνε τὸ ἴδιο καὶ μετὰ τὰ ἄλλα πουλιά. Τὰ ἄλλα πουλιά τὰ μισοῦν καὶ πολλὲς φορές τὰ χτυποῦνε μετὰ τὸ ράμφος τους. Γι' αὐτὸ, τοὺς μελισσοφάγους ποτὲ δεν τοὺς κλείνουνε μέσα σὲ κλουβί. Μετὰ τὸ ράμφος τους τὰ σποῦνε.

Οἱ φλῶροι, οἱ μικροὶ τραγουδιστὲς, μάς ἔρχονται ἀπὸ τὰ βουνά. 'Εχουν ἕνα ωραϊότατο κίτρινο καὶ μαῦρο φτέρωμα. Φτιάχνουνε τὴ φωλιά τους μ' ἕναν πολὺ παράξενο τρόπο. Διαλέγουν δυὸ κοντινὰ διχαλωτὰ κλαριά, κι' ἀνάμεσά τους κρεμοῦνε μιά μεγάλη μαλακιά φλούδα, ἔτσι πὺς ἡ φωλιά τους νὰ μοιάζει με κούνια. 'Εκεῖ μέσα βάζουνε τὰ μικρά τους καὶ τὰ κουνοῦν ὅπως οἱ... μαμάδες κουνᾶνε τὰ... μωρά τους.

Τὸ πετροχελίδονο εἶναι ἕνα μικρὸ πουλί, πὺς φτιάχνει τὴ φωλιά του κόντρα στὸ νοτιά. Μοιάζει με ἀληθινὸ χτίστη τὸ πουλί αὐτό, γιατί χτίζει τὴ φωλιά του, με λάσπη ἀπὸ διάφορα ὑλικά ἀνακατεμένα. 'Αλλὰ εἶναι πολὺ προσεχτικὸ. Δὲ διάζεται καθόλου στὸ χτίσιμο, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ φωλιά του στέρεη. Δουλεύει τὸ πρωί, κάθεται ὅλη τὴ νύκτα καὶ ξαναρχίζει τὸ βράδυ, χτίζοντας ὡς τ' ἄλλο πρωί.

Σὲ δώδεκα μέρες τὸ σπίτι αὐτοῦ εἶναι πανέτοιμο. 'Απόδοση: Σ. Γ. ΤΣΙΡΟΥ

ΕΔΩ εἴμαστε πάλι, μετὰ τὰ μικρά νέα μας καὶ τὰ σχόλιά μας, ἀπὸ τὴ δική μας καὶ τὴν ξένη καλλιτεχνικὴ ζωὴ. Θὰ ἤθελα σήμερα, ἀρχικά, νὰ σὰς μιλήσω γιὰ τις Μαριονέτες. Τις Μαριονέτες, ὅμως, ὄχι ὅπως τις βλέπετε στὰ θεατράκια, σὰν ἕνα ἀπλό ψυχαγωγικὸ θέαμα, ἀλλὰ σὰ μιά ἐνδιαφέρουσα ἐκδήλωση τῆς Τέχνης.

Στὴν 'Ιταλία ὑπάρχει ἕνας σπουδαῖος θίασος ἀπὸ Μαριονέτες, ὁ «Πίκκολι Ποτρέκα», πὺς παρουσιάζει ὄχι μόνον εὐθυμὰ προγράμματα, ἀλλὰ κι' ὅπερες, ὅπερες καθὼς καὶ ὁλόκληρα μπαλέτα. 'Ανάλογοί θίασοὶ ὑπάρχουνε στὴ Γαλλία καὶ στὴν 'Αμερική.

Οἱ αἰψυχες κοκκίτσες ἀποκτοῦνε ζωὴ καὶ... ταλέντο στὰ χέρια σπουδαίων καλλιτεχνῶν, πὺς μελετοῦν χρόνια ὁλόκληρα τὴ σωστὴ καὶ τὴν αὐστηρὰ ὑπολογισμένη κίνηση, πὺς πρέπει νὰ δώσουνε στις Μαριονέτες.

ΜΑΡΙΟΝΕΤΕΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΕΣ

ΟΜΩΣ, δεν εἶναι μόνον στὰ μικρά θεάτρα ποικιλιῶν πὺς διαπρέπουν οἱ Μαριονέτες. Εἶναι καὶ στὸν κινηματογράφο.

Τελευταῖα, σὲ μιά εἰδικὴ προβολή, εἶδα ἕνα ωραϊότατο φιλμ πὺς βασίζονταν στὸ γνωστὸ μυθιστόρημα τοῦ Χάσεκ «Ὁ καλὸς στρατιώτης Σβέικ». Στὸ φιλμ, λοιπόν, αὐτό, πὺς διαρκούσε περίπου 50 λεπτά, πρωταγωνιστοῦσαν ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον Μαριονέτες, πὺς εἰπαὶν καλῶτερα ἀπὸ πολλοὺς γνωστὸς πρωταγωνιστὲς τοῦ κινηματογράφου!

Ὁ μεγαλύτερος καλλιτέχνης σ' αὐτὸ τοῦ εἶδους κινηματογράφου εἶναι ὁ Τσεχοσλοβάκος Γίρι Τρίνκα, πὺς χρόνια τώρα — ὅπως κάνει ὁ Γουόλτ Ντίσνεϋ μετὰ τὰ κινούμενα σκίτσα — ἔχει ἀφιερώσει τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸ ταλέντο του στις Μαριονέτες τοῦ κινηματογράφου.

Ὁ Τρίνκα στὸ εἶδος του εἶναι ἕνας ποιητὴς. Καταρβώνει μετὰ τὴ δύναμη τῆς φαντασίας του καὶ τὴ σπάνια ἐπιδεξιότητα τῶν χειρῶν του, νὰ δινῇ ὑπόσταση καὶ ζωὴ στις μικρὲς χαριτωμένες κοκκίτσες του, πὺς τις κινεῖ με ἀόρατα σύματα καὶ με λεπτότατες κλωστές.

Τώρα, καθὼς πληροφοροῦμαι, ὁ Τρίνκα σκέπτεται νὰ γυρίσῃ, πάντα μετὰ τις ἀ-

γαπημένες του Μαριονέτες, μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ωραϊότερους μύθους τοῦ Αἰσώπου.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΜΕ ΧΑΡΑ μου διαβάζω κάθε τόσο τὴν ἐπιτυχία πὺς σημειώνουν τὰ ἑλληνικὰ διδλία στὸ ἐξωτερικὸ, ὅσα ἔχουν τὴν τύχη νὰ μεταφρασθῶν.

Θὰ πρέπει νὰ ξέρετε, ἀγαπητά μου Διαπλάσσοι, πὺς μπορεῖτε νὰ εἰσθε

Ἕνα ὠραῖο σκίτσο τοῦ σφοῦ τοῦ αἰῶνα μας, Ἀλβέρτου Σβάιτσερ.

υπερήφανα γιὰ τὴ νεώτερη πεζογραφία μας, πὺς θεωρεῖται ἀπὸ τις καλύτερες τοῦ κόσμου. 'Αρκετοὶ συγγραφεῖς μας, ὅπως ὁ Καζαντζάκης, ὁ Βενέζης, ὁ Μυριβήλης καὶ ἄλλοι, ἔχουν ἀποκτήσει διεθνή δόξα.

Μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, ἀναφέρω πὺς οἱ δύο τελευταῖοι πεζογράφοι μας εἶναι οἱ θετικώτεροι ὑποψήφιοι γιὰ τὸ ἐφετινὸ Νόμπελ.

'Αν τελικὰ γίνῃ δυνατό νὰ τὸ πάρῃ ἕνας ἀπ' τοὺς δύο, θὰ εἶναι γιὰ πρώτη φορά πὺς ἡ χώρα μας θὰ τιμηθῇ μετὰ τὴν ἀνώτατη αὐτὴ πνευματικὴ διάκριση.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΝΟΜΠΕΛ

ΜΙΑ ὅμως, καὶ θυμηθῆκαμε τὸ Νόμπελ, ἀξίζει νὰ σὰς πῶ δυὸ λόγια γιὰ τὸ διάσημο Γάλλο συγγραφέα Ἀλμπέρ Καμῦ, πὺς εἶναι ὁ τελευταῖος, πὺς τιμήθηκε μετὰ τὸ Νόμπελ τῆς Λογοτεχνίας.

Ὁ Καμῦ, λοιπόν, ἐργάσθηκε πολὺ σκληρὰ γιὰ νὰ φτάσῃ ἐκεῖ πὺς ἔφτασε καὶ χρειάστηκε ν' ἀντιμετωπίσῃ πολλές δυσκολίες γιὰ νὰ θε-

περιθάλπῃ καὶ τὴν ἀγάπην. Καθὼς πληροφοροῦμαι τώρα, ἕνα μεγάλο κινηματογραφικὸ συνεργεῖο ἐπισκέφθηκε τὸ Σβάιτσερ στὰ βάθη τῆς 'Αφρικῆς κι' ἐγύρισε ἕνα φιλμ μετὰ θέμα τὸ ἀποστολικὸ καὶ θαυτάτα ἀνθρωπιστικὸ ἔργο του.

Ὁ Σβάιτσερ ἀρχισε τὸ φιλμ λέγοντας αὐτὴ τὴ γεμάτη θαθεῖα σοφία φράση: «Νὰ διατηρῆς τὴ ζωὴ, νὰ τὴν ἐξυψώνῃς, καὶ νὰ τῆς δίνῃς κάθε δυνατότητα νὰ ἐξελιχθῇ»

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ ΒΕΡΝ

ΔΙΑΒΑΖΩ, ὅτι σὲ κεντρικὴ αἴθουσα ἐκθέσανε τοῦ Παρισιοῦ, ἕνας... τολμηρὸς ἐκθέτης θὰ παρουσιάσῃ μερικὰ φανταστικὰ ἔργα τοῦ ἐμπνευσμένου ἀπὸ τὰ γεμάτα φαντασία διδλία τοῦ 'Ιουλίου Βέρν.

'Ας σημειωθῇ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, πὺς οἱ περισσότερες «εφευρέσεις» πὺς ὀραματίστηκε ὁ Βέρν, πραγματοποιήθηκαν πολὺ... τελειότερα στὴν ἐποχὴ μας.

Ὁ ἐκθέτης λείει χαρακτηριστικά:

— Ὁ Βέρν φαντάστηκε πολὺ λιγότερα πράματα ἀπ' ὅσα πραγματοποιήσαν οἱ καιροὶ μας. 'Αν ζοῦσε σήμερα, δίχως ἄλλο θὰ δοκίμαζε...λύπη!

'Ας σημειωθῇ πὺς ὁ Βέρν εἶναι ἀκόμη ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγαπητότερους συγγραφεῖς, πὺς τὸν διαβάζουν ἀπληστα ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου.

ΝΕΣΤΟΡΑΣ

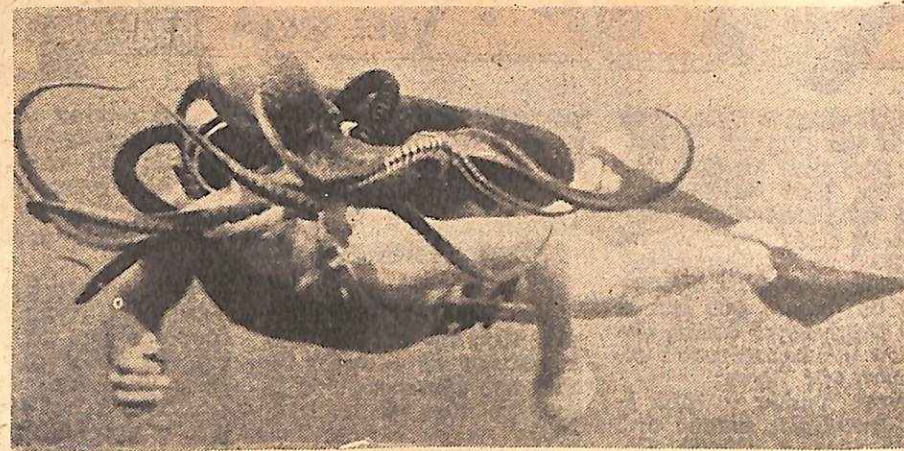

Μιά σκηνὴ ἀπὸ τὸ φιλμ «Τὰ δύο ἀραπάκια», πὺς παρουσίασε ὁ Τρίνκα μετὰ τις περίφημες μαριονέτες του.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Στόν τόπο μας, λίγοι είναι κείνο, που γνώρισαν τη θάλασσα και δε μαγεύτηκαν απ' αυτήν. Μά για σκεφτήτε: Τουτό το απέραντο υγρό στοιχείο που σκεπάζει το μεγαλύτερο μέρος της γης, κλείνει έναν άγνωστο, ατέλειωτο παράδεισο. Κι' είναι αυτός ο άγνωστος πλούτος της, που σαγηνεύει κυριολεκτικά τον άνθρωπο. Στα τελευταία μεταπολεμικά χρόνια, ο άνθρωπος συγκέντρωσε μεγάλο μέρος από τη δραστηριότητά του, στο θαλασσινό βυθό. Έτσι, σήμερα μετριούνται σε χιλιάδες εκείνοι, που φορώντας τη μάσκα του βουτηχτή, κάνανε την πρώτη τους γνωριμία με το βυθό.

Παλιότερα, τουτό το αγαθό ήτανε μόνο για τους επαγγελματίες βουτη

— Καλημέρα σας, επάγγελμα χταπόδι. — Χαίρω πολύ, έρασιτέχνης βουτηχτή.

Οικογενειακός περίπατος στο βυθό. Πατέρας, μητέρα και δυο παιδιά 13—14 ετών.

χτάδες, τους φαράδες, τους σφουγγαράδες. Σήμερα, ο καθένας μας μπορεί να χαρή αυτό το μοναδικό θέαμα, που προσφέρει ο θαλασσινός βυθός.

Το χειμώνα, μάλιστα, προβλήθηκε στους αθηναίους κινηματογράφους, μια μεγάλη γαλλική ταινία, γυρισμένη ολοκληρωτικά μέσα στη θάλασσα. Δυο ολοκληρωτές ώρες, ο θεατής παρακολουθούσε μαγεμένος τις υποβρύχιες εξερευνήσεις του πλοίαρχου Κουστό και της συντροφιάς του. Φυσικά, οι υποβρύχιες εξερευνήσεις του Κουστό είχανε περισσότερο επαγγελματικό χαρακτήρα. Αυτό όμως δεν έμποδίζει τους έρασιτέχνες να πάρουνε μερικά μαθήματα από την πείρα και τα πορίσματα του Κουστό.

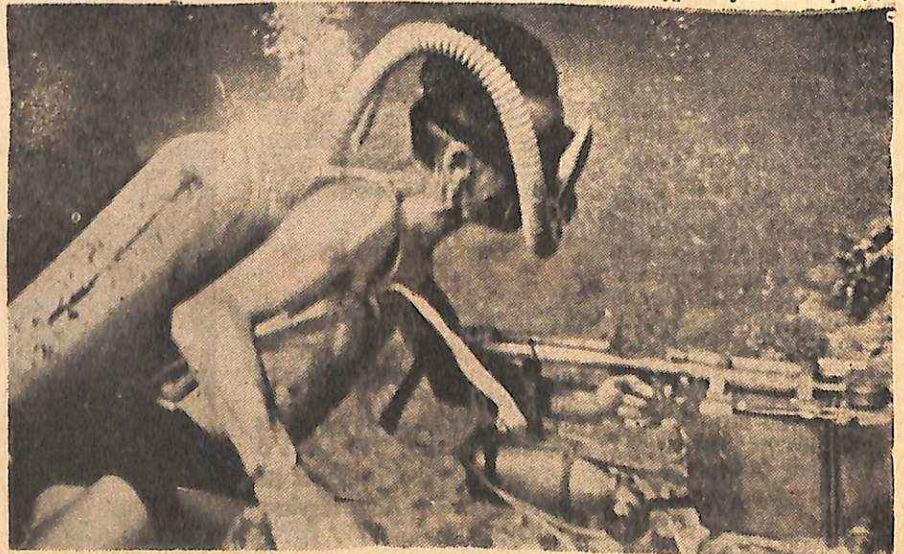
Και πρώτ' απ' όλα, ας δούμε ποιός είναι ο απαραίτητος εξοπλισμός για

την πρώτη γνωριμία με το βυθό: Μια μάσκα, ένας αναπνευστήρας, ένα ζευγάρι πτερύγια. Αυτό είναι όλο. Μά και χωρίς τα πτερύγια, γίνεται βουτιά. Όλ' ή δυσκολία, σ' αυτή την υπόθεση, βρίσκεται στο σύστημα της αναπνοής. Πριν λοιπόν αποφασίσεις να βουτήξεις μάθε να αναπνέεις από τον αναπνευστήρα, πλέοντας στην επιφάνεια της θάλασσας. Μόνο αφού κατορθώσεις να αναπνέεις άκούραστα, θα είσαι έτοιμος για βουτιά.

Θα αναρωτηθείς τώρα, σε τί χρειάζεται η βουτιά, αφού

κι' από την επιφάνεια μπορείς ν' απολάυσης το θέαμα του βυθού. Μά ο άνθρωπος δεν είναι ποτέ ικανοποιημένος από όσα κατακτά. Έτσι, αυτά που θαυμάζεις, θα θελήσεις να τ' αγγίξεις, ύστερα να τα πάρεις μαζί σου, δικά σου. Γι' αυτό δε χρειάζεται να σου υποδείξη κανείς με ποιό τρόπο θα κάνης τη βουτιά. Θά την κάνης μόνος σου, όταν εξοικειωθείς με τη μάσκα και το βυθό. Δεν είναι δύσκολο.

Ο πλοίαρχος Κουστό με την οικογένειά του (τη γυναίκα του και τα δυο του παιδιά, 12 και 13 χρονών) κάνουνε τον περίπατό τους στο βυθό, σά να είναι στο σπίτι τους. Φυσικά, αυτοί είναι τελειότερα εξοπλισμένοι: Οι συσκευές οξυγόνου που έχουν, τους επιτρέπουν να μένουνε στο βυθό όσο θέλουνε. Για μάς, ο χρόνος παραμονής μέσα στο βυθό μπορεί να είναι ελάχιστος. Γι' αυτό, όταν θ' αρχίσεις να βουτάς, προσπάθησε να κάνης σύντομες κι' υπολογισμένες κινήσεις. Μέσα στο βυθό, ο χρόνος είναι πραγμα-

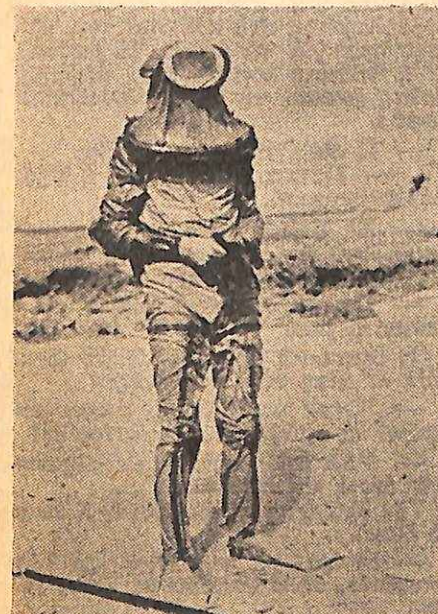

Φωτογραφία του βυθού. Η μηχανή βρίσκεται στερεωμένη πάνω στο όπλο.

τικά χρήμα. Κίνδυνος δεν υπάρχει. Μόλις νιώσης πώς σου λείπει το οξυγόνο, θά σηκώσεις το κεφάλι, θά τινάξεις τα πόδια και πριν προλάβης να το σκεφθής, θά βρεθής στην επιφάνεια. Κανένας έρασιτέχνης βουτηχτής δεν έπαθε από μάσκα με αναπνευστήρα.

Όταν βρεθής στο βυθό, μπορείς να κάνης ένα σωρό πράματα.

Αν έχης ειδική μηχανή για το βυθό, να πάρης φωτογραφίες. Να μαζέψης θαλασσινά. Να κυνηγήσης ψάρι. Αυτό είναι το πιο δύσκολο. Το όπλο σου θά είναι το ψαροντούφεκο. Το ξέρεις χωρίς άλλο πολύ καλά. Το κυνήγι του ψαριού δεν είναι άπλό. Πρέπει να έντοπίσης το... «θύμα». Να υπολογίσης τις κινήσεις σου, να σημαδέψης. Ο χρόνος που έχεις στη διάθεσή σου για όλα αυτά είναι λίγα δευτερόλεπτα. Χώρισε λοιπόν αυτά τα δευτερόλεπτα σε τέσσερα σύντομα στάδια: α) βουτιά, β) τοποθέτηση στο επίπε-

Χειμερινή στολή βουτηχτή: αληθινός βατραχάνθρωπος!

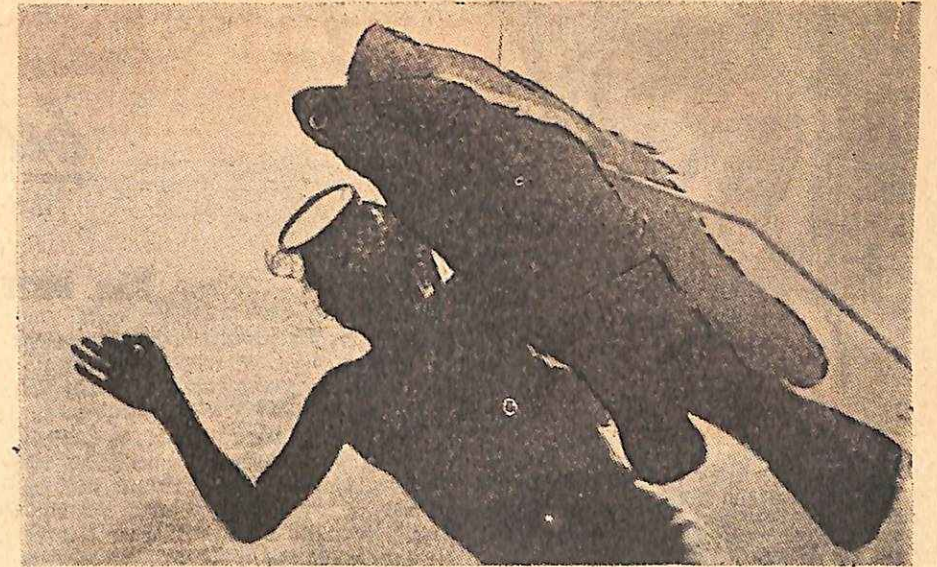
δο του στόχου, γ) σημαδέμα, και δ) άνοδος στην επιφάνεια, μαζί με τη λεία σου.

Μία από τις εικόνες σου δείχνει το τέταρτο στάδιο, την άνοδο. Φυσικά, είναι λίγο δύσκολο να πιάσης τέτοιο ψάρι, πριν περάσουν αρκετά χρόνια.

Η υποβρύχια εξερεύνηση όμως δε γίνεται μόνο για διασκέδαση. Οι σύγχρονες συσκευές επιτρέπουνε στους σφουγγαράδες να κάνουνε τη δουλειά τους με μεγαλύτερη άνεση και λιγότερους κινδύνους. Το ίδιο ισχύει και για τους επαγγελματίες, που βουτάνε για την ανάκαλυψη ναυαγίων.

Το κάτω μέρος της εικόνας του εξωφύλλου μας δείχνει την ανάκαλυψη ενός ναυαγίου.

Το σώμα παραμένει γυμνό. Μία συσκευή οξυγόνου, ένα ζευγάρι πτερύγια

Άνοδος στην επιφάνεια με τη λεία.

κι' ο βουτηχτής μπορεί να πάη όπου θέλει.

Για τους επαγγελματίες δεν υπάρχει ούτε νύχτα, ούτε χειμώνας. Τη νύχτα βουτάνε με ειδικούς φωσφορικούς δαυλούς. Το φώς τους είναι τόσο που μπορείς να φωτογραφίσης αντικείμενα από δυο μέτρα μακριά. Δε χρειάζεται δέδαια να πούμε, πώς και η φωτογραφική μηχανή πρέπει να είναι ειδική για τούτη τη δουλειά.

Το χειμώνα οι βουτηχτάδες αλλάζουνε όψη.

Μια μαλακή λαστιχένια στολή σκεπάζει ολόκληρο το σώμα, χωρίς όμως να έμποδίζει τις κινήσεις του. Έτσι εξουδετερώνονται οι κίνδυνοι του σκάφανδρου.

Στόν τόπο μας, μ' όλο που οι βουτηχτάδες έχουν λαμπρή παράδοση, ελάχιστοι απ' αυτούς διαθέτουνε τέτοιο σύγχρονο εξοπλισμό. Οι σφουγγαράδες μας βουτάνε ακόμα με το σκάφανδρο, αψηφώντας τον έφιάλη του δύτη, την ασφυξία και την παράλυση. Φυσικά, μη φαντασθής κανείς πώς διατηρούνε αυτά τα παλιά μέσα βουτιάς από παλληκαριά. Η ανάγκη τους υποχρεώνει να το δεχθούν. Κι' όταν πάρη στολή δύτη είναι πάλι καλά. Σε πολλά μέρη, ακόμα πιο φτωχά, οι σφουγγαράδες βουτάνε ολότελα γυμνοί. Για να πάνε γρηγορότερα στόν πάτο, αγκαλιάζουνε μια πα-

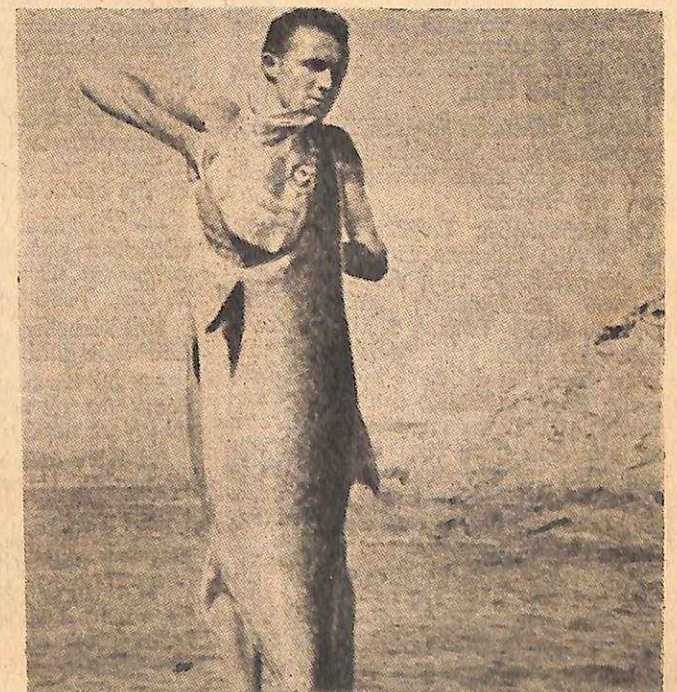
τρα και βουλιάζουνε μαζί της. Το άρπαγμα και το κόψιμο του σφουγγαριού πρέπει να γίνη μέσα σε δευτερόλεπτα. Στο διάστημα δηλαδή που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο αναπνοές.

Με τα παραπάνω, όμως, ξεφύγαμε απ' το θέμα μας.

★

Αυτός είναι ο άγνωστος, ο σιωπηλός κόσμος που απλώνεται κάτω απ' τα πόδια, τη στιγμή που κολυμπάς ανύποπτος. Η θάλασσα σου προσφέρεται μ' όλη τη μεγαλοπρέπεια και την όμορφή της. Μέσα της θά βρης ό,τι μπορεί να συλλάβη άνθρωπίνος νους. Το καλοκαίρι είναι μια λαμπρή ευκαιρία να την κατακτήσης. Έμπρός, λοιπόν, καλή σου επιτυχία!

ΣΟΦ. ΔΑΓ.

Αυτό θα πη να είσαι καλός ορατός!

ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ ΜΕΓΑΛΩΝΕΙ ΒΙΟ ΜΠΡΟΥΚΛΙΝ

ΤΗΣ ΜΠΕΤΥ ΣΜΙΘ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ: «Η Φράνσις Νόλαν, ένα κοριτσάκι έντεκα χρονών, ζή σε μία φτωχή συνοικία του Μπρούκλιν με τη μητέρα, τον πατέρα και τον αδελφό της Νήλυ. Για να εξασφαλίσουν το χαρτζελί τους τα δυο παιδιά, μαζεύουν παλιά χρυσόχρυσα και άλλα πράγματα για πέντα και τα πουλουν κάθε Σάββατο στον παλιατζή. "Επειτα από μία τέτοια έκδοσή της, η Φράνσις γυρίζει στο σπίτι της. "Εκεί, η μητέρα της, γυρίζοντας από τη δουλειά, στέλνει τη Φράνσις ν' αγοράσει ψωμί και πουτίγκα. "Η Φράνσις αγαπάει ξεχωριστά το διάβασμα. Κάθε Σάββατο άπογευμα δανείζεται από τη βιβλιοθήκη της συνοικίας ένα βιβλίο. "Όταν γυρίζει ο πατέρας της τον περιποιείται και κουβεντιάζει μαζί του. "Η Φράνσις πήγε με μία φίλη της στην εκκλησία και εξομολογήθηκε. "Ύστερα ήρθε ο πατέρας και άρχισε συζήτηση για το σχολείο. Τα παιδιά έφτασαν σε ηλικία που έπρεπε να φοιτήσουν.

40

«Εκεί, ανακάλυψε η Φράνσις το παράξενο δέντρο, που έπιασε μία τόσο μεγάλη θέση στη ζωή της. "Η πιο σπουδαία όμως ανακάλυψη της ήταν το πιάνο. "Ενα μαύρο γυαλιστερό πιάνο, άφημένο στην πιο σκοτεινή γωνιά του σπιτιού. Το πιάνο το είχε αφήσει η προηγούμενη ένοικιάστρια, γιατί δεν είχε τα χρήματα που έπρεπε να το κουβαλήσει. Τ' άφησε για να το πάρει αργότερα. Αυτό το «αργότερα» δεν ήρθε ποτέ. Το πιάνο έμεινε στους Νόλαν.

Στο κάτω πάτωμα, η μητέρα της Φράνσις διάβασε σε μία ταμπέλα: «Μαθήματα πιάνου». Και στη στιγμή της ήρθε μία ιδέα.

Μόλις τέλειωσε η μετακόμιση και ταχτοποιήθηκαν για τα καλά, η Κίτυ κατέβηκε στο κάτω πάτωμα και χτύπησε την πόρτα.

Οι δεσποινίδες Τιμόρ ήταν αδερφές. "Η Λίζι δίδασκε πιάνο κι' η Μάγκυ φωνητική. "Η τιμή για κάθε μάθημα ήταν ασύλληπτη: είκοσι πέντε σέντ την ώρα! Τότε η Κίτυ συλλογίστηκε κάτι άλλο. Πρότεινε να τους καθάρει το σπίτι κι' αντί για πληρωμή να της έκανε μάθημα πιάνου. "Η δεσποινίς Λίζι είχε αντιρρήσεις. "Ελεγε πως μία ώρα δική της δεν είχε την ίδια αξία με την ώρα μίας καθαρίστριας. "Η Κίτυ πάλι, επέμενε πως μία ώρα είναι για όλους μία ώρα. Τέλος, η δασκάλω υποχώρησε.

"Η μέρα για το πρώτο μάθημα ξημέρωσε σαν όλες τις άλλες. "Η μητέρα είπε στα παιδιά να προσέξουν πολύ. "Η καλύτερη καρέκλα του σπιτιού έπιστρατεύθηκε για τη δεσποινί-

δα Τιμόρ. Τα παιδιά καθήσανε κοντά στο πιάνο. Γεμάτη νευρικήτητα η Κίτυ, άλλαξε μερικές φορές τη θέση του ταμπουρέ κι' επί τέλους κάθισε.

Στις πέντε, με το ρολόι, η δεσποινίς Τιμόρ χτύπησε το κουδούνι της πόρτας. Μ' όλο που η ώριμη πιά δασκάλα, έρχόταν απ' το κάτω πάτωμα, ήταν ντυμένη στην εντέλεια. Καπέλλο στολισμένο μ' ένα κατακόκκινο πουλί στη μέση και βέλο με πράσινες πιτσιλιές. Δυο τεράστιες καρφίτσες τρυπούσαν άσπληχνα το πουλί από τη μιάν άκρη ως την άλλη. Χωρίς αυτές, το καπέλλο με το πουλί θακανε... φτερά. Μαζί της, η μίς Τιμόρ είχε φέρει τ' απαραίτητα εξαρτήματα: "Ενα ξυπνητήρι κι' ένα μετρονόμο. "Εβαλε το ξυπνητήρι για τις έξι, κούρδισε το μετρονόμο, έπαιξε λίγο τα δάχτυλα στον αέρα και κάθισε. Το μάθημα άρχισε.

"Ο μετρονόμος μάγεψε τη Φράνσις τόσο, που δεν πρόσεξε τις οδηγίες που έδινε η δεσποινίς Τιμόρ στη μητέρα. Το τικ-τάκ του μετρονόμου την έφερνε σ' έναν κόσμο όνειρεμένο. Μά κι' ο Νήλυ δεν πήγαινε πίσω. Παρακολουθώντας το έκκρεμές, που πηγαίνονταν, γούρλωσε τα μάτια και σε λίγο έπεσε σε μία ληθαργική κατάσταση.

"Ο μετρονόμος συνέχισε το μονότονο ρυθμό του και το ξυπνητήρι ένα γκρι-νιάρικο τικ-τάκ, τικ-τάκ. Σά να νά ήταν όλοι αυτοί οι θορυβοί, η δεσποινίς Τιμόρ μετρούσε φωναχτά: «"Ενα, δύο, τρία». Τα κοκκινισμένα απ' τη δουλειά χέρια της Κίτυ, αγωνιζόνταν πεισματικά να μετακινηθούν πάνω στα πλήκτρα. "Η ώρα προχωρούσε. Το φως λ.γόστενε. Ξαφνικά, το ξυπνητήρι ξέσπασε μ' ένα διαπεραστικό κουδούνισμα, αναστατώνοντας τα πάντα. "Η Φράνσις αναπήδησε κι' ο Νήλυ κόντευε να πέση από την καρέκλα του. Το πρώτο μάθημα τέλειωσε. Τραυλίζοντας από εύγνωμοσύνη, η Κίτυ ευχαρίστησε την δεσποινίδα Τιμόρ.

— "Ακόμα κι' αν αυτό θα ήταν το τελευταίο μου μάθημα, της είπε, θα μπορούσα να συνεχίσω για όλη μου τη ζωή. Τόσο καλά με διδάξατε.

Κολακευμένη, η δεσποινίς Τιμόρ απάντησε δισστικά.

— Δε θα σάς πάρω τίποτα παραπάνω για τα παιδιά. Σας το λέω για να μη με περάσετε για δόκα...

"Η Κίτυ κοκκίνισε ως τ' αυτιά. Και τα παιδιά ντροπιασμένα, κατέβασαν τα μάτια.

— "...Ας μένουν στο δωμάτιό την ώρα του μαθήματος, δεν πειράζει.

"Η Κίτυ ευχαρίστησε και πάλι. "Η δεσποινίς Τιμόρ σηκώθηκε αλλά δεν έφευγε, σά να περίμενε κάτι. "Ύστερα, κόκκινη απ' την ταραχή και με

πολλή άξιοπρέπεια είπε:

— Ξέρετε... οι κυρίες που παίρνουν μαθήματα πιάνου, μου προσφέρουν συνήθως ένα τσάι...

Και βάζοντας το χέρι στην καρδιά, πρόσθεσε μελοδραματικά:

— "Αχ, αυτές οι σκάλες, με σκοτώνουν...

— Μήπως προτιμάτε καφέ; Βλέπετε, σήμερα έτυχε να μην έχουμε τσάι...

— Ευχαρίστως.

Ξανακάθισε άνακουφισμένη. "Η Κίτυ έτρεξε στην κουζίνα να ζεστάνη τον καφέ. "Εβαλε μάλιστα κι' ένα χαχαρνιό γλυκό στο πιατάκι. "Ο Νήλυ, μισοξαπλωμένος στο κάθισμά του, άποκοιμήθηκε για τα καλά. "Η δασκάλα κι' η Φράνσις κοιτάζονταν άμίλητες. Πρώτη έσπασε τη σιωπή η δεσποινίς Τιμόρ.

— Τι σκέπτεσαι, μικρή μου; — Τίποτα, αποκρίθηκε η Φράνσις, σκέπτομαι...

— Σε βλέπω πολλές φορές καθισμένη στο πεζοδρόμιο, ώρες ολόκληρες. Τι σκέπτεσαι εκεί στο πεζοδρόμιο;

— Τίποτα. Πλάθω ιστορίες με τη φαντασία μου.

"Η δεσποινίς Τιμόρ κούνησε το κεφάλι κι' είπε σαν προφήτης:

— "Όταν μεγαλώσης, μικρή μου, μπορεί να γράφεις πολλές ιστορίες!

— Μάλιστα, κυρία, είπε ευγενικά η Φράνσις και σώπασε.

Την ίδια στιγμή, φάνηκε η Κίτυ με το δίσκο.

— Μπορεί να μην είναι και τόσο σπουδαία, αλλά δεν έχουμε τίποτ' άλλο...

— Μα καθόλου, καθόλου, είναι περιφρημα, επέμεινε ευγενικά η δασκάλα.

Δάγκασε το γλυκό με προσποιητή άνορεξία. Στην πραγματικότητα, οι δεσποινίδες Τιμόρ ζούσαν σχεδόν άποκλειστικά από τα «τσάγια» που τους πρόσφεραν. Τα είκοσι πέντε σέντ που παίρναν από κάθε μάθημα, δεν μπορούσαν να τους εξασφαλίσουν το κανονικό φαγητό.

"Ύστερ' από κάθε μάθημα, η Κίτυ προσπαθούσε να μεταδώση στα παιδιά της ό,τι είχε μάθει κείνη τη μέρα. "Ετσι, με τον καιρό, οι τρεις Νόλαν μαθάνε πιάνο.

"Όταν ο Τζόνυ έμαθε πως η Μάγκυ Τιμόρ παρέδιδε μαθήματα φωνητικής σκέφθηκε πως καλύτερη ευκαιρία απ' αυτήν δεν μπορούσε να γίνει. Προσφέρθηκε λοιπόν να επισκεύαση τα παρθέματα των δεσποινίδων, για δυο μαθήματα φωνητικής στη Φράνσις. "Η άλλη θεία είναι πως δεν είχε ιδέα από παράθυρα. Τράβηξε από δω, έσπρωξε από κει, στο τέλος κατόρθωσε να τα

"Ενα δέντρο
μεγαλώνει
στο Μπρούκλιν

δεσποινίδες να φέρουν ειδικό μαστορά για τα παράθυρα. Μετά απ' αυτό, φυσικά, δεν ξανάγινε συζήτηση για μαθήματα φωνητικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

"Η Φράνσις πρόσμενε τη μεγάλη μέρα με λαχτάρα. Τη μέρα που θα πήγαινε σχολείο! Κορίτσι, άποτραβηγμένο από τα συνομήλικα, ήθελε να βγεί επί τέλους από την άπομονωση. Το σχολείο ήταν για τη Φράνσις ένας τόπος όνειρεμένος. "Ακόμα και το νερό απ' τη δρύση του σχολείου θα ήταν υπέροχο. Γι' αυτό μάλιστα ήταν σχεδόν σίγουρη. Φανταζόταν πως από τ' όξινα δόντια της δεν έτρεχε το συνηθισμένο νερό, μα γκαζόζα! "Ακουγε γυρω της τις διάφορες περιγασφές, για τις αϊθουσες του σχολείου, για τους χάρτες κι' η καρδιά της σφίγγονταν απ' την επιθυμία. Μα περισσότερο απ' όλα, η Φράνσις λαχταρούσε όλα εκείνα τα μικροπράγματα που χρειάζεται ο μαθητής: τετράδιο, πλάκα, κασετίνα, γόμα, ξύστρα, στυπόχαρτο και τον κίτρινο γυαλιστερό χάρακα.

Για να τη δεχτούν όμως στο σχολείο, έπρεπε πρώτα να μολιασθή. "Εκεί δε χωρούσε καμμία συζήτηση. "Αχ, και πώς φοβόταν η Φράνσις! Ο γιατρός της συνοικίας προσπαθούσαν να εξηγήσουν την κατάσταση στους αγράμματους γονείς. Κι' ένας Θεός μόνο ξέρει, πόσοι ήταν οι αγράμματοι στην κοσμοπολίτικη κείνη γωνιά του Μπρούκλιν!

— Το μπόλιασμα, τους λέγανε, είναι μέτρο προστατευτικό για τα παιδιά σας. Βάζουμε μέσα στον οργανισμό τους μία μικρή δόση από μικρόβια, όσην ολότελα ακίνδυνη, που δεν αφήνει τα παιδιά ν' αρρωστήσουν αργότερα.

"Ωστόσο, οι γονείς δεν πιστεύανε λέξη απ' όλ' αυτά. Το μόνο που ξέρανε ήταν πως ο οργανισμός του παιδιού τους θα μολυνόταν από κάποιον άρρώστη. Πολλοί, μάλιστα, συμβούλευαν να τα παιδιά τους να μην καθήσουν να τα μολιάσει ο γιατρός. Να όμως που το σχολείο δε δέχονταν τ' άμολιαστα παιδιά. Και τότε, έμπαινε στη μέση η αστυνομία. "Η φοίτηση στο δημοτικό ήταν βέβαιη υποχρεωτική. Οι γονείς διαμαρτύρονταν:

— Κι' ύστερα σου λένε πως η "Αμερική είναι κράτος ελεύθερο! Τι άλλο θα δούμε ακόμα; "Ελευθερία το λέτε σεις ούτο; Σκαρώσατε ένα νόμο, μη άντέχοντας λοιπόν άλλο, άνοιξε την πόρτα κι' έφυγε.

"Η Φράνσις δάλθηκε να παρηγορησθ το Νήλυ. Μα αυτός δεν έπαιρνε από λόγια. Κάτι αγόρια του είχαν πει πως στο "Υγειονομικό Κέντρο σου

θυσία του "Αβραάμ, στην πιο τραγική της έκδηλωση.

Καθώς ο γιατρός έτοιμάζε τη δελόνα του, τα «θύματα» ούρλιαζαν σαν κυνηγημένα ζώα, ενώ απ' έξω οι μανάδες μοιρολογούσαν για τ' άτυχα παιδιά τους.

Η Φράνσις ήταν έπτα χρονών κι' ο Νήλυ έξι. "Ενα πρωινό, η μητέρα τους ξύπνησε και τους είπε:

— Σηκωθείτε, πλυθείτε... να πλυθείτε καλά όμως. Στις έντεκα θα πάτε στο "Υγειονομικό Κέντρο. Ξέρετε που είναι. Πέστε τους λοιπόν να σας μολιάσουν, γιατί το Σεπτέμβρη θα πάτε σχολείο.

Τη Φράνσις την έπιασε τρεμούλα. "Ο Νήλυ αναλύθηκε σε λυγμούς.

— Που είναι η μητέρα σου; ρώτησε ο άστυφύλακας.

— Θάρρης κι' εσύ, μανούλα, έ, θάρρης; παρακάλεσε η Φράνσις. Θάρρης μαζί μας;

— Έγώ πρέπει να δουλέψω, τους έκοψε τα παρακάλια η Κίτυ, μ' έναν προσποιητά στεγνό τόνο, μ' όλο που ήτανε στ' αλήθεια πολύ-πολύ συγκινημένη.

— Τότε να έρθη ο πατέρας, ξαναείπε, γεμάτη έλπίδα, η Φράνσις.

— "Ο πατέρας περιμένει δουλειά σήμερα στο συνδικάτο. Θα γυρίση τη νύχτα. "Ύστερα, είσατε πιά αρκετά μεγάλοι. Δεν πονάει το μπόλι, μη φοβάστε!

"Ο Νήλυ έκλαιγε άπελπισμένα. Κι' αυτό ήταν αληθινό μαρτύριο για την Κίτυ, που λάτρευε το γιό της σά Θεό. Μη άντέχοντας λοιπόν άλλο, άνοιξε την πόρτα κι' έφυγε.

"Η Φράνσις δάλθηκε να παρηγορησθ το Νήλυ. Μα αυτός δεν έπαιρνε από λόγια. Κάτι αγόρια του είχαν πει πως στο "Υγειονομικό Κέντρο σου

κόβουν το χέρι! Για να τον κάνουν να ξεχάσει, η Φράνσις τον κατέβασε στην αυλή να παίξουν με τις λάσπες. "Ετσι ξεχάσαν ολότελα να πλυθούν.

Τόσο μάλιστα διασκεδάζανε, που κόντέψανε να ξεχάσουν και την ώρα. Τα χέρια τους ήταν μέσα στη λάσπη, ως τον άγκώνα. Κατά τις έντεκα μια γειτόνισα βγήκε στο παράθυρό και τους φώναξε. "Η Κίτυ της είχε πει να τους θυμίση το μπόλιασμα.

"Ο Νήλυ ξέσπασε πάλι σε κλάμα. "Η Φράνσις όμως τον πήρε από το χέρι κι' αυτός, σέρνοντας τα πόδια, πήγε μαζί της ως τη γωνία.

Τους δάλανε να καθίσουν σ' έναν πάγκο. Σαν έφτασε η σειρά της, η Φράνσις σηκώθηκε. Τα πόδια της τρέμανε. Πρώτη φορά έβλεπε γιατρό και νοσοκόμα. Οι άσπρες ποδιές, τα νικελίνα εργαλεία κι' εκείνη η τσουχτερή μυρωδιά του ιατρού, την παρέλυαν. Προσπαθούσε να μιλήση, αλλά η γλώσσα της δεν έννοούσε να σιλήση.

"Η νοσοκόμα της σήκωσε το μανίκι. Πήρε ένα μπαμπούκι με οινόπνευμα, της έτριψε δυνατά το άριστερο μπράτσο κι' άποτροβήχτηκε. "Η Φράνσις, είδε το γιατρό να πλησιάζη, σά με σά από ένα πυκνό σύννεφο. "Εκλεισε τα μάτια. "Ο θάνατος ήτανε κοντά της. Περάσανε μερικά δευτερόλεπτα. Τίποτα δεν ένιωσε. "Απορώντας, άνοιξε τα μάτια. Δίπλα της ο γιατρός έλεγε στη νοσοκόμα άηδιασμένος:

— Είναι φοβερό! Βρωμιά, παντού βρωμιά. Θα μου πητε είναι φτωχοί. Το ξέρω. Μπορούν όμως να πλυθούν και λιγάκι. Το νερό δεν κοστίζει τίποτα κι' ούτε το σαπούνι είναι ακριβό. Κοιτάξτε δρόμα που έχει το μπράτσο της!

"Η Φράνσις κατακόκκινη από ντροπή, στεκόταν άσάλευτη σαν άγαλμα. Τα μάτια της καρφώθηκαν έρωτηματικά στη νοσοκόμα. Για τη Φράνσις, όλες οι γυναίκες ήτανε μαμάδες σαν τη δική της, σαν τη θεία Σίσυ, σαν τη θεία "Εβυ. Κάτι έπρεπε να πη η νοσοκόμα. Θα μπορούσε, άς πούμε, να εξηγήση στο γιατρό πως η μητέρα τους ξενοδουλεύει και πως όλα τα παιδιά που παίζουν με τα χέρια τα λερώνονται. "Η νοσοκόμα όμως δεν είπε τίποτα τέτοιο.

— Ναί, έχετε δικιο, γιατρέ, απάντησε. Δεν έχουνε καμμία δικαιολογία αυτοί οι άνθρωποι.

Ούτε που κατάλαβε την ένεση η Φράνσις. "Η ντροπή που ένιωσε στάθηκε τόση, που δεν άφησε θέση σε κανένα άλλο συναίσθημα. Μα καθώς η νοσοκόμα της έδενε το μπράτσο κι' ο γιατρός άλλαζε τη δελόνα της σύριγγας, ξαναβρήκε τη δύναμη ν' αρθρώση:

— Τώρα θα έρθη ο άδερφός μου. Τέμπράτσο του είναι δρώμικο σαν το δικό μου. Μην παραξενευτήτε. Κι' ύστερα ό,τι είχατε να πητε, το είπατε. "Αρκετά...

Νοσοκόμα και γιατρός γυρίσανε ξεφασμασμένοι. Μπροςτά τους στεκόταν ένας «άνθρωπος» 7 χρονών. "Η φωνή της Φράνσις πνίγησε σ' ένα λυγμό:

("Ακολουθεί)

97

Ψηλός ή κοντός;

Μία φορά, κοντά σ' ένα δέντρο, στάθηκε ένα παπάκι. Σε λίγο, στάθηκε να δροσιστή στον ήσκιο και μία καμήλα.

— Τί καλά πού είμαι ψηλή! είπε η καμήλα.

— Δεν έχεις δίκιο, είπε το παπάκι. Έμένα μου φαίνεται καλύτερο να είναι κανείς μικρόσωμος.

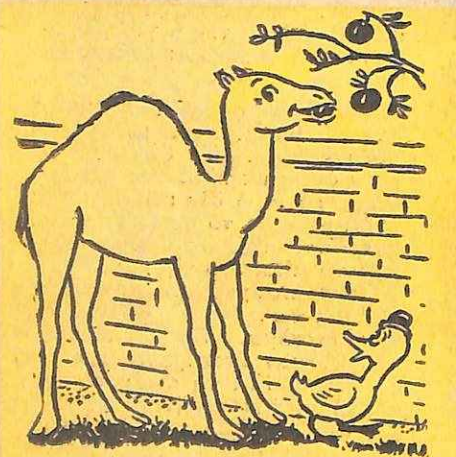
— Άς πάουμε μαζί το δρόμο, είπε η καμήλα και θα ιδούμε τί είναι καλύτερο.

Κινήσανε, λοιπόν, μαζί.

Στο δρόμο, φτάσανε σε μία ψηλή μάντρα. Από τη μέσα μεριά της μάντρας δρισκότανε μία μηλιά. Τρύπα στον τοίχο δεν υπήρχε. Τότε, η ψηλή καμήλα τέντωσε το λαιμό της πάνω από τη μάντρα κι' έφτασε τα μήλα. Το παπάκι όμως, πού να τα φτάσει. Ήτανε πολύ κοντό.

— Βλέπεις πώς είναι καλύτερα να είσαι ψηλός; είπε η καμήλα.

Προχώρησαν ακόμα κάμποσο δρόμο. Το παπάκι είχε χάσει το κέφι του

και πήγαινε αμίλητο. Όστόσο, δεν αργήσαν να βρεθούνε μπροστά σε μία άλλη μάντρα. Μά τούτη δώ ήτανε τόσο ψηλή, πού η ψηλή καμήλα δεν μπορούσε να φτάσει τη μηλιά, πού φαινότανε μέσα από τη μάντρα.

Τούτη τη φορά, ωστόσο το παπάκι στάθηκε πολύ τυχερό. Γιατί, χαμηλά-χαμηλά, λιγάκι πάνω από το χώμα, η μάντρα ήτανε λίγο χαλασμένη. Κι' από την τρύπα πού αφήναν οι φευγάτες πέτρες, το παπάκι πέρασε μία χαρά και μπήκε στο περιβόλι με τη μηλιά. Βρήκε εκεί πολλά πεσμένα μήλα. Έφαγε με την καρδιά του και γέμισε.

— Είχαμε κι' οι δύο μας δίκιο, είπε στην καμήλα. Δεν είναι δα και τόσο κακό να είναι κανείς κοντός.

Η Καμήλα συμφώνησε. Και τραβήξανε τότε μαζί όλον εκείνο το δρόμο, σὰ δυο πολύ καλοί φίλοι.

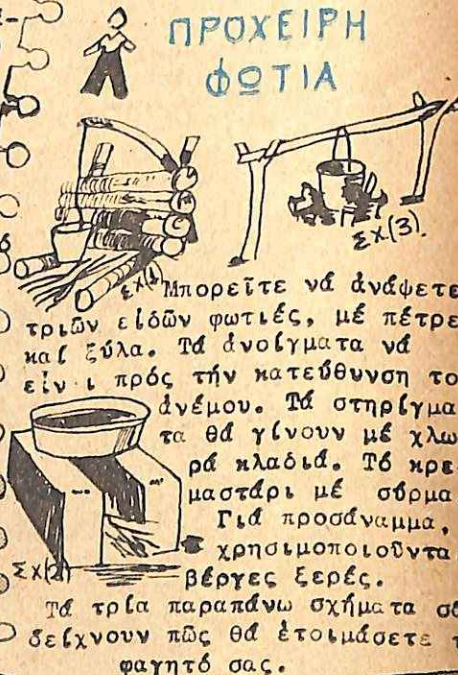
ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Τώρα παιδιά, είστε καλύτεροι κι' ανάλαφροι σὰν τὰ πουλιά. Οι μαθητικές έργοιες κλειδαμπαρώθηκαν σὰν συρτάρια γιὰ τὸ Σεπτέμβρη. Ἡ διάβλωση ὑποδέχεται σήμερα στοὺς... μαστροχαλαστές μερικὸς τρόπους διασκέδασης στὴν ἐξοχή. Κι' ὁ θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι του...

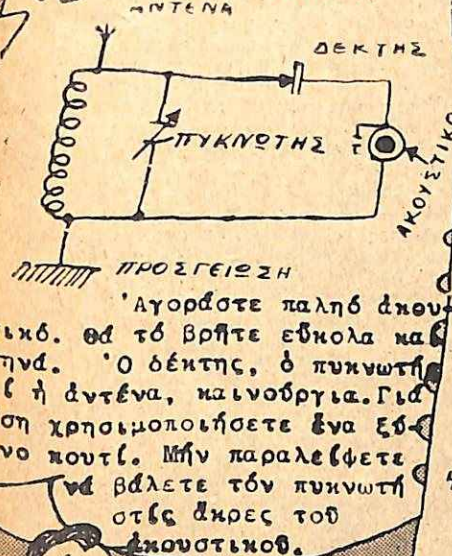
ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ

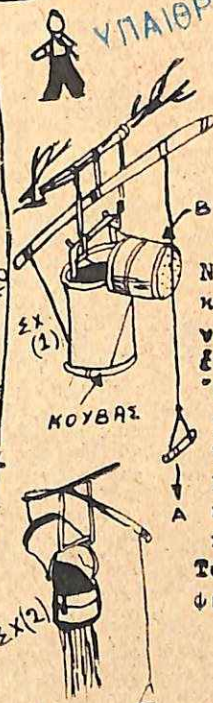
ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΦΩΤΙΑ

ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕ ΓΑΛΗΝΗΤΗ

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΠΑΝΙΟ

Ντοξ: Κουβάς από καραβόπανο, κρεμασμένος με τοιγγέλια από ένα δέντρο. (Σχ.1) Όταν τραβηχτεί το χερσίδι Α ο κουβάς γέρνει και το νερό χύνεται στο ντενε-κεδένιο κουτί Β πού είναι δλο τρύπες. Τό νερό πέφτει σὰν φιλή βροχή. (Σχ. 2)

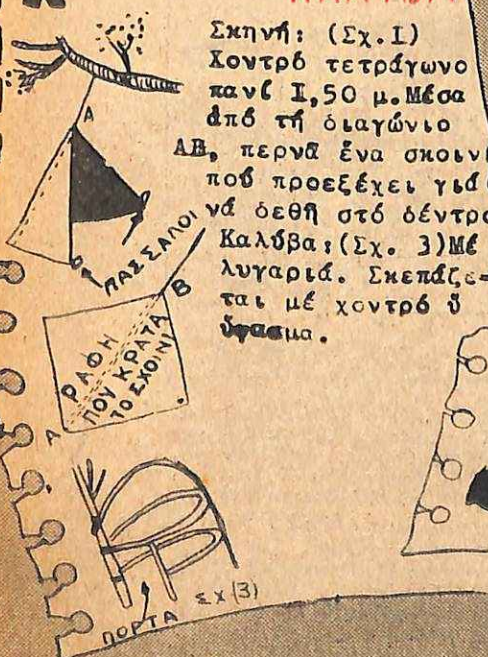
ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

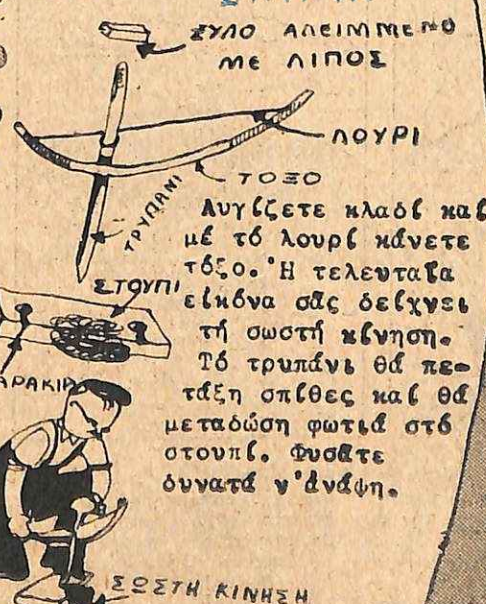
ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΕΣ

ΣΚΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΛΥΒΑ

ΦΩΤΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΠΙΡΤΑ

Ξημερώνει!

Ξημερώνει. Ἡ αὐγούλα μᾶς καλεῖ χαρωπά. Τ' ἀγεράκι ἀπ' τοὺς καμπους χίλια μύρα σκορπᾷ.

Τῶν πουλιῶν τὸ τραγούδι κι' ὁ σκοπὸς περισσός. Χαιρετοῦνε τὸν ἥλιο, πού πρόβάλλει χρυσός.

Στὸ ξωκκλήσι ἐκεῖ πέρα, πού τὸ σήμαντρο ἤχει. ἕνας γέροντας κάνει μυστικὴ προσευχή.

Λάμπει ὁ κόσμος κι' ἡ πλάση, σὰν Θεοῦ ζωγραφιά. Ἔ, παιδιά. Σηκωθῆτε, νὰ χαρῆτε ὁμορφιά.

Καληνύχτα φεγγαράκι

Καληνύχτα, φεγγαράκι. Φεύγεις; Στὸ καλό. Πᾶω κι' ἐγὼ νὰ γείρω ἀγάλλι στ' ἄσπρο μου τὸ προσκεφάλι, τ' ἄπαλό.

Ὅλα τ' ἄστρα τώρα παίρνουν ἐξέχωρη ζωή. Σὰν μικρὰ φωτῶν λυχνάρια, πού τὰ τρεμουλιάζει ἀνάρια μιά πνοή.

Ἄστρα γίνετε ματάκια τούτῃ τῇ βραδιά, ν' ἀγρυπνήσετε μ' ἀγγελούδια, πού κοιμίζουν με τραγούδια τὰ παιδιά.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ο Ρούντολφ Ντάσλερ, που συναγωνίζονται ό ένας τον άλλο με πρωτοφανές πείσμα για να επικρατήσουν στην αγορά. Έξω όμως απ' το εμπόριο, οι Ντάσλερ αποτελούν υπόδειγμα αγαπημένων αδελφών.

ΒΡΥΞΕΛΛΑΙ.— Η εθνική ομάδα γκολφ του Βελγίου κέρδισε την αντίστοιχη της Ολλανδίας με 4-3 επιτυχίες. Η βελγική ομάδα οφείλει την νίκη της στον βασίλειο Μπουντουέν που είναι θαυμάσιος παίκτης του γκολφ και δεν έδωσε κανένα πόντο στους άλλους, σαν κοινός αθλητής, προκειμένου να υπερασπιστεί τα εθνικά χρώματα της πατρίδας του!

ΣΙΚΑΓΟ.— Ο παγκόσμιος πρωτοπυγμάχος ημιβαρέων βαρών Άρτον Μουρ έδωσε προσφάτως στους δημοσιογράφους:

«Όποτε θέλει ο νεαρός, είμαι πρόθυμος να παίζω μαζί του για τον παγκόσμιο τίτλο». Επρόκειτο για τον παλαιόμαχο άσσο Ραϊού Ρόμπινσον, ηλικίας 37 ετών! Άλλά, καθώς ο Άρτον Μουρ είναι 45 χρονών, δικαιολογημένα τον αποκαλούσε «νεαρός» τον Ρόμπινσον. «Όλα σ' αυτό τον κόσμο είναι σχετικά...»

ΣΑΝ ΦΡΑΝΤΣΙΣΚΟ.— Η Έταιρία Τηλεοράσεως της Καλιφόρνιας υπόγραψε 15ετές συμβόλαιο με την περίφημη ομάδα μπέιζ-μπάλ «Οι Γίγαντες» για την αναμετάδοση των αγώνων τους. Το ποσό

που προσφέρθηκε είναι πραγματικά αστρονομικό. Την πρώτη πενταετία, 2 εκατομμύρια δολάρια (60 εκατομμύρια δραχμές) τον χρόνο, την δεύτερη πενταετία 2½ εκατομμύρια δολάρια τον χρόνο και την τρίτη 3 εκατομμύρια δολάρια τον χρόνο! Δηλαδή οι «Γίγαντες» θα εισπράξουν μέσα σε 15 χρόνια 225 εκατομμύρια νέες δραχμές. Έτσι εξασφάλισαν τα γεράματα τους!

ΛΟΝΔΙΝΟ.— Κατά την ποδηλατική κούρσα Λονδίνου-Λέστερ, η αστυνομία του Λέστερ έκανε μήνυση σε δέκα ποδηλάτες γιατί έτρεχαν μέ... υπερβολική ταχύτητα!

ΡΙΟ ΙΑΝΕΙΡΟ.— Ο προπονητής της βραζιλιανής ομάδας «Κορμόζας» υπαχρώσε τον ποδοσφαιριστή του Χουάν Κάλβες να γράψει 500 φορές τη φράση: «Η δουλειά του σέντερ-φορ είναι να βάζει γκολ». Πρέπει να σημειωθεί πως ο Κάλβες, που παίζει σέντερ-φορ στην ομάδα του, δεν είχε πετύχει ούτε ένα γκολ σε δέκα αγώνες.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ.— Οι διάσημοι νέγροι μπάσκετ - μπολίστες «Χάρλεμ Γκλόμπ-Τρόττερς», όπως είναι γνωστό, περιόδουν συνεχώς σ' όλο τον κόσμο και καταπληθίζουν τους φιλάθλους και των πέντε, ηπειρών με την απασράμιλη δεξιοτεχνία τους.

Φαίνεται όμως ότι κάποια κοκή μοίρα συνοδεύει τους Χάρλεμ, γιατί, σ' όποια χώρα πηγαίνουν, συμβαίνει να γίνονται επεισόδια και ταραχές. Έτσι το ταξίδι τους στην Αίγυπτο συνέπεσε με την εκθρόνιση του Φαρούκ, στην Αργεντινή με την μεγάλη εργατική απεργία, στην Τύνιδα με τον άπελευθερωτικό πόλεμο και τώρα τελευταία στη Γαλλία με την κρίση του Ντε Γκώλ! Όστόσο, οι φιλάθλοι αδιαφορούν για τα εσωτερικά γεγονότα τους και παρακολουθούν κατά χιλιάδες τους αγώνες των νέγρων άσων.

ΤΟΚΙΟ.— Στους Άσιατικούς Αγώνες που έγιναν τον περασμένο μήνα, πήραν μέρος δυο αθλητές με ονόματα σωστός σιδηρόδρομος. Ο Άλτης του βουνού Έθι-Βερασιγκάσι, απ' την Κεϊλάνη, και ο Πέρος της παλαιστής Χατζιάσασακιφφορούς.

Μυθιστόρημα του Ρ. Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ: Ένώ ο Ντίκ Σέλτον, ο άνεμος και ανθερπός του Ιππότη σέρ Ντάνιελ Μπράκλεϋ, συζητά μαζί με τον Μπένετ Χάτε, τον έπιστάτη του Μότ Χάουζ και με τον Νικ Έπλινγκτον, γέρο παλαιο τοξότη, ένα έλος έρχεται από το δάσος και σκοτώνει τον Έπλινγκτον. Ο τελευταίος έπρεπε να αναλάβει τη φρουρά του Μότ Χάουζ, σύμφωνα με την εντολή του σέρ Ντάνιελ, που ήταν μερδεμένος στον Πόλεμο των δυο Ρόδων, και ζήτησε να στρατολογήθουν οι χωρικοί, να όπλισθούν και μ' επί κεφαλής τον Χάτε, να πάνε να τον συναντήσουν στο Κέτλεϋ. Ο Ντίκ και ο Χάτε μεταφέρουν το σκοτωμένο εκεί κοντά στο σπίτι του, όπου έφτασε και ο άδελφός σέρ Όλιβερ. Ότε, το δεξί χέρι του σέρ Ντάνιελ. Προέβλεπε τότε πως το τέλος που έφερε το θάνατο ήταν μαύρο κι είχε την υπογραφή «Τζών ο Έκδικητής». Όταν άργότερα πήγανε στην εκκλησία για να δουν πόσοι χωρικοί μαζεύτηκαν να όπλισθούν, έχωρισαν έναν άνθρωπο, που προσπαθούσε να φύγει άπαρτήρητος. Όπου να τον κυνηγήσουν, ο άγνωστος έξφυγε, ενώ ο Ντίκ τον σημάδεψε με το τέλος του. Τέλος, ο σέρ Όλιβερ, πρόταξε ένα χωρικό, τον Κλίπμπεϋ, να ψάξει ανάμεσα στους κισσούς. Ο Κλίπμπεϋ βρήκε ένα ποίημα του Έκδικητή, που έγραφε πως είχε τέσσερα μαύρα βέλη, για τους έχθρους του: τον Έπλινγκτον που τιμωρήθηκε κιόλας, τον Χάτε, το σέρ Ντάνιελ και το σέρ Όλιβερ, που τον κατηγορούσε πως σκότωσε τον πατέρα του Ντίκ, τον παλιό ιδιοκτήτη του Μότ Χάουζ, σέρ Χάρν Σέλτον. Πριν αναχώρηση ο Σέλτον για το σέρ Ντάνιελ, ο Μπένετ Χάτε τον συμβούλευσε να μη ξαναγύρισει γιατί θα τον σκοτώσουν. Ο σέρ Ντάνιελ περιμένει τις ενισχύσεις σ' ένα πανδοχείο μαζί με μια «προστατευόμενη» του, ένα κορίτσι που ήθελε να του πάρει την περιουσία, όπως και του Σέλτον.

σέρ Όλιβερ, άποκρίθηκε ο Ρίτσαρντ, δείχνοντας το γράμμα του άδελφού. Και θα σε παρακαλέσω ακόμα να πρέξεις να προφθάσες τη μάχη που δίνει ο Ρίτσιγχαμ. Στο δρόμο βρήκα ένα άποσπασμα, που έτρεχε καλπάζοντας να τον ενισχύσει. Σύμφωνα με τα λόγια του επί κεφαλής, ο λόρδος Ρίτσιγχαμ σε περιμένει το ταχύτερο.

— Δέ χρειάζεται διασύννη, αγόρι μου. Για την ώρα, δεν έχεις να κερδίσης τίποτα από τούτη τη φασαρία. Λένε πως ή καλύτερη γενιά των κίνδυνων. Μα κείνο που χαλάει πιο πολύ τους ανθρώπους είναι η... φαγούρα για τη δράση. Άς είναι. Άς πάμε πρώτα να ιδώ τι ζώα μου έφερες. Σέλντεν, βάλε κλειδαριά στην πόρτα!

Άφου έπιθεώρησε τους χωρικούς που ήρθαν άρματωμένοι μαζί με τον Ντίκ Σέλτον, ο σέρ Ντάνιελ γύρισε πίσω στην αίθουσα, λέγοντας:

— Και τώρα, φίλε Ντίκ, έχουμε δώ καλή μυύρα και καπνιστό χοιρομέρι. Κάθσε να φας ώσπου να διαβάσω το γράμμα...

Άφου διάβασε διαστικά τί έγραφε, ο Ιππότης κοίταξε διαπεραστικά τον άνιπιό του.

— Ντίκ, ρώτησε. Το διάβασες έσύ κείνο το σαχλοποίημα του Έκδικητή; Ο νέος το βεβαίωσε.

— Λέει μέσα και τ' όνομα του πατέρα σου. Και κάποια αίμοδόρα ψυχή, κατηγορεί τον σέρ Όλιβερ για το σκοτωμό του.

— Μα εκείνος το άρνήθηκε, είπε ο Ντίκ.

— Άλήθεια; φώναξε πολύ άποτομα ο σέρ Ντάνιελ. Μην τον άκούεις. Είναι σαλιάρης, φλύαρος. Σά θα βρώ καμμία μέρα καιρό, θα σου μιλήσω για όλη αυτή την ιστορία. Όπως δείχνανε τα πράματα, κάποιος Ντάκγουορθ το έκανε το κακό. Μα ήτανε τότε καιροί χαλεποί και δεν μπορούσε κανένας να βρή το δίκιο του.

— Το κακό γίνθηκε στο Μότ Χάουζ, ριφκινόνδυνεσε να ρωτήσει ο Ντίκ, με χτυποκαρδί.

— Γίνθηκε ανάμεσα στο Μότ Χάουζ και στο Χόλλυγουντ, στο μοναστήρι του Τίμιου Σταυρού. Άειντε τώρα, φάε γρήγορα, γιατί πρέπει να πάς την άπάντησή μου στο Τάνστηλ.

Ο Ντίκ κατέδασε τα μούτρα.

— Σε παρακαλώ, σέρ Ντάνιελ, φώναξε. Στείλε κανέναν άλλο. Σε ίκετεύω να με πάρης στη μάχη. Θα πολεμήσω γενναία, σου το υπόσχομαι.

— Δεν έχω καμμία άμφιβολία, είπε ο Ιππότης, ενώ καθόταν να γράψει. Μα έδώ δεν πολεμούμε για λόγους τιμής. Μην το παίρνης αυτό για δειλία. Είναι άπλη φρόνηση. Γιατί ή άνταρσία βασίλειυ είναι παντού, το όνομα του βασιλιάς άλλάζει κάθε τόσο και κανείς δεν είναι σίγουρος για το αύριο.

Κι' ο σέρ Ντάνιελ γύρισε την πλάτη στο Ντίκ να γράψει.

Ο νέος ρίχτηκε με τα μούτρα στο φαί, όταν ένωσε ένα έλαφρό χτύπημα στο χέρι και μία πολύ γλυκεία φωνή να ψιθυρίζει στ' ατί του:

— Μην κουνήθης, σε ίκετεύω. Μ' αν ύπάρχη καλωσύνη μέσα στην καρδιά σου, δείξε μου το δρόμο για το Χόλλυγουντ. Να χαρής, καλό παιδί, βόηθησε μια δύστυχη ψυχή που βρίσκει σε μεγάλο κίνδυνο κι' άπελπίσια και δείξε μου το δρόμο που δγάζει στη σωτηρία.

— Πάρε το μονοπάτι που περνά πλάι στον άνεμόμυλο, άποκρίθηκε ο Ντίκ στον ίδιο τόνο. Θα σε δώλω στα Τί Φέρυ. Έκεί, ρώτησε και θά σου πούνε...

Δίχως να γυρίση το κεφάλι, ο Ντίκ συνέχισε το φαί του. Με την άκρη του ματιού του όμως πρόσεξε καλά το νέο παιδί, που έφευγε στα κλεφτά μέσα α πό τη σάλλα.

— Μπά! είπε με το νού του ο Ντίκ. Αυτός είναι μικρός σαν έμένα και με είπε «Καλό παιδί!» Άν τον είχα έγώ! Μ' άλάχη να τον πετύχω στο δάτο, θα του τραβήξω τ' ατίά.

Όστερ από μία ώρα, ο σέρ Ντάνιελ έδωσε στον Ντίκ το γράμμα και του είπε να το πάη το γρηγορότερο στο Μότ Χάουζ.

Μισή ώρα, ύστερ από την άναχώρηση του Ντίκ, έφτασε λαχανιασμένος από το τρέξιμο ένας μανταφορός του λόρδου Ρίτσιγχαμ.

— Σέρ Ντάνιελ! του είπε. Ο κύριός μου σάς ζητά να έρθετε το γρηγορότερο. Τσακίσαμε κιόλας τις προφυλακές των έχθρών και τη δεξιά τους πτέρυγα. Η άποφασιστική μάχη θα ξαναρχισή το πρωί.

— Ημουν έτοιμος ναρθώ, άποκρίθηκε ο Ιππότης. Δεν ξεκίνησα ναρτίερα, γιατί οι ενισχύσεις από το Τάνστηλ μού ήρθανε πριν από λίγο. Σάλλπισε άναχώρηση, Σέλντεν.

Το στράτευμα συγκεντρώθηκε στη στιγμή κι' ο άρχηγός του το παρούσισε με καμάρι στο μανταφοφόρο του

Άληθινές ιστορίες

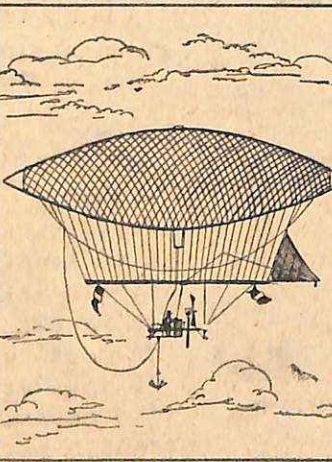
ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ

ΤΗΣ

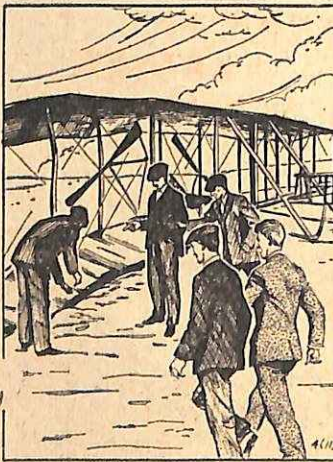
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

7. Η ΑΡΧΗ. Άς σημειώσουμε, πως την πρώτη μελέτη, για το μηχανισμό της πτήσης, την έκανε στα 1505 ο Λεονάρντο Ντά Βίντσι, ή μεγαλοφυία αυτή της Άναγέννησης, που έκτός από ζωγράφος ήτανε και μηχανικός. Ο Ντά Βίντσι σχεδίασε ιπτάμενη μηχανή, με βάση το σχήμα της ψυχτερίδας, έφτιαξε άνεμόπτεροι και συνέλαβε την ιδέα για το άεξιπνοτο.

8. ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ. Οι έρευνες για την κατάκτηση του άέρα, δε σταμάτησαν ποτέ. Ο άνθρωπος πέταξε χαρταετούς, αερόστατα με ζεστό άέρα και ύδρογόνο και άνεμόπτερα. Στο 1851, ο Γάλλος Άνρι Ζιφάρ, πέταξε με επιτυχία με άτμοκινητο αερόστατο. Η επιτυχία όμως για την κατάκτηση του άέρα, έμεινε για τους άδελφούς Ράιτε.

9. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ. Οι καιρικές συνθήκες και οι μηχανικές δάδες, άνέβαλαν την πρώτη δοκιμή, το Σεπτέμβριο του 1903. Μία δοκιμή στις 14 Δεκεμβρίου άπέτυχε, γιατί ή μηχανή σταμάτησε και έπεσε μετά από 3½ δευτερόλεπτα. Οι Ράιτε, δε χάσανε το θάρρος τους και επιδιόρθωσαν το αεροσκάφος τους.

(Συνεχίζεται)

Το Μαύρο Βέλος

λόδου Ρίζιχαμ, Άλλά, καθώς καβαλλίκεψε ο ίδιος στο άλογό του, φώναξε:

— Μπά! Πώς αυτό; Τζών! Τζάνα! Νά πάρ' ή όργή! Μά ποιά όρίσκειται; "Ε, χαντζή! Πού είναι τό κορίτσι;

— Τό κορίτσι, σέρ Ντάνιελ; Ποιά κορίτσι; "Εγώ δέν είδα κανένα κορίτσι!

— Καλά, άγόρι, άφού δέν είχες μάτια νά καταλάβης πώς ήτανε κορίτσι, με άγορίστικα ρούχα και όχι άγόρι. Πού όρίσκειται;

— Μά έσύ, άρχοντά μου, τό φώναζες Μάστερ Τζών τό παιδί. Πού θές νά καταλάβω έγώ! Μήτε καί μου πέρασε κακό από τό νού μου. "Ας είναι! Τό είδα, νάί, τήν είδα πού έφευγε. Καβαλλίκεψε ένα γκρίζο άλογο, έδώ και μίαν ώρα.

— Νά πάρ' ή όργή! φώναξε ό σέρ Ντάνιελ. Τό κορίτσι αυτό άξίζει γιά μένα πάνω άπό πεντακόσιες λίρες.

— "Αρχοντα ίππότη, παρατήρησε πικρά ό μαντατοφόρος. Τήν ώρα πού έσύ χάνεις τόν καιρό σου γιά πεντακόσιες λίρες, σέ άλλο σημείο, παίζεται ή τύχη τής "Αγγλίας.

— Καλά τά λές, άπάντησε ό σέρ Ντάνιελ Σέλντεν! Πάρε έξι τοξότες και τρέξε νά τήν εύρης. Στο γυρισμό, πρέπει νά τήν εύρω στο Μόντ Χάουζ.

Κι' ένώ ό στρατός έκινούσε, ό Σέλντεν με τούς έξι άντρες του μείνανε στο δρόμο του Κέτλεϋ, μαζί με τούς χωριάτες πού χαζεύανε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο ΣΤΟ ΒΑΛΤΟ

"Η ώρα κόντευε έξι κείνο τό Μαγιάτικο πρωί, όταν ό Ντίκ πήρε τόν κατήφορο κατά τό βάλτο.

"Ητανε καταγάλανος ό ζούρανός, βουρδο και δροσερό τό άγέρι. "Ο άνεμόμυλος γύριζε χαρούμενα κι' οι ίτιές σταλάζανε πάνω από τό βάλτο. "Ολη τή νύχτα πήγαινε καβάλλα ό Ντίκ άλλα ή καρδιά του ήτανε ήσυχη, τό κορμί του γερό και δέν τόν άφηνε τό κέφι.

"Ολο και τραβούσε στην κατηφορία ό Ντίκ, άσπου δέ φαινότανε πιά παρά μόνάχα ό άνεμόμυλος του Κέτλεϋ πίσω και τό δάσος του Τάνστηλ μπροστά. Βαθεία στη λαγκαδιά, πραινίζανε σαν τά σμαράγδια οι βάλτοι, τραμπούζανε γέροντας τά καλάμια και οι ίτιές, κρύβοντας τά στεκάμενα νερά, άληθινές παγίδες γιά τόν άνυποψίαστο διαβάτη. Μά ό Ντίκ γνώριζε καλά κείνον τόν παλιό δρόμο, πού είχανε φτιάξει σέ παλιούς καιρούς Ρωμαιοί στρατιώτες και περνούσε μ' εύκολία από κείνα τά επικίνδυνα κατατόπια.

Κι' ώστόσο, κάποια στιγμή, δρέθηκε σ' ένα άληθινό ποτάμι, τόσο είχε ξεχειλίσει ό βάλτος, και τά νερά πού πλημμυρίσανε τό δρόμο, τόν κάμαν άδιάβατο. Καθώς προχωρούσε, άκουσε πλάσσανίσματα στα δεξιά του κι' εί-

δε ένα γκρίζο άλογο, βουλιαγμένο ίσσομε τήν κοιλιά μέσα στο βούρκο, πού πάλευε με σπασμωδικές κινήσεις νά λευτερωθή. Και σάμπως νά ένωσε πώς μπορούσε νά βρή δούθεια, τό φτωχό ζωό χλιμιντρουσε, άγριεμένο από τόν τρελό του φόβο.

— Τό καυμένο! φώναξε ό Ντίκ. "Ενοια σου, φιλαράκο, και δέ σ' αφήνω νά πνίγης έτσι, μέσα στο βουρκάρι.

Καθώς πάσκιζε νά πιάση τό άλογο από τό χαλινάρι νά τό τραθήξη, άναρωτήθηκε πού νά δρισκότανε τάχα ό καβαλλάρης του. Δέν πρόλαβε νά το καλοσυλλογιστή και μία φωνή τόν φώναξε με τ' όνόμα του μέσ' από τά καλάμια. "Ο Ντίκ γύρισε πίσω τό κεφάλι κι' είδε τό κεφάλι του παιδιού, πού γνάρπise στο πανδοχείο. Είχε προσπεράσει από κοντά τόν κάπου δυό μέτρα, χωρίς νά τό προσέξει.

— Μμ! "Εδώ είσαι; Τώρα θα έδγαζα τό άλογό σου μέσ' από τό βουρκάρι, άν και αυτό έπρεπε νά τό είχες

σου συμβουλή. "Αν δέν μπορέσω νά πάω στο μοναστήρι του Χόλλυγουντ θα καταστραφώ.

"Ο Ντίκ κατέβηκε από τ' άλογο. — "Ακουσε, είπε. Πάρε τ' άλογό μου κι' έγώ θα τρέχω στο πλάι σου με τά πόδια. "Όταν θα κουραστώ θ' αλλάξουμε.

"Ετσι, τά δυό παιδιά ξαναπήρανε τό δρόμο, προχωρώντας όσο γρηγορότερα τούς άφηνε ή κακοτοπία.

— Μά πώς σέ λένε; ρώτησε ξάφνου ό Ντίκ.

— Νά με λές Τζών Μάτσαμ.

— Και γιατί πηγαίνεις στο μοναστήρι;

Γιατί μονάχα εκεί θα βρώ άσυλο. "Ο ήγούμενος είναι καλός γιά τούς άδύνατους και τούς δυστυχισμένους. — Και πώς δρέθηκες στα χέρια του σέρ Ντάνιελ, Μάστερ Μάτσαμ; — Μ' άρπαξε με τή βία. Μ' έντυσε με τούτα τά παλιόρουχα και με πήρε με τ' άλογο, τρέχοντας έτσι, πού μου έκοβε τήν άνάσα. Μ' κοροΐδεψε, σέ σημείο πού μ' έκανε νά κλάω. Κι' όταν οι φίλοι μου τόν κυνηγήσανε, μ' έβαλε νά καθίσω πισωκάπουλα, γιά νά φάω έγώ τά βέλη.

"Ετσι, πληγώθηκα στο δεξί μου πόδι και κουτσάινω έλαφρά.

— Μπά, δέν τό πιστεύω. Είναι γεναίος ίππότης κι' έχει τό χέρσαν άσάλλι. "Αν τυχόν μάθης πώς σέ βοήθησα νά τό σκάσης, θα τό πληρώσω άκριβά.

— Καυμένο παιδί! άποκρίθηκε ό Μάτσαμ. Τόν έχεις κηδεμόνα. Τό ίδιο κι' έγώ, έτσι λέει τουλάχιστο αυτός. Μού μαγείρεψε παντρεία — δέν ξερω καλά-καλά τί λογής παντρεία. Μά ξερω πώς τό κάνει γιά νά θυγάλη από τούτη τήν ύπόθεση κέρδη.

— Πάλι παιδί με είπες; — "Ε, και τί ήθελες νά σέ πώ, Ρίτσαρντ; Κορίτσι;

— Μακριά από μένα τά κορίτσια. Ούτε νά τ' άκούω δέ θέλω.

— Κουταμάρες. — "Ακου με, πού σου λέω! Τί παρέα νά κάνης με κορίτσια; "Εμένα μ' άρέσει τό κυνήγι, τό πάλεμα, τό καλό γλέντι, ή ζωή με χαρούμενους φίλους. "Ακουσες ποτέ σου κορίτσι πού νά είναι άξιο γιά κάτι τέτοια; Μιά μονάχα κοπέλλα δρέθηκε άξια στόν κόσμο κι' αυτήν τήν κάψανε ζωντανή στη φωτιά σά μάγισσα.

Τό άλλο παιδί σταυροκοπήθηκε.

— Βλέπω πώς κάνεις τήν προσευχή σου γιά δούτη, φώναξε ό Ντίκ. Μά δέ βλάφτει. Στο κάτω-κάτω στάθηκε γενναία κείνη ή "Ιωάννα Ντ' "Αρκ.

— Κι' ώστόσο, Μάστερ Ρίτσαρντ, δέ μιλάς σωστά. Γιατί ό Θεός έπλασε τόν άντρα και τή γυναίκα νά ζήσουνε μαζί. Δέ μιλά έτσι ένας εύγενής όπως έσύ, παρά μόνάχα κανέναν άγριάνθρωπο πού ζή στα δάση.

(Ακολουθεί)

Τόν τελευταίο καιρό, παρασιό-τάδες (χαμηλούς τραπέζακια), άνήκε, άργαλειούς γιά νά ύφαινουν οι νιές, με μαλλί από τά κοπάδια, τά προικιά τους, σταμνοστάτες, χαλκώματα κι' άλλα άπαραίτητα είδη γιά τή λιτή νομαδική ζωή τους. Μπροστά στις καλύβες και στις κηνές τους, οι Σαρακατσάνοι πλέκουνε, με καλαμιές και με φούρ-

— «πράματα» τά λένε — τά λογαριάζουνε στα δυό έκατομμύρια περίπου.

Οι Σαρακατσάνοι, όπως είπαμε, είναι γνήσιοι "Ελληνες. Πολλοί μάλιστα τούς θεωρούν άπογόνους τών αρχαίων νομάδων, πού από τά προϊστορικά κιόλας χρόνια, ζούσανε στην έλληνική χερσόνησο. "Ωστό-

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΟΙ

Μία έλληνική νομαδική φυλή

πού θ' άκολουθήση σύντομα, φωτίζουν πληρέστερα ένα τεράστιο κι' άγνωστο σέ πολλούς έθνικό θέμα. Αυτή λοιπόν ή σεβαστή και πολύτιμη προσφορά τής έκλεκτής λαογραφίας μας γιά τούς Σαρακατσάνους, μάς κάνει τώρα κι' έμάς ν' άσχοληθούμε με τούτη τή νομαδική έλληνική φυλή.

Οι Σαρακατσάνοι ή Σαρακατσάναί, όπως κακώς συνήθισαν πολλοί νά τούς άποκαλούν, είν' "Ελληνες νομάδες βοσκοί πού χαίρονται έλεύθερα, από βουνό σέ βουνό κι' από κάμπο σέ κάμπο, τήν άγνή, καθαρία ζωή, μέσα στη φύση. Μόλις έρχονται τά πρώτα χελιδόνια κι' αρχίζει νά χλοΐζει ή γή, παίρνουνε τις οικογένειες, τά κοπάδια τους, κι' άνηφορίζουνε πρός τις ψηλές δροσές ράχες. Τό φθινόπωρο πρίν άκόμη πέσουνε τά φύλλα από τά δέντρα, ξεδιπλώνουν τά μονοπάτια του γυρισμού και ξαναβρίσκονται στις χαμηλές πεδιάδες, όπου ό χειμώνας φτάνει πιό μαλακός. "Εκει στήνουνε σκηνές και καλύβια, πού τά φτιάχνουν μαστορικά, σέ σχήμα κωνικό, με καλαμιές, ξερά κλαδιά, και σπάρτα και άντικαθιστούν τά μόνιμα σπίτια. Μέσα σ' αυτά γά πρόχειρα κονάκια, άραδιάζουνε με τάξη τό γραφικό και άπλό νοικοκυριό τους: σεντούκια γεμάτα άρώα κεντητά ρούχα, «κρεβατάρια» στρωμένα με λινά ύφαντά χράμια, γίκους με στοιβαγμένες φλοκάτες δελνέτες και χοντρές πατανίες, ξύλινες κι' όλοσκάλιστες κούνιες μωρών,

Θα ξέρει έναι φίλοι

λή και Δύση, οι Σαρακατσάνοι δέ γνώριζαν σύνορα στις ποιμενικές περιπλανήσεις τους. Ξεκινώντας από πέτρα, από τή Νότια Γιουγκοσλαβία, τά χαμηλά παράλια τής "Αδριατικής, φτάναν στο Μαυροδούνι, στην "Ηπειρο, και παίρνοντας τήν όρεινή ραχοκοκκαλιά τής Πίνδου, διασχίζανε τή Θεσσαλία, όλη τή Ρούμελη και καταλήγανε στην Εύβοια και τό Βόρειο Μοριά. "Από τήν άλλη μεριά πάλι, τραβούσανε πρός τή Μακεδονία, παίρνανε τήν όροσειρά τής Ροδόπης, πέφτανε στην έλληνική Ρωμυλία, πέρα στα παράλια του Εύξεινου κι' άκόμη μακρότερα, στη Μικρά "Ασία, στη Βιθυνία, στην Καπαδοκία. "Αργότερα, όταν στις άρχές του περασμένου αιώνα, ή ένισία κυριαρχία τών Τούρκων άρχισε νά καταρρέ, άδραξα στους τόπους αυτούς, οι μετακινήσεις τών Σαρακατσάνων, πού ήταν πάντα γνήσιοι "Ελληνες και φλογεροί πατριώτες, γινόντουσαν όλοένα και πιό δύσκολες, άσπου, από τό 1923, πού ή πολιτική συνθήκη τής Λωζάννης καθόρισε τά σύνορα τής χώρας μας, ή ποιμενική αυτή φυλή ζή τό νομαδικό βίο ής κυριότερα στις καθαρά έλληνικές περιοχές. Σήμερα, οι διάφορες στατιστικές ύπολογίζουν τούς Σαρακατσάνους γύρω στις 11.000 οικογένειες με έφτά άτομα μέσον όρο ή κάθε μία. Τά δέ γιδοπρόβάτά τους

σο, μερικοί ξένοι έθνολόγοι άμφισβητήσανε τή γνησιότητα τής καταγωγής τους και θεωρήσανε τούς Σαρακατσάνους άποπλανημένη Σλαβική φυλή. "Όμως ή γλώσσα, τά ήθη και πρό πάντων ή ύποδειγματική έλληνική συνείδηση τών Σαρακατσάνων, άποδεικνύουν όλοένα, με τόν πιό αλάνθαστο τρόπο, πώς είναι μία όλοκάθαρη έλληνική νομαδική φυλή. Γι' αυτό, δέ θαπρεπε ποτέ νά τούς συγχέουμε με τούς "Αρβανιτόβλαχους, πού τούς κατακρίνουν όλοφάνερα έπειδή αυτοί οι τελευταίοι δέ συνήθισαν άκόμη νά μιλούν έλληνικά και δέν άποβάλλαν από τή ζωή τους όρισμένα ξενικά στοιχεία.

"Όσο κι' άν είναι άπλή και ήσυχη ή ζωή τών Σαρακατσάνων, τόσο λουλουδιάζει, σαν άνοιξιάντικο λιβάδι, από τά γραφικά ήθη και τις ποιητικότερες συνήθειές τους. Τούτοι οι διαβατάρηδες ποιμένες στολίζουν με γοητευτικά έθιμα και λυρικά τραγούδια κάθε τι σημαντικό που γίνεται— χαρμόσυνο ή θλιβερό—στο βίο τους. Με τή βαθύτατη χριστιανική τους πίστη, τό σεβασμό στους γέρους και στους νεκρούς, τή στοργή στα παιδιά και τήν άλληλεγγύη στους συντρόφους, γίνονται άσυναίσθητα οι άγνότατοι ήρωες μιάς πανάρχαιης κι' άτέλειωτης ειδυλλιακής ιστορίας.

Κ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

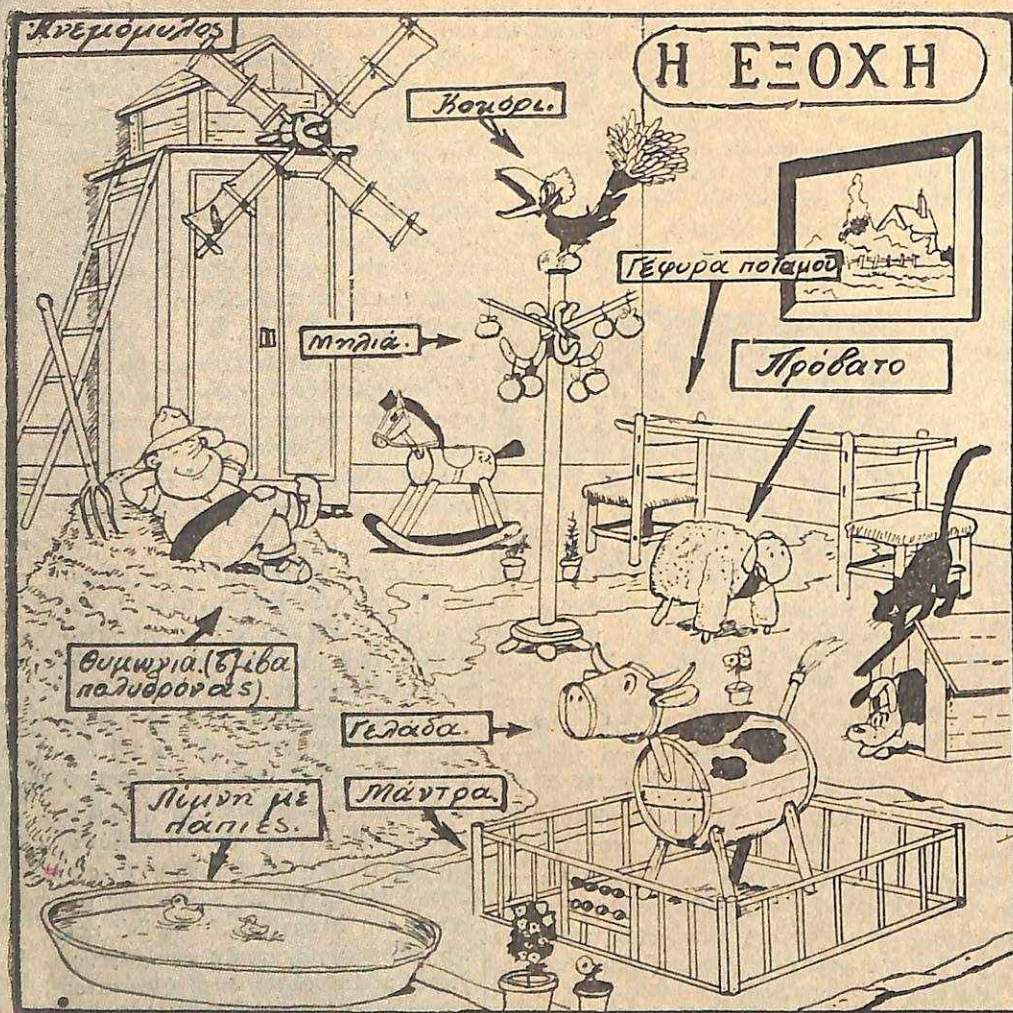
Κατατρεγμένος από πολεμικές δοκιμασίες, αυτός ό γέρος δέν παύει νά έλπίζει, πώς τό διαεγγόνό του θα συνεχίσει με τή σειρά του, τή μεγάλη νομαδική παράδοση τών Σαρακατσάνων.

"Ο πόλεμος άφάνισε όλη τήν περιουσία αυτής τής Σαρακατσάνισσας, όχι όμως και τήν πλούσια στοργή της. Πάνω από τή φτωχή κούνια τής προσφυγιάς, δέ θα ξεχάσει νά κοιμήσει τό παιδί της. Μ' ένα φράδο τραγούδι.

ΕΤΣΙ ΘΕΛΕΙ Ο ΣΟΦΑΚΙΑΣ!

Η έξοχη στο σπίτι σας!!!

Ανέκδοτα

ΤΡΟΜΕΡΟ

— "Α, για ένα μουσικό είναι τρομερό να αντιληφθεί ότι χάλωσε το πιάνο του.
— Ναι. Όταν όμως δεν το αντιληφθεί, είναι τρομερό γι' αυτούς που το ακούνε.
ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

★

— Ο τοτός παρακαλεί το μπαμπά του να του πάρει μια σάλπιγγα.
— Όχι, του λέει ο πατέρας του, γιατί θα με ενοχλές όταν θα εργάζομαι.
— Σου υπόσχομαι, μπαμπά, ότι θα παίξω μόνον όταν κοιμάσαι.

ΠΡΑΚΤΩΡ «Ο»

★

— Ο Γιαννάκης ρωτά το φίλο του Κωστάκη, πώς λέγεται η χώρα που έχει πολλούς κόλπους. Και ο Κωστάκης, έπειτα από αρκετή σκέψη, απαντά: Κολπατζού!

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΟ

★

Κάποια κυρία νεόπλουτη ρωτήθηκε αν πήγε να ιδεί τους «Γάμους του Φίγκαρο», και αυτή απάντησε:
— Ξέρετε δεν μπόρεσα γιατί είχε δουλειά ο άνδρας μου. Έστειλα όμως τηλεγράφημα και ευχήθηκα να ζήσουν.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΟ

★

— Η δασκάλα ρωτά το μαθητή: Ποιος έκτισε την Ακρόπολη; Καμμία απάντηση. Τα παιδιά από πίσω του φωνάζουν: Ο Ίκτινος κι' ο Καλλικράτης. Και αυτός, μετά από αρκετή σκέψη απαντά: Τό κτήνος ο Καλλικράτης.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΟ

ΑΠΟ μακριά φαντάζει, μέσα στο γραφικό τοπίο, σωστό παιχνίδι από αρμονικό σχέδιο και χρώμα, ή βίλλα: ο «Ροδώνας». Το ωραίο κτίριο, με τα δυο πατώματα στο ψηλωμα του λόφου, θαρρείς πως είναι δυ-

σκόνταψε ξαφνικά ο ζωγράφος. Έσκυψε και σηκωσε από χάρω μια κούκλα. Μια κούκλα ντυμένη σαν τσιγγάνα.

Ήταν όμορφη κούκλα. Φορούσε κόκκινο μαντηλάκι, μ' άσπρες ρίγες, στο κεφάλι,

μου την κούκλα μου. "Αν μάθουνε πώς ξαναγύρισα δω πέρα, θα με σκοτώσουνε στο ξύλο.

— Θα σε σκοτώσουνε στο ξύλο;... Τότε λοιπόν... Ξέρεις τί θα πη θάνατος;

— Ναι, κύριε. Θα πη να

— Καί την κουκλίτσα σου πώς τη λένε;
— Τη λένε Ντρουζιάνα.
— Πώς;
— Ντρουζιάνα. Τ' όνομά της είναι γραμμένο σ' ένα βιβλίο. Είναι χριστιανικό όνομα...
— Κι' από πού ήρθες να πάρης την κούκλα σου, Άμπρι;

— Από μακριά... Θα χρειαστή να περπατήσω ως το βράδυ. Και πρέπει να διαστώ... "Αν τύχη να τ' μάθουν...

— Πάμε να πάρης την κούκλα σου, Άμπρι.
— Καλά.

★

— Η Άμπρι χάθηκε τρέχοντας με την κουκλίτσα της σφιχτά στην αγκαλιά της. Άλλα ο ζωγράφος δέ μίλησε σε κανένα για τον έρχομό της. Μονάχα ύστερ' από χρόνια πολλά, είπε σ' ένα φίλο του για την Άμπρι και για την κούκλα της, την τσιγγάνα, που είχε της κόρης του τ' όνομα...

Διασκευή: Άν.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΗ

θισμένο μέσα σε μια ρόδινη θάλασσα, με δυσσινιές, κόκκινες, κίτρινες, άσπρες, ανταύγειες. Καθώς ανηφορίζεις, σε λούζει ολόκληρο, σά μήνυμα, σάν καλωσόρισμα, μια γλυκειά μυρωδιά, βγαλμένη από τ' άμέτρητα τριαντάφυλλα, που λικνίζονται άπαλά στης αύρας τ' φύσημα.

Στο περιβόλι της βίλλας

βρίσκεται και το γκαράζ, όπου «κοιμάται» τον περισσότερο καιρό το αυτοκίνητο. Δεν είναι συνηθισμένο γκαράζ. Περικοκλάδες τριγυρίζουν την καγκελωτή του πόρτα. Όρατες ακουαρέλες του στολίζουν τους τοίχους, κι' έχει μια γωνιά διασκευασμένη σε στούντιο ζωγραφικής, με το καβαλέτο, το τραπέζι με τα χρώματα, τις παλέτες, τα πινέλα.

Ο ιδιοκτήτης της βίλλας, ένας πλούσιος ζωγράφος, αλλά έρημος άνθρωπος, προσπαθούσε να ξεχάσει με σα στον όμορφο περίγυρο, με τη μουσική, το διάβασμα και τη ζωγραφική, πώς είχε χάσει και τη γυναίκα και τη μονακριβή κόρη του, τη Ντρουζιάνα. Πού και πού δεχότανε μερικούς καλλιτέχνες στο όμορφο σαλόνι του, ή κατέβαινε με τ' αυτοκίνητο στην πολιτεία, για τις χρηματικές του υποθέσεις ή για να πάη σε καμμία συναναστροφή ή παράσταση, σε συναυλία, σ' έκθεση...

Ένα βράδυ, γυρίζοντας από την πολιτεία, δρῆκε την πόρτα του γκαράζ ανοιχτή με την κλειδαριά σπασμένη. Έτσι, καθώς έλειπε, κλέφτες πατήσανε τη βίλλα του και δεν άφησαν άπειραχτο το γκαράζ. Όσο κάπου

κι' είχε στο λουλουδάτο «πολκάκι» της άσπρο γιακά, κεντημένο με χάντρες που γυαλίζανε.

— Κατάλαβα! είπε. Τούτη η κούκλα θα είναι, δίχως άλλο, τ' ούρι της συμμορίας.

Κι' ο ζωγράφος την πέταξε με φούρκα, πάνω στο τραπέζι του, χωρίς να την κοιτάξει.

★

Ήτανε θυμωμένος ακόμη όταν, εκεί που δημάτιζε νευρικά στο σπίτι του, δυο χερράκια πιάσανε δειλά τα κάγκελα της εξώπορτας και μια παιδική μορφή φάνηκε στο πρωινό φως: ένα κοριτσάκι έξι ως έφτα χρονώ.

— Τί κάνεις εκεί; Τί θές; ρώτησε ψυχρά ο ζωγράφος. Τό κοριτσάκι τόν κοίταξε με παράξενο και κάπως θυμωμένο τρόπο, δίχως να χαμογελάσει. "Υστερα είπε με πολύ-πολύ κουρασμένη φωνή:

— Θέλω την κούκλα μου, τη θέλω! Έδώ πρέπει να βρίσκεται!

— "Α! Την κούκλα σου... Έτσι λοιπόν... Έχεις έρθει κι' άλλη φορά δώ πέρα! τραύλισε ο ζωγράφος γεμάτος άπορία. Την κούκλα σου... Είναι ντυμένη καλύτερα από σέναν, ή τσιγγάνα σου.

— Ναι! Δώστη μου, κύριε.

— Μά τότε ήρθες έδω μαζί με τούς κλέφτες!

— Ήρθα μαζί με τόν πατέρα μου, έγω.

— Με τόν πατέρα σου! Με κείνον τόν άθλιο! Πού μού πήρε τη γούνα μου και...

— Δεν ξέρω τίποτα έγω. Πίστεψέ με, κύριε. Δώσε

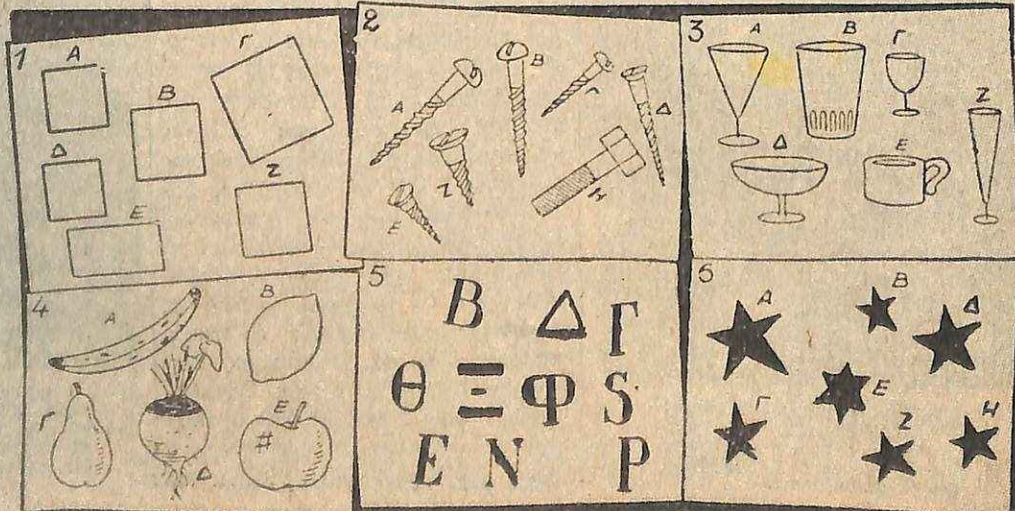

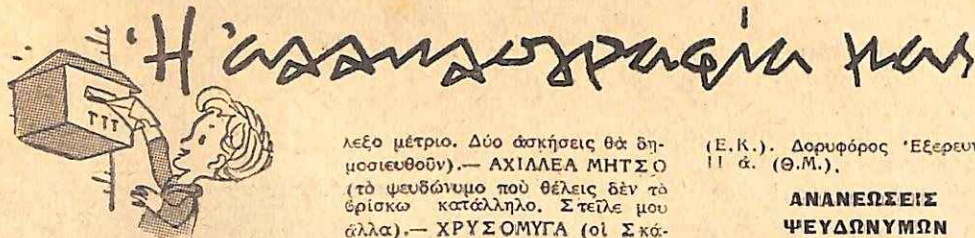
Απρόσκλητος... μουσαφίρης

Σε κάθε μία απ' αυτές τις εικόνες, υπάρχει ένα άσχετο αντικείμενο. Μπορείτε να βρείτε ποιο είναι αυτό;

ΛΥΣΗ

1. Ο αριθμός 5. 2. Ο αριθμός 2. 3. Ο αριθμός 3. 4. Ο αριθμός 4. 5. Ο αριθμός 5. 6. Ο αριθμός 6. 7. Ο αριθμός 7. 8. Ο αριθμός 8. 9. Ο αριθμός 9. 10. Ο αριθμός 10. 11. Ο αριθμός 11. 12. Ο αριθμός 12. 13. Ο αριθμός 13. 14. Ο αριθμός 14. 15. Ο αριθμός 15. 16. Ο αριθμός 16. 17. Ο αριθμός 17. 18. Ο αριθμός 18. 19. Ο αριθμός 19. 20. Ο αριθμός 20. 21. Ο αριθμός 21. 22. Ο αριθμός 22. 23. Ο αριθμός 23. 24. Ο αριθμός 24. 25. Ο αριθμός 25. 26. Ο αριθμός 26. 27. Ο αριθμός 27. 28. Ο αριθμός 28. 29. Ο αριθμός 29. 30. Ο αριθμός 30. 31. Ο αριθμός 31. 32. Ο αριθμός 32. 33. Ο αριθμός 33. 34. Ο αριθμός 34. 35. Ο αριθμός 35. 36. Ο αριθμός 36. 37. Ο αριθμός 37. 38. Ο αριθμός 38. 39. Ο αριθμός 39. 40. Ο αριθμός 40. 41. Ο αριθμός 41. 42. Ο αριθμός 42. 43. Ο αριθμός 43. 44. Ο αριθμός 44. 45. Ο αριθμός 45. 46. Ο αριθμός 46. 47. Ο αριθμός 47. 48. Ο αριθμός 48. 49. Ο αριθμός 49. 50. Ο αριθμός 50. 51. Ο αριθμός 51. 52. Ο αριθμός 52. 53. Ο αριθμός 53. 54. Ο αριθμός 54. 55. Ο αριθμός 55. 56. Ο αριθμός 56. 57. Ο αριθμός 57. 58. Ο αριθμός 58. 59. Ο αριθμός 59. 60. Ο αριθμός 60. 61. Ο αριθμός 61. 62. Ο αριθμός 62. 63. Ο αριθμός 63. 64. Ο αριθμός 64. 65. Ο αριθμός 65. 66. Ο αριθμός 66. 67. Ο αριθμός 67. 68. Ο αριθμός 68. 69. Ο αριθμός 69. 70. Ο αριθμός 70. 71. Ο αριθμός 71. 72. Ο αριθμός 72. 73. Ο αριθμός 73. 74. Ο αριθμός 74. 75. Ο αριθμός 75. 76. Ο αριθμός 76. 77. Ο αριθμός 77. 78. Ο αριθμός 78. 79. Ο αριθμός 79. 80. Ο αριθμός 80. 81. Ο αριθμός 81. 82. Ο αριθμός 82. 83. Ο αριθμός 83. 84. Ο αριθμός 84. 85. Ο αριθμός 85. 86. Ο αριθμός 86. 87. Ο αριθμός 87. 88. Ο αριθμός 88. 89. Ο αριθμός 89. 90. Ο αριθμός 90. 91. Ο αριθμός 91. 92. Ο αριθμός 92. 93. Ο αριθμός 93. 94. Ο αριθμός 94. 95. Ο αριθμός 95. 96. Ο αριθμός 96. 97. Ο αριθμός 97. 98. Ο αριθμός 98. 99. Ο αριθμός 99. 100. Ο αριθμός 100.

ΑΘΗΝΑΙ, Χρίστου Λαδά 1

25 'Ιουνίου 1958

Πά, πά, πόσα γράμματα, καλές μου ΛΟΥΛΟΥΜΠΕΛ και ΧΡΥΣΑΥΓΗ! Καί φωτογραφίες! 'Η Κρίστη πραγματικά μεγάλωσε πολύ. 'Αλλά γιατί την φωτογραφίζετε αποκλειστικά... όταν κλαίει; Λοιπόν, πώς σάς φάνηκε το πρώτο μου τεύχος του Β' τόμου; Το λάβατε; 'Εκπληξη έ; Οι άλλοι μου φίλοι είναι τόσο ένθουσιασμένοι, ώστε τὰ γράμματά τους είναι ένα... παραλήρημα χαράς! 'Αφήστε πιά πόσο καμαρώνω έγώ, όταν βλέπω, πώς οι κόποι μου όχι μόνο δεν πάνε χαμένοι, αλλά δικαιώνονται με τόν καλύτερο τρόπο. 'Ο Μίμης γιατί δεν παίρνει κι' αυτός ψευδώνυμο; 'Εχω κι' άλλα παιδιά με τόσο μικρή ηλικία.

'Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της:

ΑΣΗΜΕΝΙΟ Γ (και οι δύο άσκήσεις σου θά δημοσιευθούν).— ΕΞΥΠΝΟ ΠΟΝΤΙΚΟ (άπ' ό,τι μου έστειλεις, τó Γεωγραφικό παιχνίδι σου θά δημοσιευθή).— ΑΡΑΜΠΕΛΛΑ (ή άσκηση και το σταυρόλεξο θά δημοσιευθούν).— ΠΑΙΔΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑ (τό Σταυρό-

λεξο μέτριο. Δύο άσκήσεις θά δημοσιευθούν).— ΑΧΙΛΛΕΑ ΜΗΤΣΟ (τό ψευδώνυμο πού θέλεις δεν τó έρiscω κατάλληλο. Στείλε μου άλλα).— ΧΡΥΣΟΜΥΓΑ (οί Σκάλες σου είναι λαθεμένες).— ΠΥΡΟΒΟΛΗΤΗ (γνωστό τó άνέκδοτο). ΑΝΑΔΡΟΜΑΡΗ (γράφες στις Μ. 'Αγγελίες, γιατί δε θυμάμαι ποιοι είναι άκριβώς).— ΑΔΕΛΦΟΥΣ Χ (τά άνέκδοτα γνωστά).— ΘΕΡΒΑΝΤΕΣ (ό Α' τόμος τού 1957 στοιχίζει: ό δευτέριος 90, ό άδελτος 70).— ΜΠΑΛΛΑΡΙΝΑ (δέν κατάλαβα τίποτα από την άσκηση. 'Εκτός άπ' αυτό όμως, δε γίνεται από τεχνικής πλευράς).— ΧΑΡΙΛΑΟ ΚΑΛΓΣΟΥΝΗ (πολύ χαίρομαι πού σου άρεσε τόσο πολύ τó καινούργιο μου φύλλο. 'Εγινε πραγματικά άγνωρίστο).— ΑΛΑΝΤΙΝ (ή άσκηση θά δημοσιευθή. Τό άνέκδοτο λίγο... άνοστο).— ΒΕΡΘΑ (και τó δικό σου άνέκδοτο λίγο... σχολούτσικο. 'Όσο γιά τούς ρομπότους, ό ένας έχει τρία λατινικά γράμματα. Στείλε μου άλλους).— ΣΚΑΡΛΕΤ (σ' εύχαριστώ πολύ γιά τὰ καλά σου λόγια. Κρίμα πού έχεις διαβάσει τó Μπρούκλιν στην έκδοση γιά μεγάλους, διανοητικά θά τó παρακολουθώ με πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον).— ΣΤΕΝΤΟΡΑ (σ' εύχαριστώ πολύ-πολύ γιά όσα μου γράφεις. Είμαι κι' έγώ ένθουσιασμένη με τὰ καινούργια μου φύλλα κι' επιζώ νά είμαι πάντα ό άχώριστος σύντροφός σας).

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

'Αραμπέλλα κ. (Ρ.Γ.). Τερψιθέα ά. (Θ.Μ.). Τριαντάφυλλο κ.

(Ε.Κ.). Δορυφόρος 'Εξερευνητής ΙΙ ά. (Θ.Μ.).

ΑΝΑΝΕΩΣΕΙΣ
ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

'Αποσπερίτης, Μικρός 'Αγωνιστής, 'Αδελφοί Χ.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Δέ μ' ένθουσίασε ή συνεργασία σου, Ρ. ΚΡΟΥΣΕ, γιατί έχει πολλή φιλολογία. Την έγκρινω όμως, γιατί έχει ένα μήνυμα γεμάτο αίσιοδοξία και νεανική δύναμη. Προσπάθησε κι' άπλοποίησε τó ύφος σου.— 'Εχει κάποιο λυρισμό ή συνεργασία σου, ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑΡΙ, και δείχνεις πώς έχεις δυνατότητες. 'Εγκρίνεται.— Πολύ άπλοϊκό τó ποιητικό σου, ΑΝΩΝΥΜΗ και πολύ ατεχνό. Προσπάθησε άκόμη.— 'Ο έλευθερος στίχος, ΘΥΡΑΕ, είναι περισσότερο δύσκολος από τόν έμμετρο, γιατί πρέπει νά είναι μεστότερος και νά έχει έσωτερική μουσικότητα. 'Όπωςδήποτε έγκρινω τó ποιήμα σου.— ΓΑΥΚΕΙΑ ΒΟΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ, ή συνεργασία σου μου άρεσε, γιατί δείχνει μια τρυφερότητα ψυχής και μία ευγένεια. 'Εγκρίνεται.— 'Εχει ποιότητα και τεχνική άριότητα τó ποιήμα σου, ΑΠΟΣΠΕΡΙΤΗ, 'Εγκρίνεται.— Μου άρεσε ιδιαίτερα τó ωραίο πεζό σου, ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ. 'Εγκρίνεται.— Πολύ δύσκολος ό έλευθερος στίχος, ΜΙΚΡΟ ΓΙΑ ΠΙΣΙΝΕΖΑΚΙ. Μην παρσύρεσαι από τις φαινομενικές εύκολίες του. Τó ποιήμα σου μέτριο.— Βαθύτατα θλιβερό τó ποιήμα σου, ΣΑΚΗ ΚΑΩΡΗ και γιά τούτο ά κατάλληλο γιά τή σελίδα μου. Στείλε μου κάτι άλλο.— 'Απεχνο τó πεζογράφημά σου, ΞΑΝΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ, μ' όλο πού έχεις δυνατότητες. Στείλε μου κάτι άλλο.

Η φιλοτελετική ΣΤΗΛΗ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

'Οριστικός πιά, ή νεάλληνηκή σειρά γραμματοσήμων, με θέμα τὰ κυριότερα λιμάνια της χώρας, θά κυκλοφορήσιν την 1ην 'Ιουλίου. 'Ετσι τὰ αλιπομυτών 'Ελλήνων και ξένων φιλοτελιστών θά πλουτισθούν σε λίγες μέρες, από μία ωραιότητα σειρά τυπωμένη σε λιθογραφική τετραχρωμία, πού τή φιλοτέχνησε ό γνωστός χαράκτης κ. Α. Τάσος. 'Η νέα αυτή σειρά άναμένεται με μεγάλο ενδιαφέρον, ύστερα μάλιστα από τήν έπιτυχία, πού σημείωσε ή σειρά της 'Εμπορικής Ναυτιλίας, και πού άνέδωσε τó ελληνικό γραμματοσήμο διεθνώς.

'Η νέα σειρά θά άποτελήται από έπττα γραμματοσήμα. Τó πρώτο θά έχει γιά θέμα (10 δρ. τεμάχ. 9.000.000) τó λιμάνι τού Πειραιά, πού παρουσιάζει τή μεγαλύτερη έμπορική κίνηση από τὰ άλλα λιμάνια της χώρας και πού είναι από τὰ πρώτα της Μεσογείου. Τό δεύτερο γραμματοσήμο της σειράς αὐτής (15 δραχ. τεμάχ. 1.500.000) θά εικονίζει τó λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Τό τρίτο γραμματοσήμο (20 δραχ. τεμάχ. 2.000.000) θά έχει γιά θέμα τó λιμάνι της Πάτρας, πού, ως πρίν από λίγον καιρό, παρουσίασε τή μεγαλύτερη έπιβατική κίνηση από τὰ άλλα λιμάνια της 'Ελλάδας. Τό τέταρτο γραμματοσήμο (25 δρ. τεμάχ. 3.000.000) θά εικονίζει τó λιμάνι τού 'Ηρακλείου, πού είναι και τó τέταρτο κατά σειρά, σε έμπορική κίνηση. Τό λιμάνι τού Βόλου προμνησεί τó θέμα γιά τó πέμπτο γραμματοσήμο (30 δρ. τεμάχ. 2.000.000), τó έκτο (50 δρ. τεμάχ. 2.000.000) θά έχει τó λιμάνι της Καβάλας πού είναι και τó κυριότερο της Βορείου 'Ελλάδας, και τó έβδομο (100 δρ. τεμάχ. 500.000), τó λιμάνι της Σύρου, πού έως τó 1870, παρουσίαζε τή μεγαλύτερη κίνηση σε διαμετακομτικό έμπόριο.

Τήν 1η 'Ιουλίου, έξ άλλου, πρώτη μέρα κυκλοφορίας της νέας σειράς, θά χρησιμοποιηθή στην 'Αθήνα άναμνηστική σφραγίδα, γιά τὰ 40 χρόνια από τήν πρώτη μεταφορά ελληνικού ταχυδρομείου με αεροπλάνο, πού θά άπεικονίζει διπλάνο της έπεχής τού 1918 και τετρακινητήριο αεροσκάφος νεωτάτου τύπου. Στο δακτύλιο της σφραγίδας, θά είναι γραμμένα τὰ έξής: «1918—1958, 'Αθήνα, 1.7.58».

★ Στην Κούβα κυκλοφόρησε ένα γραμματοσήμο, πού τó θέμα του τó έχει πάρει από ένα διεθνές προσκοπικό συμβούλιο. Τό γραμματοσήμο, μεγάλο σχήμα, παρουσιάζει είκους προσκόπους γύρω από άνομιμένη φωτιά και ένα αντίσημο.

★ Στη Γαλλία κυκλοφόρησε μία σειρά από τέσσερα γραμματοσήμα, με θέμα «πατροπαράδοτα άγωνίσματα», πού άποτελείται από τὰ έξής γραμματοσήμα: 12 φρ. 'Αγώνισμα σφαίρας, 15 φρ. Ναυτική μονομαχία, 18 φρ. Τοξοβολία και 25 φρ. Πάλη της Βρετανίας. Ν. ΕΥΒΟΙΩΤΗΣ

ΣΕΙΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ 'ΑΝΟΙΓΜΕΝΩΝ

Α ΝΟΙΣΙΑΤΙΚΗ ΜΠΟΡΑ

Μόνη μέσα στην όλάνθηστη τή σέρα κοπελίτσα λυπημένη μίαν ήμέρα—σάν τó ρόδο μέν στα ρόδα—σιγοκλαίει. Κάποια λυπη της τὰ σωθικά της καίει.

Και μιλάν τὰ ρόδα. Κι' ένα τούτα λέει: Βλέπεις τ' άδελφάκι μας; Στο δόκρυ πλέρη μ'ην λυπάσαι. 'Ανοιξιάτικη 'ναι μπόρα, θά γελάσει, πρίν περάση λίγη ώρα.

ΑΡΗΣ ΜΕΛΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΦΑΝΤΑΣΙΑ

Πέφτει σκοτάδι, νύχτα σιμώνει κι' έκείνη μόνη έδωθηκε ξανά.

Τό φώς πού φεύγει, πού τρεμοσβήνει φτερά της δίνει, φτερά άπλωτα.

Μέσ' άπ' τὰ φύλλα περνά έν' άγέρι, της νύχτας ταίρι, γεμάτο πνοές.

Και τó φεγγάρι παντού σκορπίζει, καθώς φωτίζει, τεράτων μορφές.

'Ακράτητη τώρα άπ' τó παραθύρι πού έχουν γείρει κεφάλια ξανά,

φτερά θ' άπλώσει γιά χάρης ξένες, μάχες γενναίες σε χρόνια παλιά.

'Όσοι τó ύπνος τὰ μάτια κλείσι αυτή θά ζήσει χιλιάδες ζωές.

Κι' όταν χαράξη κι' ή μέρα φέξει τότε θά τρέξη σ' ύπάρξεις φτωχές...

ΑΠΟΣΠΕΡΙΤΗΣ

Η ΦΤΩΧΟΥΛΑ

'Ηρθε χτες καθώς σκοτεινιάζει και καθίσαμε μαζί στα σκαλιά τού σπιτιού μου.

Τὰ τριαντάφυλλα μοσχεδόλαγαν κι' έπετούσαν κοντά μας κουρασμένα πουλάκια.

'Όλο λύπη μου μίλησε και τὰ μαύρα της μάτια λυπημένα δακρύσαν.

Μαργαριτάρια κυλήσαν στο πεζούλι. Μοιρασθήκαμε τις έλπίδες μου.

Κι' έφυγε' ανάλαφρη μαζί της πήρε ένα κομμάτι άπ' τή καρδιά μου.

ΘΥΡΛΟΣ

Ο ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Κατακάλοιρο. 'Ο ήλιος άγκαλιάζει τή γή με τις δόφλογες άκτίνες του, χέρια λές, γεμάτα πάθος, πού σφίγγουνε στην άγκαλία τους ένα πλάσμα όλο ζωή, όλο κίνηση, τή γή. Στην άπλοχωρία τού άλωναυ, φαντάζουν οι θημωνιές στη χαρούμενη έποχή τού θέρους. Τήν έποχή τού εύτυχισμένου κόπου, τού ιδρώτα της γλυκειάς ίκανοποίησης. Πιο πέρα από τó άλωναυ, άπλώνεται ως βαθιά τó γινωμένο στάρι, πού περιμένει νά πέσει κάτω από τó δρεπάνι. Τά κορμιά κάτω από τόν ήλιο λαμπακοποιούν καταϊδρωμένα, μελαχρινά, μετωμένα κι' αυτά. Τά μάτια λαμπρούν, κι' όπως τó δρεπάνι κουνιέται γοργά, δυνατά, τó στάρι

πέφτει άποκαμωμένο, σαν νά περιμένη τούτη τήν ώρα νά ξεποστάσει.

Πέφτοντας όμως, λές κι' έχει μία περηφάνεια καλωσύνατη, μία περηφάνεια γιάτ' έφτασε 'κει πού έπρεπε. Σά νά λέει:

«Σύ, χωρική, πού μήνες τώρα περιμένεις νά μ' άντικρύσης μεστό και χρυσάφειο, έσύ πού είμαι ή ζωή σου, πού είμαι ή έλπίδα σου, πρέπει νά είσαι χαρούμενος. Τώρα νά, σε άνταμείβω. Κάπνισες πολύ, λαχτάρησες νά μ' άντικρύσης. Τά βλέμματά σου με παρατηρούσαν γεμάτα ένια, πάθιας γιά νά με δής νά μεγαλώσω. Και νά, τώρα πού έφτασες στο τέρας. Νά, πού θερίζεις τούς κόπους σου, τις άγωνίες σου, τὰ ξενύχτια σου. Σήσε τó χειμώνα πού θάρρη άναπαμένος, ή-συχος, χαρούμενος».

Νά, ή μοίρα τού χωρικού και τού σταριού. Δεμένον σφιχτά και οι δύο, δίνουν τó ένα τή ζωή στον άλλο. Κι' όλη τούτη ή εικόνα με κάνει νά σκέπτομαι: 'Αραγε κι' έμεις τί θά δερίζουμε όταν ό χρόνος της ζωής μας θά είναι στο τέλος; Οι μαζεμένες θημωνιές στ' άλώνι της ζωής μας θά μās δώσουν τή χαρά και τήν ίκανοποίηση ή θά κλάιμε κόπους χαμένων, ξενύχτια ποιεμένα, όνειρα υκρεμισμένα; Τί άραγε θά βγύ από τόν κόπο τών χειρών μας, από τόν σπόρο τού πνεύματός μας, πού σπείραμε στ' αλλόκι της δικής μας και τών άλλων ζωής; Τό κάθε σπειρί στάρι άραγε θά μās ζωντανέψη και θά μās χάριση τήν ήρεμία στα φτερουγίσματα και στις ψυχικές μας ά-νυσυχίες;

'Αλλά κι' αν όλο τó χωράφι δεν μπόρεση νά καρπίσει όλο τó ποθήσαμε, άς μās δώση στο τέλος μία μικρή χούφτα στάρι. 'Όπως κι' αυτό νά είναι μία ίκανοποίηση από τόν ξεπερασμένο πιά καιρό. Θά είναι κάτι κι' αυτό τó λίγο, παρά τó άντικρυσμα ενός κατάξερου χωραφιού...

ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

'Ο ήλιος ξεπροβάλλοντας πίσω από τ' άχνά βουνά, φίλησε στο μέτωπο τή φύση, ζυγνώντας τή.

Οι δόχρυσες άκτίνες του, ζυγνήσανε τὰ μικρά λουλουδάκια, χτυπώντας τους τις πορτούλες. Κι' αυτά δαγάζοντας έξω τὰ χαριτωμένα κεφαλάκια τους δμόρφη-αν τή φύση.

'Όλα γύρω πήραν καινούργια ζωή. Τά ζουζούνια άρχισαν νά σεργιανίζουν περα-δωδε, μ' ένα δούζικο πού τó παίρνει ό άνεμος και τ' άπλώνει παντού. Καθισμένη, κάτω από ένα δέντρο, παρατηρώ τις κάμπιες δίπλα μου, ν' άργοσαλεύουν ή μία πίσω από τήν άλλη, έτσι, πού νά μοιάζουν με μικρο σιδηρόδρομο, πού τραβά πούς τού άγνωστο.

Τά φύλλα από πάνω μου κουνιούνται ρυθμικά στη μουσική τ' άέρα, και τὰ σύννεφα ταξιδεύουν σά θαρκούλες στο πέλαγος τ' ούρα-νού.

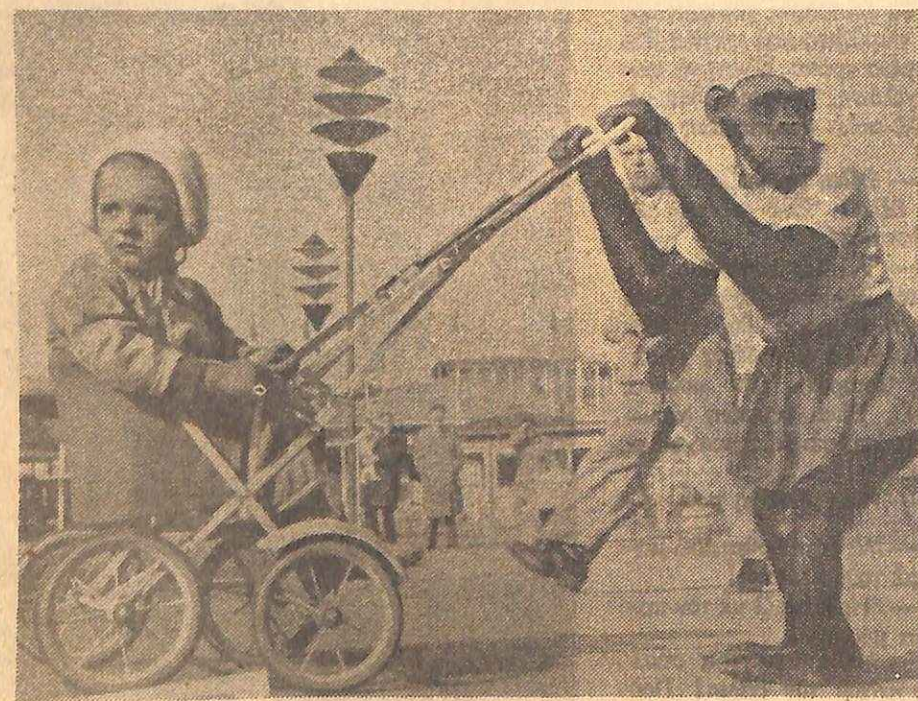
'Ο ήλιος έχει μεσουρανήσει πιά, λές ό,τι 'άγκαλιάζει όλα με τις ζεστές του άκτίνες. Σιγά σιγά, άρχίζει νά γέρνει πρὸς τή δύση του. Νιώθω πώς έχω ένωθή με τή φύση, πώς είμαι ένα κομμάτι άπ' αυτή. Μ' έχει κυριεύσει μία γλυκειά νάρκη.

Παρατηρώ μία ροζ άνεμώνη, πού δεν έχει κλείσει τὰ πέταλά της σ' αντίθεση με τ' άλλα άγριολούλουδα, λές και ξεχάστηκε θανατώντας τó τοπίο. Τά μάτια μου κλείνουν και ένά ή ήλιος βουλιάζει στο βάθος τού ορίζοντα, άνάβοντας φωτιά στον κύρανο, έγώ δου-λιάζω σ' ένα βαθύ γλυκό ύπνο...

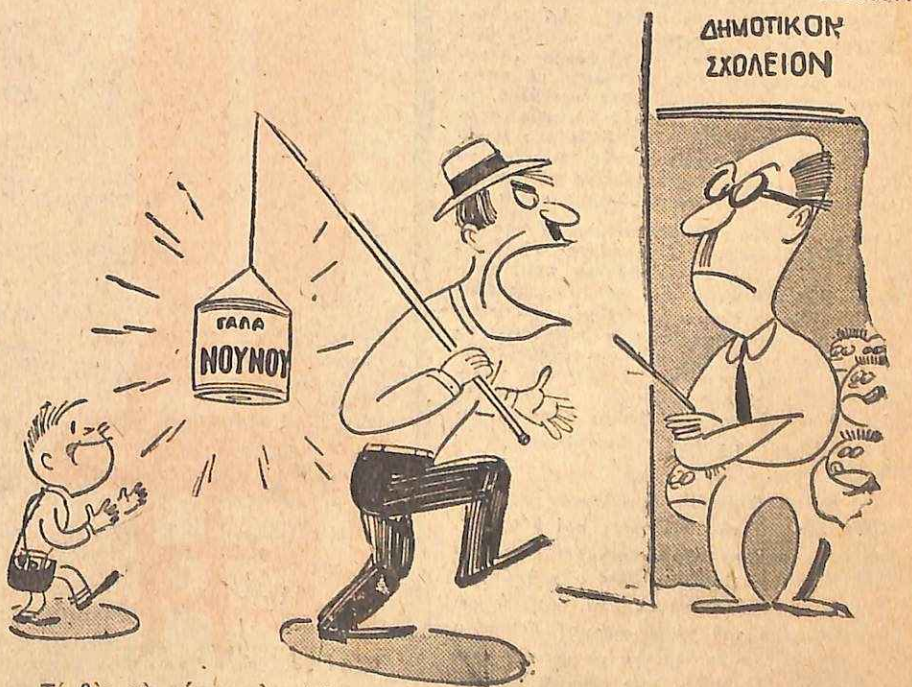
ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑΡΙ

Ο ΠΙΟ ΚΑΛΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

Βιβλίο! Πολυαγαπημένο μου σύντροφε! 'Νά ήξερεις πόσο σε αγαπώ, πόσο σε θέλω νά βρίσκεσαι κοντά μου. Γιατί είσαι πραγματικά ένας άνεκτίμητος φίλος. Δίνεις τόσο καλές συμβουλές στο πόνο, στη λύπη και στη χαρά, άκόμα και σ' αυτό τó αδιέξοδο της άπελπισίας, πού πολλές φορές πέφτει ό άνθρωπος. Μά έγώ βιβλίο μου σ' αγαπώ, γιατί έσύ με συντροφεύεις στο άγριο σουρούπωμα τού χειμώνα, όταν οι βροντές σβίζουν τó μολυβένιο ούρανο και όταν ή βροχή πέφτει με μία τέτοια όρμη, πού με κάνει νά μαζεύομαι και νά κλίνωμαι στον έαυτό μου. 'Ακόμα όταν τó ανοιξιάτικο δει-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ

Τί θές νά κάνω, κύρ Δάσκαλε, μόνο με αυτή τή μηχανή καταφέρνω νά τόν φέρνω σχολείο.

Σελίσουν εργασίας

λινό άρχίζει να πέφτει και να βόφει τη γύρω περιοχή με χρυσαφίδες και μενεξεδένιες πινελιές.

Και ακόμα σε θέλω, όταν άπέραντη άπλώ-νεται μπροστά μου η θάλασσα και όταν εί-μαι μόνη στις κρύες νυχτιές του χειμώνα, να πάρης το μυαλό και την ίδια την ψυχή μου και πάνω στα άερινα φτερά της φαντα-σίας να τα ταξιδεύσης σε χώρες μακρινές, εκεί που ο ήλιος καίει άνυπόφορα τη γη και στη θάλασσα παίρνουν το μπάνιο τους ά-μέτρητα γλαροπούλια. Και άλλες πάλι φο-ρές να χύσης βόλσαμο στη ταραγμένη μου ψυχή. Σ' αγαπώ, διδλίό, μα σε λατρεύω. πραγματικά, όταν λαμπέρα διαμάντια καρ-φώνης μέσα μου, έτσι που κανείς κλέφτης να μη μπορή να μου τα πάρη ή όταν κάνης χίλια δυό κρινάκια να μπουμπουκιάζουν βα-θείά μου.

Μα διδλίό, στο λέω. Δεν θέλω να σε βλέ-πω, δε θέλω να υπάρχης στα χέρια μου όταν άγκάθια χώνης στη καρδιά μου και όταν σε άλλες καρδιές κάνεις να μη μπουμπουκιάζουν οι άνθοι του καλού.

Κι' όμως, σ' αυτό δε φταίς εσύ. Έγω διδλίό, έγω ο άνθρωπος με τα τόσα ελατ-τώματα, φταίω, που δεν ξέρω να σε διαλέ-ξω. Όμως τώρα θέλω να πάρω την καλή σου πλευρά. Εκείνη που μου κάνει καλό και ή-συχάζει την ξεσηκωμένη μου ψυχή.

Τι παράξενο θα λένε μερικοί, πολλοί να αγαπούν τόσο το διδλίό, που δεν έχει ψυχή ούτε τίποτα το ανθρώπινο. Όμως αυτοί δε ξέρουν και γι' αυτό το λένε. Γιατί από κα-νένα δε μάθανε πώς τον άνθρωπο τον κρύβει στις σελίδες του μέσα το διδλίό. Κρύβει τη ψυχή και τα συναισθήματά του.

Μπορεί βέβαια να είναι δύσκολο σε μερικά διδλίια να δής, να μής, να εισδύσης, όπως λένε, στο βάθος τους. Αυτά είναι για τους μεγάλους. Όμως και ένα παραμυθί είναι κα-λό για τους μικρούς. Ό,τι και να είναι ένα καλό διδλίό, είναι κάτι που δε θα το βρης εύκολα, άνθρωπε.

Γι' αυτό αγαπά το, αγαπά το σαν ακρι-βό, σαν πολύτιμο, σά μοναδικό φίλο

ΑΤΣΙΔΑ

ΑΝΟΙΞΗ

Τριανταφυλλένια όλη ή πλάση. Χλωμές οι πρώτες ήλιαχτίδες φωτίζουν το γαλανό ού-ρανό. Το δροσερό άνοιξιότικο αέρακι φυσά μυρωμένο, χαϊδεύει τις κορυφές των λουλου-διών, και κάνει τα δροσάτα φύλλα των δέν-τρων ν' ανατριχιάζουν. 'Η γη φόρεσε το κα-ταπράσινο φόρεμά της κεντημένο με πολύ-χρωμα πετράδια. Πεντάμορφες νυφούλες, ό-λάνθιστες πασχαλιές γεμάτες περηφάνεια ά-νοίγουν τα μενεξεδιά τους άνθη και μοιά-ζουν με αϊθέρια ζωγραφιά στής "Ανοιξης το πρώινό το φόντο. 'Η κατακόκκινη παπαρούνα στέκεται υπερήφανη σά φιλάρεσκη κυρία. 'Η άνεμώνη άνοιξε τα άλικά πεταλάκια της κι' ο κρίνος υπερήφανος έτοιμάζεται να άνοι-ξη. 'Η πεταλούδα ή χρυσόφτερη πετά άνά-λαφρα άπό λουλούδι σε λουλούδι, ρουφών-τας ήδονικά το χυμό του. 'Η μέλισσα ή έρ-νατική δουλεύει άκατάπαυστα τώρα που εί-ναι καιρός άκόμη. Κι' όλα φαντάζουν όμορ-φα γιατί είναι "Ανοιξη. 'Η θάλασσα γαλή-νεψε. "Ενα έλαφρό κυματάκι ρυτίδωνε τη λεία επιφάνειά της κι' έσθην έλαφρά, φι-λώνας γλυκά τα λευκά βοτσαλάκια στην αμμουδιά της.

Κατάλευκη βαρκούλα λικνίζονταν στην ά-τλαξένια ποδιά της θάλασσας και ο ψαράς, συμμένος στη κουπαστή, φαρεύει άσημένια ψάρια άπό τον άμύθητο πλούτο του βυθού. "Ω! πόσες μεγάλες χαρές έχει αυτή ή χα-ριτωμένη κόρη του γέρου χρόνου! Γι' αυτό όλοι μαζί ός τραγουδήσουμε το χαριτωτό τρα-γουδί της. «Ο Μάιος μάς έρχεται έμπρός βήμα ταχύ, να τον προύπανθήσουμε παιδιά στην έξοχή».

ΤΣΑΛΑΠΕΤΕΙΝΟΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΗ ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΕΝΑ ΔΩΡΟ

Για το καλοκαίρι

Όσοι γραφτούνε μέχρι τέλους 'Ιουλίου συνδρομηται για ένα χρό-νο, θα λάβουν ΔΩΡΕΑΝ έναν τό-μο του 1957 ή του 1958Α. Όσοι γραφτούνε για έναμίσιο χρόνο (τρία εξάμηνα), θα λάβουν για ΔΩΡΟ ΔΥΟ τόμους.

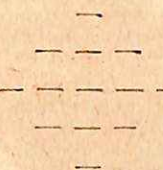
ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ!
ΠΕΣΤΕ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ
ΣΑΣ ΝΑ ΕΠΩΦΕΛΗΘΟΥΝ.

Περάστε άπό τα γραφεία μας ή στείλετε τη συνδρομή σας με τα-χυδρομική έπιταγή:

Διάπλασιν τών Παιδών
Χρίστου Λαδά Ι
Αθήναι

29. ΡΟΜΒΟΣ

Και καθέτως τα ίδια.

28. ΤΡΙΓΩΝΟ

- 1) — — — — —
- 2) — — — — —
- 3) — — — — —
- 4) — — — — —
- 5) — — — — —

1) Κάτι που δε θέλουν οι εργαζόμενοι. 2) Ψηλότερο ά-πό λόφο. 3) Χρώμα. 4) Κα-τάληξη τών δευτεροκλήτων όνο-μάτων. 5) Σύμφωνο.

ΑΣΗΜΝΙΟ Γ

ΑΣΗΜΝΙΟ Γ.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Μέγας πολιτικός μας.
2. Ποταμός (άνορθόγρα-φα). — Άστυνομία στρα-τού.
3. Όχι όραίο έπίφώνημα. — Όσιος (δοτ.).
4. Το μισό του γύφτου. — 'Η μεγαλύτερη άθλητική δύ-ναμη της Εύρώπης (φωνη-τόλιπο). — Το μισό άσια-τικού κράτους.
5. Το χρησιμοποιούν και για τα άχρηστα (άντιστρ.). — Θρεπτική τροφή.
6. ... Μπάστερ, διευθυντής όρχήστρας έλαφράς μουσι-κής. — Τον ζητάει πολύς κόσμος.
7. 'Η έμπορική έπωνυμία άκρωτηριασμένη. — Άρχαιο κρά-τος.
8. Θηλυκό άντωνυμίας.
9. Παραμοιάζει. — Γλυκό έ-νομα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Έγραψε την «Αινειάδα».
2. Την ζητά ή Κύπρος.
3. Γράμμα. — Όρομα
4. Όχι άνισα.

ΡΟΒΙΝΣΩΝ ΚΡΟΥΣΟΣ

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

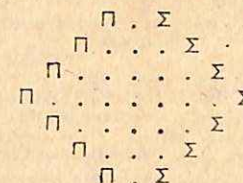
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Όριζόντιως: 1) ΣΚΑΡΙΦΗ-ΜΑ. 2) ΚΟΝΙΟΡΤΟΣ. 3) ΟΡ-ΕΑΝ. 4) ΡΩ—ΤΙ. 5) ΔΝΕΙ-ΠΕΡΟΣ. 6) ΑΑ—ΛΙΛΑ. 7) ΛΙΠΟΣ — ΣΟΛ. 8) ΙΟ — ΡΟΣ — ΝΟ. 9) ΑΣ—ΗΣΑΥ. Καθέτως: 1) Σκορδαλιά. 2) ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ. 3) ΑΝ. 4) ΡΙ-ΛΑΙΑ ΟΡΗ. 5) ΙΟ — Σ.Ο.Σ. 6) ΦΡΕΝΕΛ — ΣΑ. 7) ΗΤΑ — ΡΙΣ. 8) ΜΟΝΤΟΛΟΝ. 9) ΑΣ — ΙΣΑΛΟΣ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

21) Όλένη — Έλένη, 22) Άλτ, Λία, Τάν, 24) Ρυάκι, 24) Μαστίχη, Άσπη, Σίτα, Ταίς, 'Ισια, Χαμαί, 'Ηττα. 25) Μαρκήσιος, Άσσος, Ρά-κος, Κρά, 'Ηρα, Σάκ, 'Ιός, 'Ο-σία, 26) Σ. Ροή, 'Ιππος, Νέ-μεσις, Πολυνίκης (Σοπέν), 27) Άγέρωχος, Γλαυκός, Νεότης, 'Ολυμπος, Τήνος. 'Ησασκλής, ('Αγνότης).

30. ΡΟΜΒΟΣ

1) Ρωτάει. 2) Μία τών κυ-κλάδων. 3) Ποτάμι της Πελο-ποννήσου. 4) Μιμείται τη φωνή του ανθρώπου. 5) Όχι νέος. 6) Ό θρησκευτικός άρχηγός τών Καθολικών. 7) Άντωνυμία

ΑΡΑΜΠΕΛΛΑ

31. ΣΚΑΛΑ

- 1) Π . Σ
- 2) Π . . Σ
- 3) Π . . . Σ
- 4) Π Σ
- 5) Π Σ
- 6) Π Σ
- 7) Π Σ
- 8) Π Σ

1) Τροπικό έπίρρημα. 2) Μέλος του σώματος. 3) Γιός του Πριάμου. 4) Νησί της Δωδεκανήσου. 5) Ποταμός της Θεσσαλίας. 6) Άρχαία πόλις της Βοιωτίας. 7) Θεός του "Α-δη. 8) 'Ητο ναός της Αθηνάς.

ΑΛΑΝΤΙΝ

32. ΣΚΑΛΑ

- 1) Σ . Σ
- 2) Σ . . Σ
- 3) Σ . . . Σ
- 4) Σ Σ
- 5) Σ Σ
- 6) Σ Σ
- 1) Σήμα κινδύνου.
- 2) Έσείς.
- 3) Τευάχιον ξύλου.
- 4) Πιάνει μία γραμμή.
- 5) Καταστροφή.
- 6) Βασανιστής.

ΠΑΙΔΙ-ΦΑΝΤΑΣΜΑ

33. ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

- 1) Έλλην πρωταθλητής επί κοντώ.
- 2) Διάσημος Ούγγρος δρο-μεύς δρόμων άντοχής.
- 3) Έλλην σφαιροβόλος.
- 4) Παλαιότερος Έλλην πρω-ταθλητής τών 400 μέτρων.

5) Διεθνής ποδοσφαιριστής του Π.Α.Ο. 6) Γιουγκοσλάβος σφαιροβό-λος. 7) Έλλην άκοντιστής. 3) Παλαιός Άγγλος δρομεύς ή μαντοχής. Τα αρχικά σχηματίζουν το όνομα διασήμου Άμερικανού ά-θλητού του επί κοντώ.

ΠΑΙΔΙ-ΦΑΝΤΑΣΜΑ

34. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ

1) Τι είναι το Τεουαμπέκ; Όρος; Πολιτεία; Ποτάμι; Λί-μνη; Πού βρίσκεται; 2) Πού βρίσκεται το Μπάν-τεν-Μπάντεν; Στη Χιλή; Στις 'Ινδίες; Στη Γερμανία; 3) Αί νήσοι Νικομπόρα ποú βρίσκονται; Στόν Ειρηνικό; Στόν 'Ινδικό; Στόν Άτλαντικό άκεανό; 4) Ποú βρίσκεται ή γη Γκρά-χαμ; 5) Ποú βρίσκεται το Να-τρόγκ; Στήν 'Ινδοκίνα; Στη Ρωσία; Στήν Πολωνία;

ΕΞΥΠΝΟΣ ΠΟΝΤΙΚΟΣ

— Πά! πά! μονούλα μου για που πάει άραγε;

92
ΧΑΙΡΕΤΩ Τόσ-το και Τζώρτζη
Καραμπίνια.

ΣΚΙΟΥΡΟΣ

93
ΘΑ επιθυμούσα να αλληλογραφή-
σω με κοριτσάκι 10 χρονών. Ό-
ποια δεχεται, ως απάντηση μέσω
μικρών αγγελιών.

ΤΡΕΛΟ ΨΑΡΑΚΙ

94
ΠΡΩΤΟΜΠΑΙΝΟΝΤΑΣ στο δια-
πλασιακό κύκλο των μικρών α-
γγελιών, αποκαλύπτω: Γαλάζιο
Κύμα = Κυριακή Μαθιουδάκη.
Πριγκίπισσα της Σκοκλίας =
Μαρ. Σταυροπούλου. Σπιτφάιρ-
'Αθηνά = Μαργαρίτα. Μίλση =
Πάτερ 'Ακάκιος = Άντ. Προυνα-
κης. 'Ανοιξιάτικο Λουλούδι =
'Αν. Σκιάδα.

ΓΙΑΣΕΜΙ

95
ΣΕΝΙΟΡΙΤΑ:

Κάνε κτύπο
τά μαλλιά σου,
γιατί διάλου
δεν σου πηγαίνει,
ή αλόγουρά σου!

ΓΙΑΣΕΜΙ

96
ΑΠΑΛΟ 'Αεράκι, μην είσαι υπε-
ρήφανο, γιατί αυτό όσχημαίει την
καλή σου καρδιά!!

ΓΙΑΣΕΜΙ

97
ΧΙΩΤΟΠΟΥΛΟ = Παναγιώτ η ς
Πιστώνης. Σε αποκαλύπτω γιατί
κι' έσυ μ'ας προκαλείς (1725).

ΟΡΘΑΓΟΡΙΔΗΣ

98
ΜΑΡΙΑ Τσούτσουνη, πάρε ψευδώνυ-
μο κι' έμπα στην 'κλειδιάζου-
σα' στήλη μας. Στο έχω πει και
προσωπικάς.

ΟΡΘΑΓΟΡΙΔΗΣ

99
ΤΟΣ-ΤΟ, σ' εκτιμώ περισσότερο
από κάθε άλλον. Δίνεις πολύ
ωραίους έμμετρους πεννοξυφι-
αμούς.

ΟΡΘΑΓΟΡΙΔΗΣ

100
ΕΙΜΑΙ κατά των αποκαλύψεων.
Ξέρω πολλούς, αλλά δεν σας α-
ποκαλύπτω. Χιωτόπουλο, σου έ-
ρεσε η αποκαλύψη σου;

ΟΡΘΑΓΟΡΙΔΗΣ

101
ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΑΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Θέμα: 'Αγωνίες των δια-
γωνισμών.

Ερώτησις: Ποιος ό εφευ-
ρέτης της πυρίτιδος;

Οι τρεις καλύτερες εκθέ-
σεις λαμβάνουν 50 βαθμούς.

Η ερώτησις 10 βαθμούς.

Όσοι λαμβάνουν μέρος
στον πρώτο διαγωνισμό,
πρέπει να λάβουν και στο
δεύτερο, πληρώνοντας 1 δρ.

Ίδια διεύθυνση.

Για τεχνικούς λόγους, τε-
λειώνει η προθεσμία αιτή-
σεων, σε είκοσι μέρες έπει-
τα από τη δημοσίευση του
2ου.

Και νέα δώρα προστίθεν-
ται.

Δύο στυλό διαρκείας.

Θα σταλούν ταχυδρομι-
κώς.

ΑΔΕΛΦΟΙ Χ

102
ΦΙΛΕ 'Αποσπερίτη, με μεγάλη
ευχαιρίστηση δέχομαι να γνωρισθώ
με ένα αξιο διαπλοσάπουλο, που
τιμάρ τη Θεσσαλονίκη. Γιατί η
1829 ισχύει πελν περισσότερο για
σένα... Γειά σου...

ΠΟΥΠΟΥΛΟ

103
ΠΡΩΤΟΜΠΑΙΝΟΝΤΑΣ στη Διά-
πλαση, χαιρετούμε όλους-όλες
και ιδιαίτερώς Τσαλαπετεινόν.

ΒΕΡΘΑ-ΑΛΑΝΤΙΝ

104
ΜΑΤΟΥΓΙΑ και 'Ονειροπλέχτρα,
σας χόσαστε! Δεν πρέπει να ξε-
χνάτε τη Διάπλαση, που περιμέ-
νει έργασίες για τα τεύχη της!

Έμπρός λοιπόν, γράψτε κι' έ-
σεις κάτι!...

ΧΡΥΣΟΜΥΓΑ

105
ΜΕ αναγκάζεις να σε περιφρονή-
σω Κουκλίτσα (1644)... κι' είναι
η περιφρόνηση ένα χάπι που εύ-
κολα μπορεί κανείς να το κατα-
πιή, αλλά είναι αδύνατο να το
μασήσει χωρίς μορφασμούς...

ΥΠΕΡΟΣ

106
ΥΠΑΡΧΕΙ όμως άλλη ζωή —κα-
λό μου 'Αστέρι (1322)— όπου ό
άνθρωπος, τρυπώντας το φθαρτο
κουκούλι του σώματος, να ύψω-
νι — λαμπρή πεταλούδα στις

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

υψάρες κάποιας αιωνίας γαλή-
νης και μακαριότητας;

ΥΠΕΡΟΣ

107
ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ, αγαπητή Στέλ-
λα Παλλέντε (1536) να υπάρχει
εναυρείδης υπόσταση και πέραν
τού τάφου, ή ή ψυχή 'ώς τε θνεί-
ρον αποπταμένη πεπότηται!...

ΥΠΕΡΟΣ

108
ΣΤΟΝ 'Αρη (1469):

Φανταχτερές πομφόλυγες
εκφράζσαι συνήθως,
με σοφολογιώτατο
μυστηριώδες ύφος...

...Όμως οι ζέστες σφίξανε
και όλοι το γνωρίζουν,
τα λόγια σου επάγασαν
Κι' ως πάγος μ'ας δροσίζουν!...

ΤΟΣ-ΤΟ

(στρογγυλοκέφαλος)

109
ΕΥΠΡΟΣΔΕΧΤΟΙ στη συντροφιά
των στρογγυλοκεφάλων αγαπη-
τοί: Παλιάτσο, 'Αλέξη Ζορμπά,
'Ενα (έν τη ένώσει ή ισχύς,
1722... Για φιλοφρονήσεις εύχα-
ριστώ), 'Ορθαγορίδη (άντιχαιρε-
τώ), Σπούτικη Διαπλάσσεως
(1741).

ΤΟΣ-ΤΟ

(στρογγυλοκέφαλος)

110
ΠΟΛΥ το έχετε πάρει επάνω σας

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

Τσώφλι (1545), 'Αδελφοί Χ
(1556), Κροταλία (1455)... γι'
αυτό άλλη φορά θα σας συμβου-
λεύω να... το αφήσετε κάτω! Φι-
βούλιε (1553) άσασφούσου!... Τί
έννοεις; Τελευταίως αγαπητή
Σκάρλετ (1500), κατάντησε πολύ
της... μόδας!...

ΤΟΣ-ΤΟ

(στρογγυλοκέφαλος)

111
ΜΕ εύχαρίστηση, Γλαύκα (1642),
αλλά στα σημεία της δρέξεώς
μου! Χαιρετίσματα αγαπητές
μου Πύρινο Φωτόνιο, 'Ηλεκτρόνιο.
Με τη σειρά ό καθένας καυτηριά-
ζεται από την πέννα μου (1750).

ΤΟΣ-ΤΟ

(στρογγυλοκέφαλος)

112
ΧΙΩΤΟΠΟΥΛΟ (1726), 'Αδελφοί
Χ (1852), Κροταλία (1856),
Κουκλίτσα (1820), μην πολικου-
νάτε τ' αυτιά σας, γιατί σχημα-
τίζεται ρεύμα!

ΤΟΣ-ΤΟ

(στρογγυλοκέφαλος)

113
ΠΡΟΣΧΩΡΩ στο σύλλογο των
στρογγυλοκεφάλων.

ΑΣΗΜΕΝΙΟ Γ'

114
ΠΡΩΤΟΜΠΑΙΝΟΝΤΑΣ στο δια-
πλασιακό σαλόνι, χαιρετώ όλα τα
διαπλάσσοπούλα, ιδιαίτερα το
'Αγκάθι. Και σ' ένδειξη δύναμης,
ιδού: 'Ατρόμητος Βαρδακειόπουλ
Μαρις.

ΑΜΦΙΣΣΕΥΣ

115
ΜΩΡΙΣ ΠΛΑΝΚ, εύχαριστώ
(1873). 'Ελα στο σύλλογο.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

116
ΑΔΕΛΦΟΙ Χ, 'Υπερ, 'Ατάλλη
γεία χαρά.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

117
ΑΕΚ, ό 'Ολυμπιακός σας έκανε
να κλάψετε πικρά.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

118
ΤΟΣ-ΤΟ, τώρα το καλοκαίρι,
χρειάζεσαι.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

119
ΧΡΥΣΟ Τσαρούχι, προσχώρησε
στο σύλλογό μας.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

120
ΛΑΘΡΑΓΟΡΙΔΗ ('Ορθαγορίδη),
οι μποναμάδες δίνονται το Πά-
σχα.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ

(Διαπλ. Φλόγας)

121
ΤΡΕΧΑΓΥΡΕΥΕ, τί νάδρω;

ΑΝΩΝΥΜΗ

122
ΣΑΓΙΟΝΑΡΑ, το ψευδώνυμό σου,
αν δεν κάνω λάθος, σημαίνει έλ-
ληνικά αντί. 'Αλήθεια;

ΑΝΩΝΥΜΗ

123
ΤΡΙΣΤΑΝΕ, χαιρετισμούς στην
'Ιζόλδη.

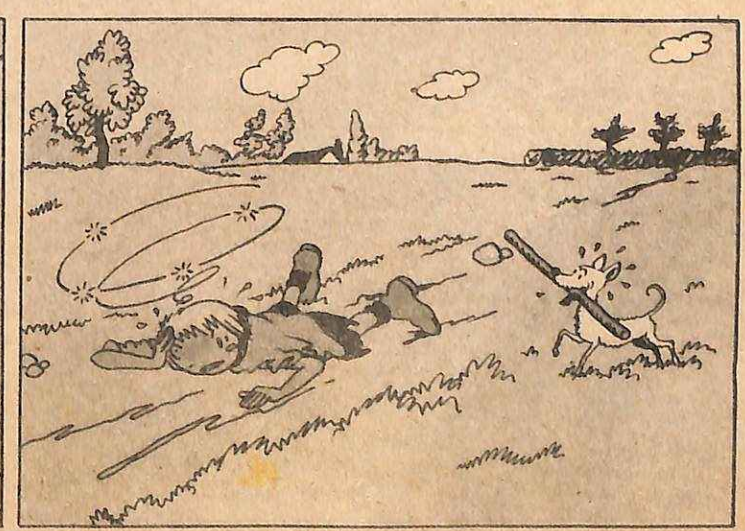
ΑΝΩΝΥΜΗ

124
ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ, ποιάς είσαι; Πού
μένεις; Πατρινοί, συγχαρητήρια
για την πόλη σας 'Ημουνα με το
γυμνάσιο 'Ιωαννίνων. Ρενιέ, χά-
θηκες. Μέλισσα γεία σου.

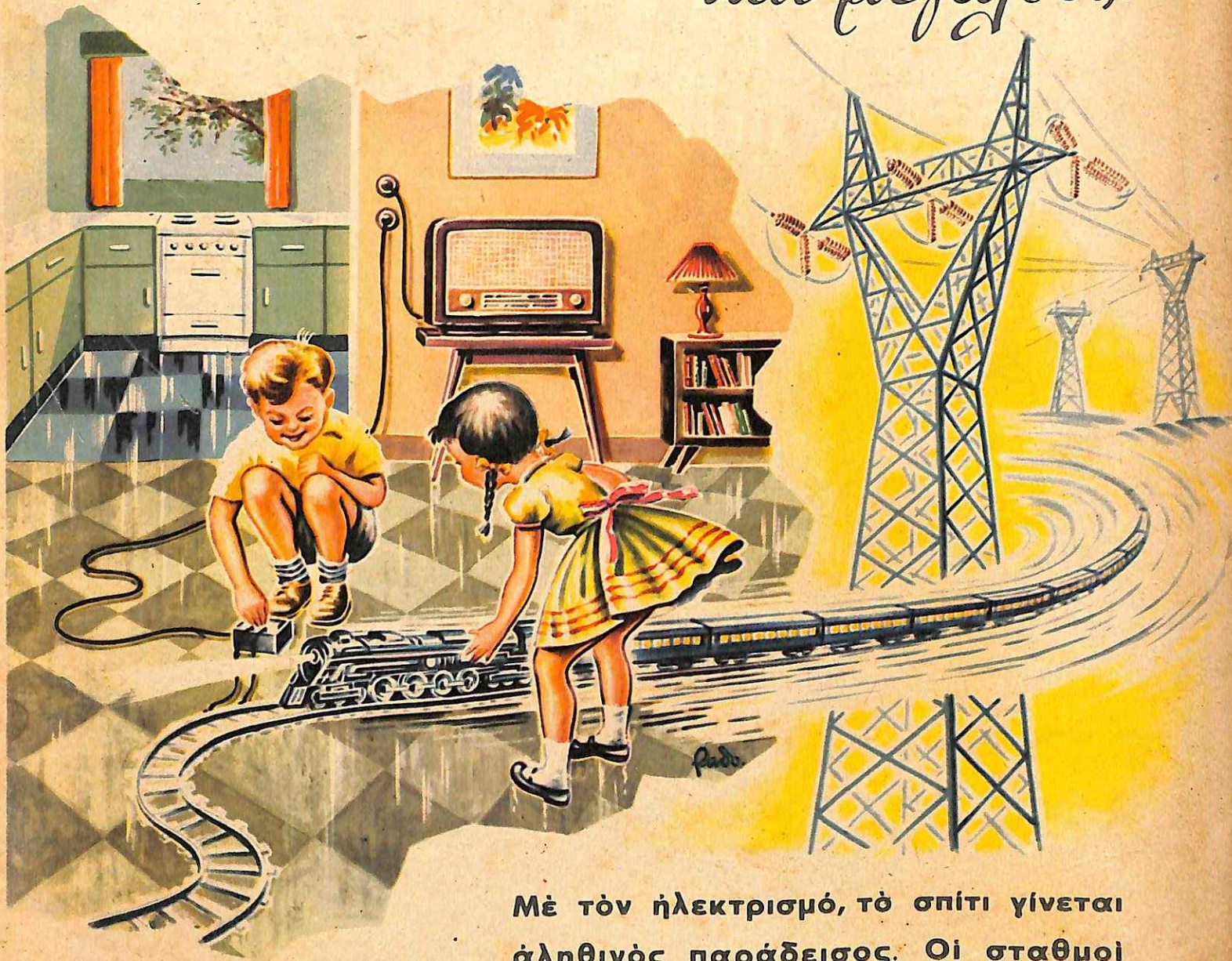
ΓΚΡΕ-Ι Σ ΚΕΛΛΥ

125
ΣΠΑΘΙ, τί έγινες τόσοσν καιρό;
Και ήμουν έτοιμη να σε αναζητή-
σω στο ίδρυμα απολεσθέντων άν-
τικειμένων! (οιλικά).

ΧΡΥΣΟΨΑΡΟ

Χαρά για μικρούς καί μεγάλους!

Ο ηλεκτρισμός
δεν είναι πολυτέλεια·
είναι ανάγκη.

Με τόν ηλεκτρισμό, τὸ σπίτι γίνεται
ἀληθινὸς παράδεισος. Οἱ σταθμοὶ
ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ τὰ δίκτυα
τῆς ΔΕΗ φέρουν στὴν Ἑλληνικὴ Οἰκο-
γένεια τὴν ἀνεση, τὴν ὑγεία, τὴ χαρά.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ